

**KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
EKONOMIKOS IR VERSLO FAKULTETAS**

Greta Jarimavičiūtė

**UAB „X“ PIRKĖJŲ SKOLŲ ANALIZĖ IR JŲ APSKAITOS BŪDŲ
ĮTAKA ĮMONĖS VEIKLOS REZULTATAMS**

Bakalauro darbas

Darbo vadovė Violeta Mykolaitienė

Kaunas, 2015

**KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS
EKONOMIKOS IR VERSLO FAKULTETAS**

**UAB „X“ PIRKĖJŲ SKOLŲ ANALIZĖ IR JŲ APSKAITOS BŪDŲ
ĮTAKA ĮMONĖS VEIKLOS REZULTATAMS**

Apskaita

Finansinė apskaita ir atskaitomybė

Bakalauro darbas

Studentė

Greta Jarimavičiūtė VABFA-1

2015 m.

Vadovė

Violeta Mykolaitienė

2015 m.

Recenzentė

Dr. Lina Klovienė

2015 m.

Kaunas, 2015

KAUNO TECHNOLOGIJOS UNIVERSITETAS

Ekonomikos ir verslo fakultetas

Greta Jarimavičiūtė

Apskaita. 612N4002

Baigiamojo bakalauro darbo „UAB „X“ pirkėjų skolų analizė ir jų apskaitos būdų įtaka įmonės veiklos rezultatams“

AKADEMINIO SĄŽININGUMO DEKLARACIJA

2015 m. gegužės 25 d.

Kaunas

Patvirtinu, kad mano **Gretos Jarimavičiūtės** baigiamasis bakalauro darbas tema „UAB „X“ pirkėjų skolų analizė ir jų apskaitos būdų įtaka įmonės veiklos rezultatams“ yra parašytas visiškai savarankiškai, o visi pateikti duomenys ar tyrimų rezultatai yra teisingi ir gauti sąžiningai. Šiame darbe nei viena dalis nėra plagijuota nuo jokių spausdintinių ar internetinių šaltinių, visos kitų šaltinių tiesioginės ir netiesioginės citatos nurodytos literatūros nuorodose. Įstatymų nenumatytų piniginių sumų už šį darbą niekam nesu mokėjusi.

Aš suprantu, kad išaiškėjus nesąžiningumo faktui, man bus taikomos nuobaudos, remiantis Kauno technologijos universitete galiojančia tvarka.

(vardą ir pavardę įrašyti ranka)

(parašas)

Jarimavičiūtė, G. (2015). Analysis of Customers Debts and the Influence of their Accountancy Methods on the Activity Results in the UAB X. Bachelor's Final Degree Project in Accounting. Study Programme 612N40002. Supervisor lect. V. Mykolaitienė. Kaunas: School of Economics and Business, Kaunas University of Technology.

SUMMARY

Customers debts are significant component of companies' current assets. It arises when a company gives services or sells merchandise on loan. Analysis of customers debts, appropriate recording in accounting and managing prevents companies from the lack of working capital, which can disrupt the company's activity. Therefore it is important to determine accounting methods of customers debts and assess their influence to the company's activity results.

The object of the project is customers debts of the UAB X.

The objective is to analyse the customers debts of the UAB X and to determine the influence of their accountancy methods on the activity results.

The analysis of customers debts was performed in the first part of the project which shows that UAB X has poor management of customers debts, lets purchasers to postpone their payment terms and allows to use company's resources. Therefore customers debts have been growing and it causes the risk of non-payment debts.

The analysis of legislation and business accounting standards which are related with customers debts was performed in the second part of the project. It was found that allowance for doubtful accounts can be determined in two ways: direct or indirect. These methods have been used in the further design calculations.

After the analysis of customers debts and design calculations it was found that the income statement method which is one of indirect ways of allowance for doubtful accounts evaluation does the greatest positive influence to the UAB X activity. Using this method the company could improve its activity results and has smaller losses.

This project has 61 pages, 18 tables and 35 charts.

Keywords: Customers debts, Allowance for doubtful accounts, Analysis, Method, Influence.

TURINYS

IVADAS.....	9
1. UAB „X“ VEIKLOS ANALIZĖ.....	10
1.1. Įmonės veiklos rūšis ir charakteristika	10
1.2. Įmonės veiklos finansinė analizė	11
1.2.1. Horizontali įmonės veiklos analizė	11
1.2.2. Vertikali įmonės veiklos analizė	15
1.2.3. Santykinė analizė.....	18
1.3. Probleminės srities nustatymas.....	24
2. PIRKĖJŲ SKOLŲ ANALIZĖS IR APSKAITYMO BŪDŲ TEORINIS PAGRINDIMAS..	26
2.1. Pirkėjų skolų samprata ir jų reglamentavimas.....	26
2.2. Pirkėjų skolų ir abejotinių skolų apskaita.....	29
2.3. Finansinės ir mokesčių apskaitos derinimas apskaitant abejotinas pirkėjų skolas.....	32
2.3.1. Abejotinių skolų nustatymo būdai.....	32
2.3.2. Abejotinių skolų apskaita pelno mokesčio aspektu.....	34
3. PIRKĖJŲ IR ABEJOTINŲ PIRKĖJŲ SKOLŲ PROJEKTINIAI SKAIČIAVIMAI.....	37
3.1. UAB „X“ pirkėjų skolų analizė 2010-2014 m.....	37
3.2. Abejotinių pirkėjų skolų įvertinimo projektiniai skaičiavimai	39
3.2.1. Tiesioginis abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdas	39
3.2.2. Netiesioginis abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdas	42
3.2.2.1. Abejotinių pirkėjų skolų nustatymas balanso metodu	42
3.2.2.2. Abejotinių pirkėjų skolų nustatymas pelno (nuostolių) ataskaitos metodu	44
3.3. Abejotinių skolų sąnaudų apskaičiavimo skirtingais būdais palyginimas.....	45
3.4. Projektinių skaičiavimų įtaka UAB „X“ veiklos finansiniams rezultatams	47
3.4.1. Projektinių skaičiavimų įtaka UAB „X“ balansui ir pelno (nuostolių) ataskaitai.....	47
3.4.2. Projektinių skaičiavimų įtaka UAB „X“ santykiniams rodikliams.....	55
IŠVADOS	59
LITERATŪRA	59
PRIEDAI.....	63

Paveikslų sąrašas

1 pav. Ilgalaikio turto ir jo dedamųjų dinamika 2010-2014 m.....	12
2 pav. Trumpalaikio turto ir jo dedamųjų dinamika 2010-2014 m.	12
3 pav. Nuosavo kapitalo ir jo dedamųjų dinamika 2010-2014 m.	13
4 pav. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų dinamika 2010-2014 m.	13
5 pav. Pardavimo pajamų, savikainos ir bendrojo pelno (nuostolių) dinamika 2010-2014 m.....	14
6 pav. UAB „X“ pelnų (nuostolių) dinamika 2010-2014 m.	14
7 pav. UAB „X“ turto struktūra 2010-2014 m.	15
8 pav. UAB „X“ trumpalaikio turto struktūra	16
9 pav. UAB „X“ pirkėjų įsiskolinimų dalis trumpalaikiame turte 2010-2014 m.....	16
10 pav. UAB „X“ nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų struktūra 2010-2014 m.....	17
11 pav. UAB „X“ pardavimo savikainos ir bendrojo pelno (nuostolių) dalis pardavimuose 2010-2014 m.....	17
12 pav. UAB „X“ pelningumo rodiklių pokyčiai 2010-2014 m.	20
13 pav. UAB „X“ likvidumo rodiklių pokyčiai 2010-2014 m.	21
14 pav. UAB „X“ debitorinių ir kreditorinių įsiskolinimų pokyčiai 2010-2014 m.	24
15 pav. Trumpalaikio turto klasifikavimas	26
16 pav. Pardavimų skolon registravimo dokumentai (adaptuota pagal Davidavičienė R., Tamulevičienė D., 2003).....	30
17 pav. Skolų pripažinimo beviltiškėmis požymiai	34
18 pav. Atvejai, kai pirkėjų skolos negali būti laikomos beviltiškėmis.....	35
19 pav. Abejotinų pirkėjų skolų nustatymo būdai.....	37
20 pav. UAB „X“ pirkėjų skolų struktūra ir pasikeitimai 2012-2014 m.....	38
21 pav. UAB „X“ projektinių pirkėjų skolų grafinis prognozavimas	41
22 pav. UAB „X“ projektinių abejotinų pirkėjų skolų grafinis prognozavimas	42
23 pav. UAB „X“ projektinių abejotinų pirkėjų skolų grafinis prognozavimas	44
24 pav. UAB „X“ projektinių gryųjų pardavimų skolon grafinis prognozavimas.....	45
25 pav. UAB „X“ pirkėjų, abejotinų skolų ir pardavimo pajamų 2014 ir projektinių metų pokytis	46
26 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo tiesioginiu būdu įtaka UAB „X“ pelno (nuostolių) ataskaitai	48
27 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo tiesioginiu būdu įtaka UAB „X“ balansui	49
28 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo balanso metodu įtaka UAB „X“ pelno (nuostolių) ataskaitai	50
29 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo balanso metodu įtaka UAB „X“ balansui	51

30 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo pelno (nuostolių) ataskaitos metodu įtaka UAB „X“ pelno (nuostolių) ataskaitai	52
31 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo pelno (nuostolių) ataskaitos metodu įtaka UAB „X“ balansui	53
32 pav. Abejotinų pirkėjų skolų nustatymo būdų įtaka grynajam pelnui (nuostoliams).....	54
33 pav. Pelningumo rodiklių dinamika	56
34 pav. Likvidumo rodiklių dinamika.....	56
35 pav. Turto panaudojimo efektyvumo (apyvartumo) rodiklių dinamika.....	57

Lentelių sąrašas

1 lentelė. UAB „X“ ir šakos pagrindinių pelningumo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.	19
2 lentelė. UAB „X“ ir šakos likvidumo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.....	20
3 lentelė. UAB „X“ ir šakos skolų valdymo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.	22
4 lentelė. UAB „X“ ir šakos turto panaudojimo efektyvumo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.	23
5 lentelė. Įvairių autorių pirkėjų skolų sampratos	27
6 lentelė. Pardavimo pajamų neapmokėjimo analizė (sudaryta pagal Kalčinskas G. (2010))	33
7 lentelė. Įmonės pirkėjų skolų analizė (sudaryta pagal Kalčinskas G. (2010))	33
8 lentelė. UAB „X“ pirkėjų skolų senėjimo analizė 2012-2014 m.	38
9 lentelė. Abejotinų pirkėjų skolų dalis pirkėjų skolose 2010-2014 m.....	38
10 lentelė. UAB „X“ projektinių pirkėjų skolų prognozavimas	40
11 lentelė. UAB „X“ projektinių abejotinų pirkėjų skolų prognozavimas tiesioginiu metodu.....	41
12 lentelė. UAB „X“ 2014 m. pirkėjų skolų senėjimo analizė	42
13 lentelė. UAB „X“ 2014 m. abejotinų pirkėjų skolų sumos apskaičiavimas (balanso metodu).....	43
14 lentelė. UAB „X“ projektinių abejotinų pirkėjų skolų prognozavimas balanso metodu	43
15 lentelė. UAB „X“ gryųjų pardavimų skolon neapmokėjimo analizė 2010-2014 m.....	44
16 lentelė. UAB „X“ projektinių gryųjų pardavimų skolon prognozavimas	45
17 lentelė. UAB „X“ abejotinų pirkėjų skolų sąnaudų suvestinė	46
18 lentelė. Skirtingais būdais apskaičiuotų projektinių ir bazinių metų finansiniai rodikliai	55

IVADAS

Pirkėjų skolos yra labai svarbi įmonių trumpalaikio turto sudedamoji dalis. Jos susidaro, kai įmonė parduoda prekes ar suteikia paslaugas skolon. Pirkėjų skolų analizė, tinkamas apskaitymas ir valdymas užkerta kelią apyvartinių lėšų trūkumo atsiradimams, kurie gali sutrikdyti sėkmingą įmonės veiklą. Todėl yra svarbu įvertinti pirkėjų skolų apskaitymo būdus ir įvertinti jų įtaką įmonės veiklos rezultatams.

Bakalauro baigiamajame darbe pasirinkta analizuoti uždaroji akcinė bendrovė „X“, gaminanti plastikinius langus ir teikianti jų montavimo paslaugas. Pagrindiniai įmonės klientai – įvairios statybų bendrovės, kurių veiklą stipriai paveikė 2008 metais Lietuvoje prasidėjusi Ekonominė krizė. Dėl šios priežasties UAB „X“ susidūria ne tik su didėjančiomis pirkėjų skolomis, bet ir jų mokumo problemomis.

Darbo objektas – UAB „X“ pirkėjų skolos.

Darbo tikslas – išanalizuoti UAB „X“ pirkėjų skolas ir nustatyti jų apskaitos būdų įtaką įmonės veiklos rezultatams.

Uždaviniai:

1. Apibūdinti įmonę, atlikti jos veiklos finansinę analizę ir ją palyginus su šakos rodikliais nustatyti įmonės probleminę sritį;
2. Išanalizuoti pirkėjų skolas reglamentuojančius teisės aktus ir verslo apskaitos standartus bei susijusią mokslinę literatūrą;
3. Atlikti įmonės „X“ pirkėjų skolų analizę ir įvertinti abejotinų pirkėjų skolų nustatymo būdų įtaką balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitoms bei santykiniams rodikliams.

Tyrimo metodai: horizontali, vertikali ir santykinė analizės, lietuvių ir užsienio autorių literatūros analizė, antrinių dokumentų analizė, dinamikos eilučių prognozė ir trendas, grafinis rezultatų vaizdavimas

1. UAB „X“ VEIKLOS ANALIZĖ

Siekiant geriau pažinti įmonę ir įvertinti veiklos efektyvumą bei nustatyti problemas, yra svarbu susipažinti su pagrindine jos veikla ir atlikti pagrindines finansinių ataskaitų analizes. Šioje darbo dalyje bus trumpai apibūdinama UAB „X“ veiklos charakteristika, atliekamos horizontali ir vertikali balanso bei pelno (nuostolių) ataskaitų analizės ir apskaičiuojami pagrindiniai santykiniai rodikliai.

1.1. Įmonės veiklos rūšis ir charakteristika

UAB „X“ savo veiklą pradėjo 1995 metais. Įmonė valdo vieną didžiausių Lietuvoje plastikinių langų ir durų tinklą, taip pat užsiima plastikinių, aliuminių langų bei durų, sudėtingų aliuminio ir stiklo konstrukcijų gamyba. Savo klientams įmonė skiria ypatingą dėmesį ir turi plačiausią Lietuvoje plastikinių langų asortimentą. UAB „X“ yra atestavusi klientų aptarnavimo procesus pagal visuotinai pripažintą ISO kokybės vadybos standartą (9001:2008). Lietuvos rinka yra palyginti maža, todėl UAB „X“ plečia eksporto apimtis. Šiuo metu įmonėje dirba daugiau nei 150 darbuotojų, kurių didžioji dalis – ilgamečiai ir didelę patirtį turintys specialistai.

UAB „X“ gaminami ir teikiami šie produktai:

- Plastikiniai langai ir plastikinės balkono, vidaus ir lauko durys bei stumdomos durys;
- Balkonų stiklinimas plastikiniu ar aliuminiu;
- Aliuminio fasadai ir žiemos sodai;
- Aliuminio stumdomos ir sulankstomos konstrukcijos bei kitos sudėtingos aliuminio konstrukcijos;
- Tinkleliai nuo vabzdžių ir kiti priedai.

Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius yra susistemintas visuomeninių ir ekonominių veiklos rūšių, egzistuojančių šalies ūkyje, rinkinys, kurio klasifikavimo vienetas yra veiklos rūšis. EVRK vartojimas leidžia visus šalyje egzistuojančius ūkio subjektus suskirstyti į kategorijas bei rinkti gyventojų, produkcijos, užimtumo, žemės ūkio, pajamų ir kitus duomenis pagal veiklos rūšis¹. Pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) UAB „X“ veikla priskiriama C sekcijai – Apdirbmoji gamyba, o konkrečiai pagal skyrių, grupę ir klasę – 22.23 Plastikinių statybos dirbinių gamyba.

2013 m. balandžio mėnesį UAB „X“ baigė įgyvendinti Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos valstybės biudžeto lėšomis remiamą projektą, kurio metu įmonė dalyvavo tarptautinėse parodose Norvegijoje, Švedijoje ir Latvijoje. Viso projektui, kuris truko dvejus metus, buvo skirta iki 103 600 litų Europos Sąjungos paramos, dar 150 000 Lt. buvo įsipareigojusi investuoti pati įmonė.

¹ Lietuvos statistikos departamentas. Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (žiūrėta 2015-05-12):

http://www.lb.lt/ekonomines_veiklos_rusiu_klasifikatorius

Prognozuojama, kad projekto metu užmegzti santykiai su potencialiais klientais peraugs į ilgalaikius santykius, o tai sąlygos įmonės eksporto ir apyvartos augimą.

1.2. Įmonės veiklos finansinė analizė

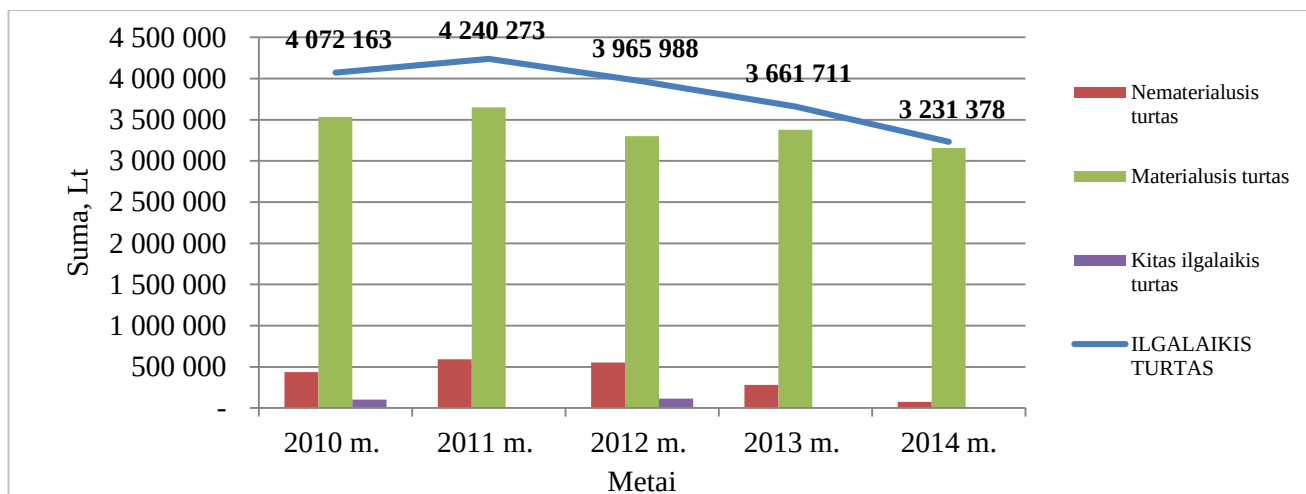
Kaip teigia autoriai Mackevičius, Giriūnas ir Valkauskas (2014), *finansinė analizė* – tai visapusiškas, objektyvus ir nuoseklus įmonės finansinės veiklos ir kitos su ja susijusios veiklos tyrimas, siekiant padėti įmonės vadovybei priimti teisingus valdymo sprendimus ir įgyvendinti numatytus tikslus. Finansinė analizė yra vienas iš objektyvausių būdų siekiant tinkamai įvertinti įmonės finansinę būklę ir veiklos rezultatus.

Susipažinus su UAB „X“ finansine atskaitomybe ir veiklos pobūdžiu, pasirinkti tokie analizės būdai: horizontalioji ir vertikalioji analizės, santykinė analizė bei grafinis būdas. Horizontalioji ir vertikalioji analizės bus taikomos UAB „X“ 2010-2014 metų balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitose užfiksuotai finansinei būklei įvertinti (žr. 1-8 priedus). Santykinė analizė bus atliekama pagal pelningumo, likvidumo, skolų valdymo ir turto panaudojimo efektyvumo rodiklių grupes, siekiant atspindėti bendrovėje vykstančių finansinių procesų ryšius, jų pakitimų pobūdį ir palyginti gautus rezultatus su tos pačios veiklos rūšies rodikliais. Grafiniu būdu bus siekiama iliustruoti atliktų analizių rezultatus ir atskleisti ekonominių veiksnių bei procesų ryšius bendrovėje „X“.

1.2.1. Horizontali įmonės veiklos analizė

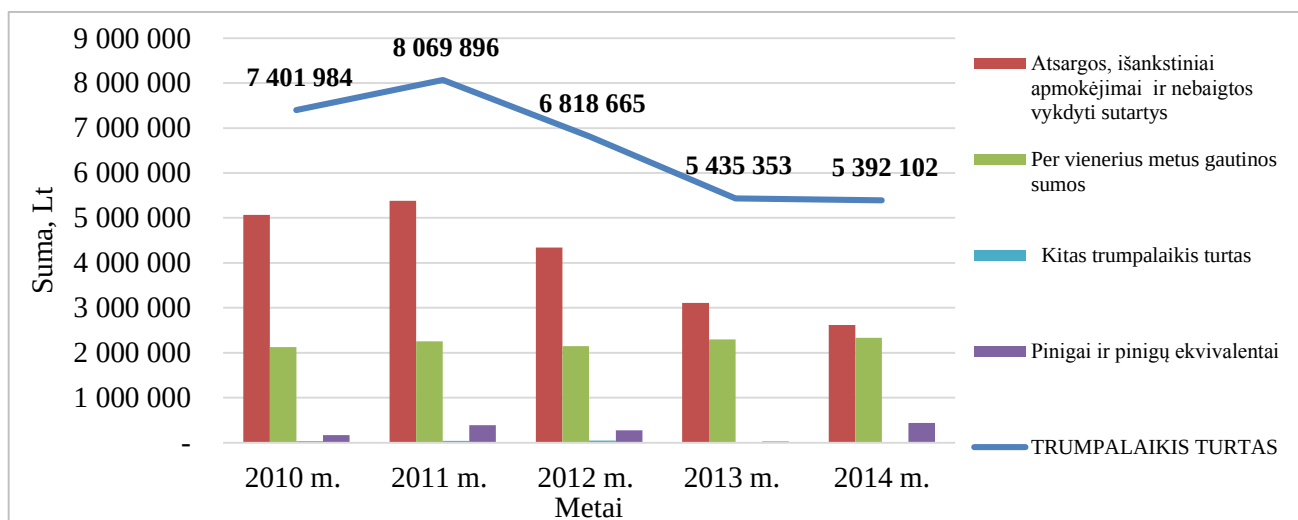
Horizontali analizė yra viena iš finansinės analizės rūšių. Bagdžiūnienės (2008) teigimu, atliekant horizontalią analizę ataskaitų duomenys lyginami su praėjusių laikotarpių ar biudžetų duomenimis, o nuokrypis išreiškiamas santykiniais dydžiais, kurie rodo rodiklių pokytį laiko atžvilgiu, jo dinamiką. Naudojant horizontalią analizę galima įvertinti ilgalaikio ir trumpalaikio turto, nuosavo kapitalo, trumpalaikių ir ilgalaikių įsipareigojimų, pajamų ir sąnaudų bei kitų rodiklių pokyčius.

Atlikus UAB „X“ horizontalią analizę, matoma skirtingų balanso straipsnių dinamika. Detali horizontali balansų analizė pateikiama 9-ame priede. Žemiau esančiame paveiksle (žr. 1 pav.) matoma ilgalaikio turto ir jo straipsnių dinamika analizuojamu 2010-2014 metų laikotarpiu. 2011-ais metais pastebimas ilgalaikio turto padidėjimas, kurį lėmė nematerialaus turto įsigijimas: įmonė nusipirko naują programinę įrangą. Nuo 2011-tų metų pastebima ilgalaikio turto mažėjimo tendencija pagrįste dėl nematerialaus turto mažėjimo (amortizacijos) ir pastatų nusidėvėjimo. Bendrai analizuojamu laikotarpiu ilgalaikis turtas sumažėjo 20,65 % (840 785 Lt).

1 pav. Ilgalaikio turto ir jo dedamųjų dinamika 2010-2014 m.

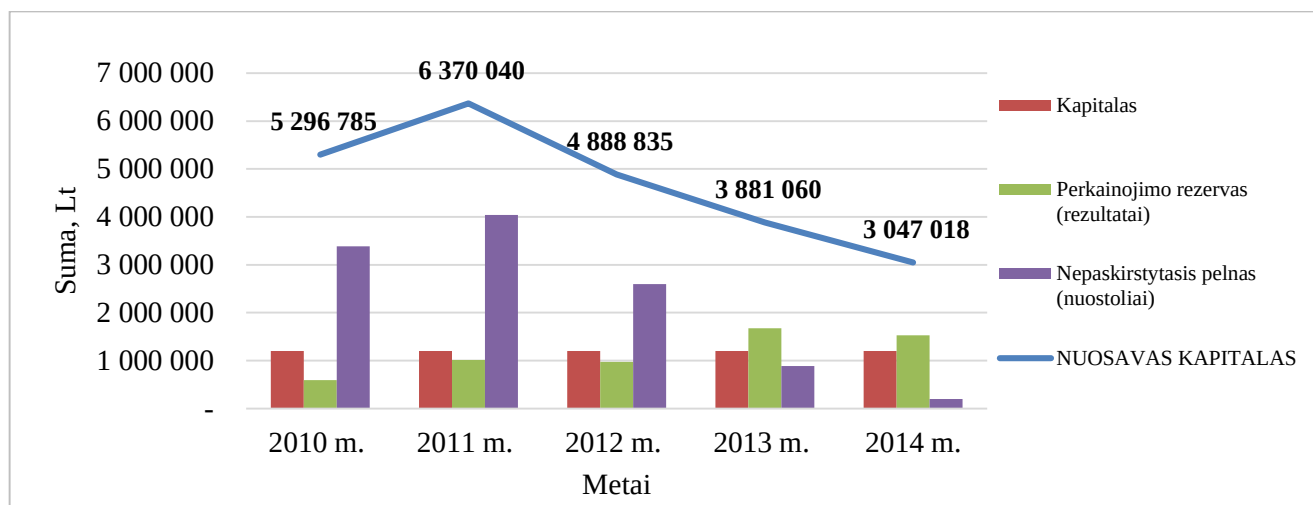
2-ame paveiksle pateikiama trumpalaikio turto ir jo straipsnių dinamika. Kaip matoma iš paveikslo, 2011-ais metais trumpalaikis turtas padidėjo (9,02 %) dėl didesnio pinigų likučio ir išaugusių nebaigtų vykdyti sutarčių bei per vienerius metus gautinų sumų. Trumpalaikis turtas nuo 2011-tų metų turėjo tendenciją mažėti, o tai įtakojė gerokai sumažėjęs atsargų kiekis: įmonė įvedė atsargų mažinimo politiką tam, kad būtų išvengta lėšų įšaldymo. Bendrai atsargos sumažėjo 27,48 % (896 785 Lt). Analizuojamu laikotarpiu trumpalaikis turtas iš viso sumažėjo 27,15 % (2 009 882 Lt).

2 pav. Trumpalaikio turto ir jo dedamųjų dinamika 2010-2014 m.

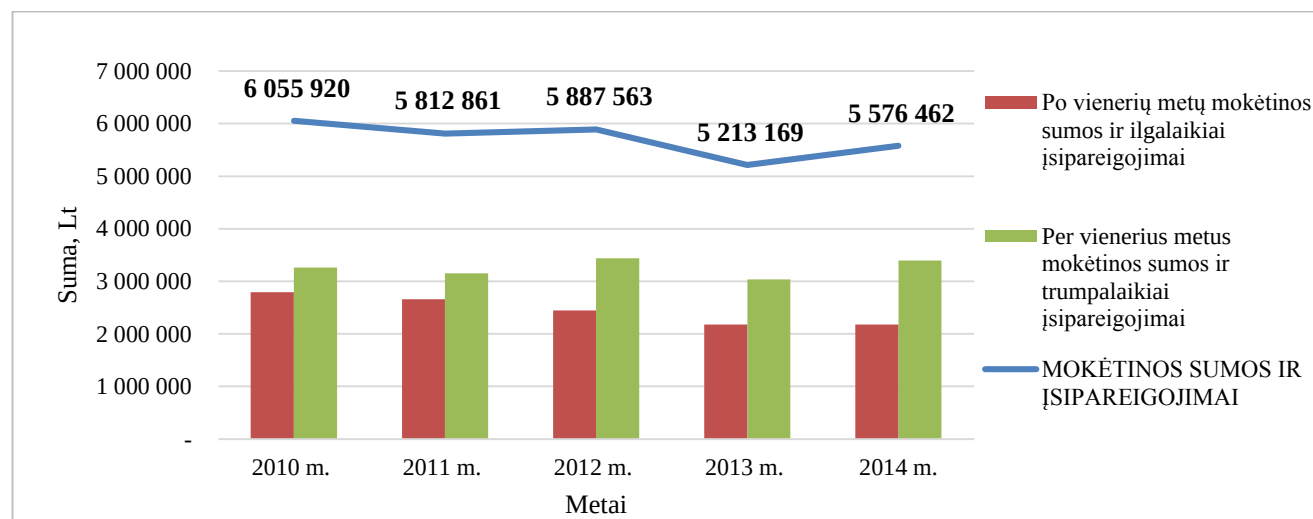
Nuosavo kapitalo ir jo straipsnių dinamika pateikiama 3-iaame paveiksle. 2011-ais metais pastebimas nuosavo kapitalo padidėjimas, kurį lėmė ataskaitiniais metais uždirbtas pelnas, tuo pačiu padidinęs nepaskirstytąjį pelną. Nuo 2011 metų nuosavas kapitalas turėjo tendenciją mažėti, dėl patirtų įmonės nuostolių, kurie buvo dengiami praėjusių ataskaitinių metų nepaskirstytuoju pelnu. Įstatinis

kapitalas visu analizuojamu laikotarpiu nekito ir sudarė 1 200 000 Lt. Bendrai nuosavas kapitalas 2010-2014 metų laikotarpiu sumažėjo 42,47 % (2 249 767 Lt).

3 pav. Nuosavo kapitalo ir jo dedamųjų dinamika 2010-2014 m.

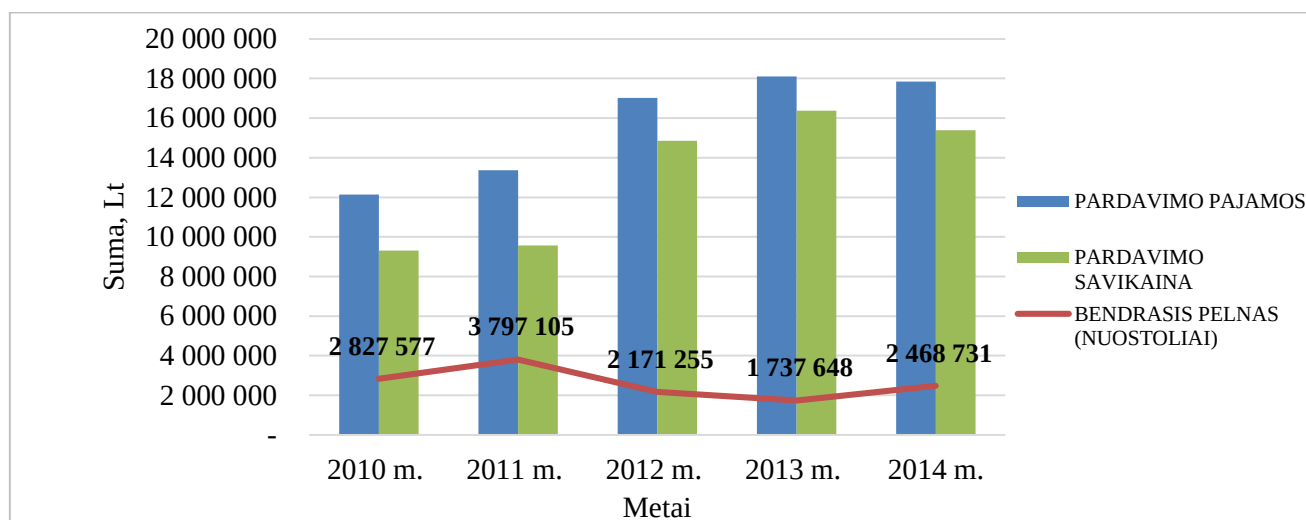
Žemiau esančiame paveiksle (žr. 4 pav.) pateikiama mokėtinų sumų ir įsipareigojimų bei jų straipsnių dinamika. Mokėtinų sumos ir įsipareigojimai svyravo nežymiai, didesnis pokytis pastebimas 2013-ais metais, kai sumos sumažėjo 21,61 % (1 007 775 Lt), lyginant su 2012-ais metais. Tokį pokytį lėmė ilgalaikių finansinių skolų ir trumpalaikių skolų tiekėjams sumažėjimas. Bendrai per analizuojamą laikotarpį mokėtinų sumos ir įsipareigojimai sumažėjo 7,92 % (479 458 Lt).

4 pav. Mokėtinų sumų ir įsipareigojimų dinamika 2010-2014 m.

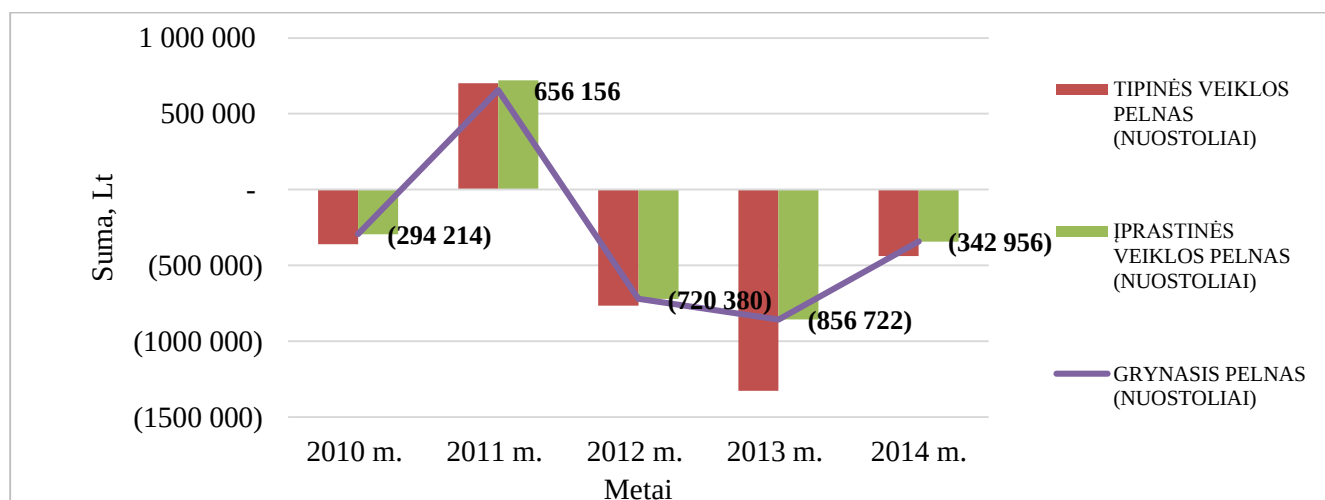
Pelno (nuostolių) ataskaitų horizontalios analizės detalesni skaičiavimai pateikiami 10-ame priede. Pardavimo pajamų, savikainos ir bendrojo pelno (nuostolių) dinamika pateikiama 5-ame paveiksle. Visu analizuojamu laikotarpiu pastebimas pardavimo pajamų ir savikainos augimas, išskyrus 2014-us metus, kai pajamos ir savikaina nežymiai sumažėjo. Bendrasis pelnas didžiausias buvo 2011-ais metais (3 797 105 Lt), o kitais metais svyravo tarp 1 737 648 – 2 827 577 Lt. Bendrai

per visą analizuojamą laikotarpį pardavimo pajamos padidėjo 47,01 % (5 708 390 Lt), pardavimo savikaina padidėjo 65,13 % (6 067 236 Lt), o bendrasis pelnas sumažėjo 12,69 % (358 846 Lt), dėl didesnio pardavimo savikainos nei pardavimo pajamų augimo.

5 pav. Pardavimo pajamų, savikainos ir bendrojo pelno (nuostolių) dinamika 2010-2014 m.

Žemiau esančiame paveiksle (žr. 6 pav.) pateikiama tipinės veiklos, įprastinės veiklos ir grynojo pelno (nuostolių) dinamika. Analizuojant paveikslą, pastebima, kad visais metais, išskyrus 2011-us metus, UAB „X“ patyrė nuostolius. Tai įtakoją didelės veiklos sąnaudos, kurių didesniąją dalį sudaro bendrosios ir administracinės sąnaudos. Didžiausias tipinės veiklos nuostolis buvo 2013-ais metais ir lyginant su 2012-ais metais padidėjo net 73,3 % (561 434 Lt). Tokį pokytį labiausiai lėmė išaugusi pardavimo savikaina ir veiklos sąnaudos. Bendrai per analizuojamą laikotarpį tipinės veiklos nuostoliai padidėjo 22,02 % (79 139 Lt), o įprastinės veiklos nuostoliai (tuo pačiu ir grynieji nuostoliai) padidėjo 16,57 % (48 742 Lt).

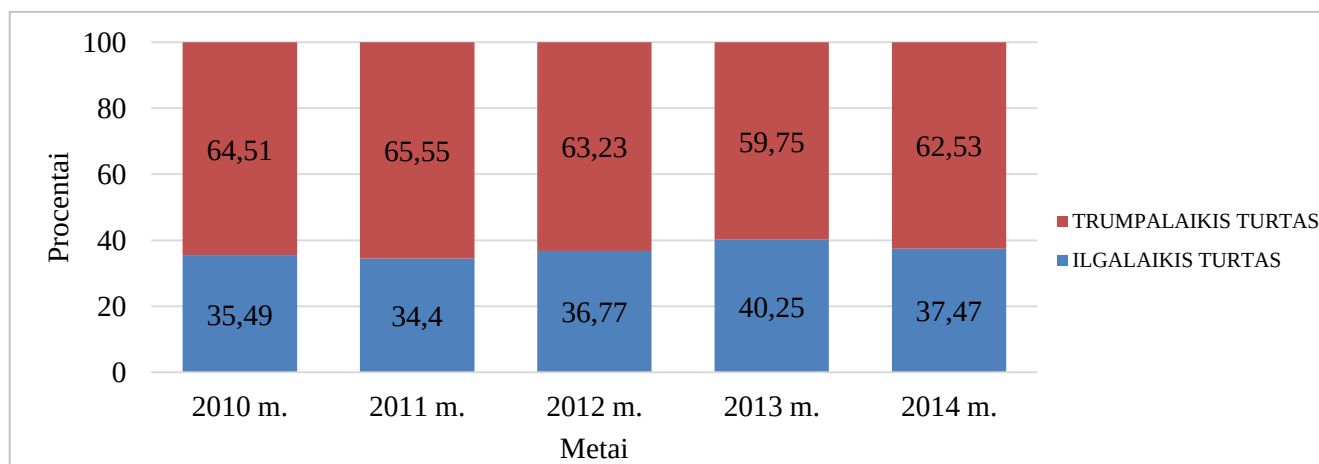
6 pav. UAB „X“ pelnų (nuostolių) dinamika 2010-2014 m.

Atlikus UAB „X“ balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų 2010-2014 metų horizontalią analizę, galima daryti bendrą išvadą, kad bendrovei palankiausi metai tiek pelno, tiek kitų balanso dedamųjų atžvilgiu buvo 2011-ieji. Tais metais įmonė turėjo daugiausiai ilgalaikio turto, trumpalaikio turto, kurio didžiąją dalį sudarė atsargos ir nuosavo kapitalo, kurio dydį lėmė didelis nepaskirstytas pelnas.

1.2.2. Vertikali įmonės veiklos analizė

Kaip teigia Bagdžiūnienė (2008) *vertikaloji arba struktūrinė analizė* rodo analizuojamo objekto struktūrą. Ji atliekama kiekvieną rodiklį lyginant su bendroju baziniu rodikliu, o gautas dydis – lyginamasis svoris – išreiškiamas procentais. Atliekant keletą metų rodiklių analizę, galima nustatyti rodiklių kitimo priežastis. Vertikaloji analizė parodo įmonės finansinių ataskaitų rodiklių struktūros pokyčius.

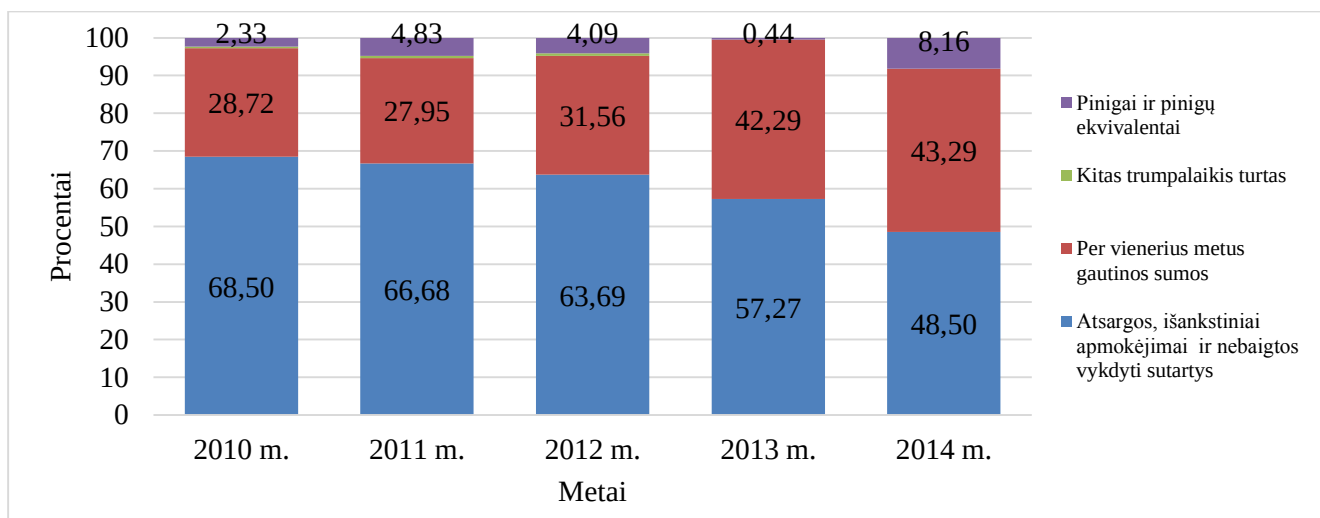
Atlikus UAB „X“ vertikalią analizę, matoma finansinių ataskaitų rodiklių struktūra. Vertikalios balansų analizės skaičiavimai pateikiami 11-ame priede. Žemiau esančiame paveiksle (žr. 7 pav.) matoma bendrovės „X“ turto struktūra. Didžiausią dalį visame turte sudaro trumpalaikis turtas ir svyruoja tarp 59,75 – 65,55 %. Atitinkamai mažesnę turto dalį sudaro ilgalaikis turtas, kuris svyruoja tarp 34,45 – 40,25 %. Bendrai analizuojamu laikotarpiu turto struktūra buvo nepastovi, tačiau ilgalaikio ir trumpalaikio turto santykis kito nežymiai.

7 pav. UAB „X“ turto struktūra 2010-2014 m.

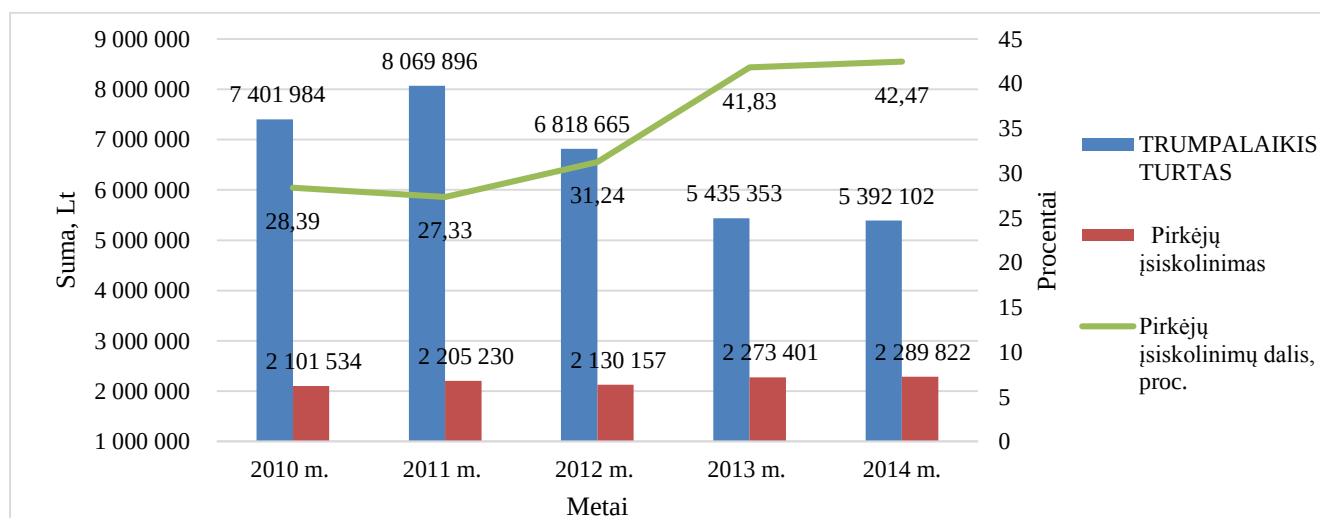
Tam, kad būtų galima nustatyti, kas lėmė tokią didelę trumpalaikio turto dalį visame bendrovės „X“ turte, nubraižytas papildomas grafikas (žr. 8 pav.). Iš paveikslo matomos atsargų mažėjimo ir per vienerius metus gautinų sumų didėjimo tendencijos. Didžiausią dalį trumpalaikiame turte visu analizuojamu laikotarpiu sudarė atsargos. Kadangi UAB „X“ yra gamybinė įmonė, normalu, kad atsargos sudaro didelę dalį. Taip įmonė stengiasi visada būti pasiruošusi didesniems užsakymams ir netikėtoms situacijoms, kad nepritrūktų atsargų. Tačiau per vienerius metus gautinų sumų didėjimas

nėra teigiamas dalykas bendrovei, kadangi pažvelgus giliau į ataskaitas, matoma, jog tas gautinas sumas sudaro pirkėjų įsisikolinimai.

8 pav. UAB „X“ trumpalaikio turto struktūra

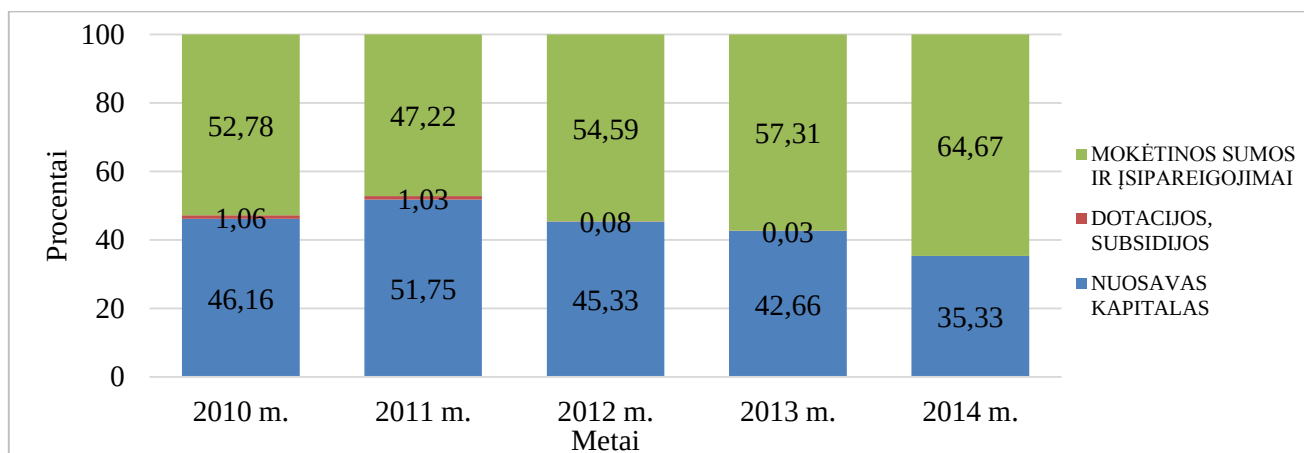
Žemiau pateikiama pirkėjų įsisikolinimų dalis trumpalaikiame turte (žr. 9 pav.). Iš grafiko matoma, kad pirkėjų įsisikolinimo dalis visu analizuojamu laikotarpiu turėjo tendenciją didėti (išskyrus 2011 metus, kai skolos nežymiai sumažėjo) ir 2014-ais metais sudarė 42,47 %.

9 pav. UAB „X“ pirkėjų įsisikolinimų dalis trumpalaikiame turte 2010-2014 m.

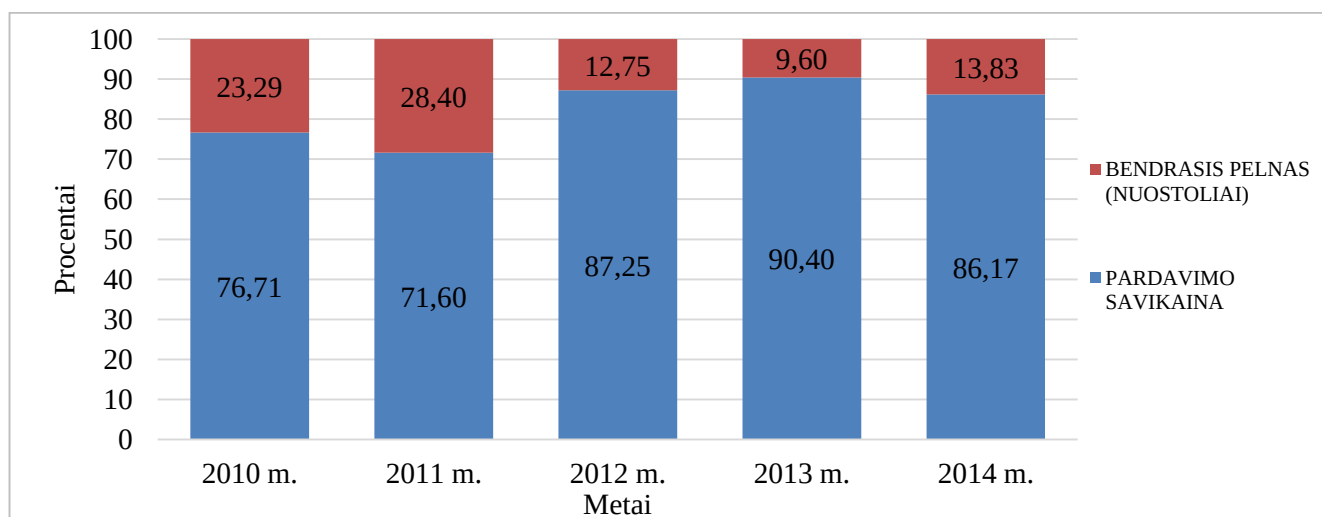
Nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų struktūra pateikiama 10-ame paveiksle. Kaip matoma iš paveikslo, visais metais, išskyrus 2011-tus, didesnę dalį sudaro mokėtinos sumos ir įsipareigojimai, kurie svyruoja tarp 52,78 – 64,67 %. Mažesnę dalį sudaro nuosavas kapitalas, kuris svyruoja tarp 35,33 – 46,16 %. Kitokia nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų struktūra matoma 2011-ais metais, kai mokėtinos sumos ir įsipareigojimai sudaro 47,22 %, o nuosavas kapitalas – 51,75 %. Tokią struktūrą

lėmė 2011-ais metais bendrovės uždirbtas pelnas (kitais metais bendrovė dirbo nuostolingai), kuris padidino nepaskirstytąjį pelną, o tuo pačiu ir visą nuosavą kapitalą.

10 pav. UAB „X“ nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų struktūra 2010-2014 m.

Atlikus pelno (nuostolių) vertikalią analizę, žemiau esančiame paveiksle pateikiama pardavimo savikainos ir bendrojo pelno dalis pardavimo pajamose (žr. 11 pav.). Detalesnė pelno (nuostolių) ataskaitų vertikali analizė pateikiama 12-ame priede. Analizuojant pateiktą paveikslą pastebima, kad pardavimo savikaina 2010-2013 metais didėjo ir pardavimuose 2013-ais metais sudarė net 90,40 %. Mažiausia savikainos dalis pardavimuose buvo 2011-ais metais (71,60 %) ir tai lėmė didžiausią analizuojamo laikotarpio bendrąjį pelną. Bendrai pastebima tendencija, kad didėjant pardavimo pajamoms, bendrasis pelnas mažėja, o tai lemia, kad pardavimo savikaina didėja labiau nei pardavimo pajamos.

11 pav. UAB „X“ pardavimo savikainos ir bendrojo pelno (nuostolių) dalis pardavimuose 2010-2014 m.

Atlikus UAB „X“ balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitų 2010-2014 metų vertikalią analizę, galima daryti išvadą, kad bendrovėje trumpalaikis turtas sudaro didžiausią dalį visame turte, o tai lemia

didelės atsargos ir pirkėjų įsiskolinimai. Kadangi bendrovė gamybinė, didelės atsargos yra įprastas reiškinys, tačiau didelės pirkėjų skolos jau yra probleminė sritis, kurią reikia analizuoti plačiau. Kitų balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnių struktūra nėra tokia reikšminga.

1.2.3. Santykinė analizė

Kaip teigia autorių kolektyvas Mackevičius, Giriūnas ir Valkauskas (2014) horizontaliosios ir vertikaliosios analizės rezultatai yra pagrindas atlikti santykinę analizę, t.y. apskaičiuoti įvairius santykinius rodiklius (finansinius koeficientus). Santykiniai rodikliai – vieno ar kelių absoliutinių rodiklių ir kito vieno ar kelių absoliutinių rodiklių santykis. Santykinių rodiklių naudojimas leidžia nesunkiai palyginti skirtingų įmonių veiklos rezultatus įvairiais aspektais. Be to ši analizė leidžia palyginti įmonės skirtingų laikotarpių finansinius rezultatus, nustatyti jų kitimo tendencijas.

Įmonės santykiniai analizėi atlikti tokie autoriai kaip Mackevičius, Poškaitė ir Villis (2011) siūlo analizuoti skirtingas rodiklių grupes. UAB „X“ santykiniai analizėi atlikti pasirinktos kelios iš Vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius rodiklių skaičiavimo metodikos rodiklių grupės: pelningumo, likvidumo ir turto panaudojimo efektyvumo. Kaip jau buvo įvardinta 1.1. skyrelyje, UAB „X“ veikla pagal ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) priskiriama C 22.23 Plastikinių statybos dirbinių gamybai, todėl visi apskaičiuoti santykiniai rodikliai bus lyginami su Statistikos departamento pateikiamais 2010-2014 m. įmonių pagal šį kodą vidutiniais santykiniais rodikliais.

Pelningumo rodikliai

Pelningumo rodikliai leidžia įvertinti ar įmonės veikla pelninga, o pelningumą galime tapatinti su veiklos sėkme, nes pagrindinis verslo įmonės veiklos tikslas – pelnas. Kaip teigia autoriai Rumšaitė ir Krušinskas (2012), pelningumo rodikliai geriausiai apibendrina galutinius įmonės rezultatus ir pagal juos sprendžiama, kokią realią naudą gautų akcininkai, investavę savo kapitalą. 1-oje lentelėje pateikiami UAB „X“ ir ekonominio sektoriaus C 22.23 Plastikinių statybos dirbinių gamybos pagrindiniai pelningumo rodikliai.

Kaip teigiama Nasdaq OMX Vilnius rodiklių skaičiavimo metodikoje (2010), bendrasis pelningumas parodo įmonės sugebėjimą uždirbti pelną iš pagrindinės įmonės veiklos, kontroliuoti pardavimo pajamų bei pardavimo savikainos lygį. Iš 12-to paveikslo pastebima, kad daugiausiai bendrojo pelno vienas pardavimo pajamų litas uždirbo 2011-ais metais (0,2840 arba 28,40 %). 2012-2013 metais bendrasis pelningumas sumažėjo, o 2014-ais metais padidėjo iki 13,83 %. Lyginant su šakos rodikliais 2010-2012 metais UAB „X“ rodikliai buvo geresni, 2012-ais ir 2014-ais metais praktiškai nesiskyrė, o 2013-ais metais mažesnis 1,6 % už šakos.

1 lentelė. UAB „X“ ir šakos pagrindinių pelningumo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.

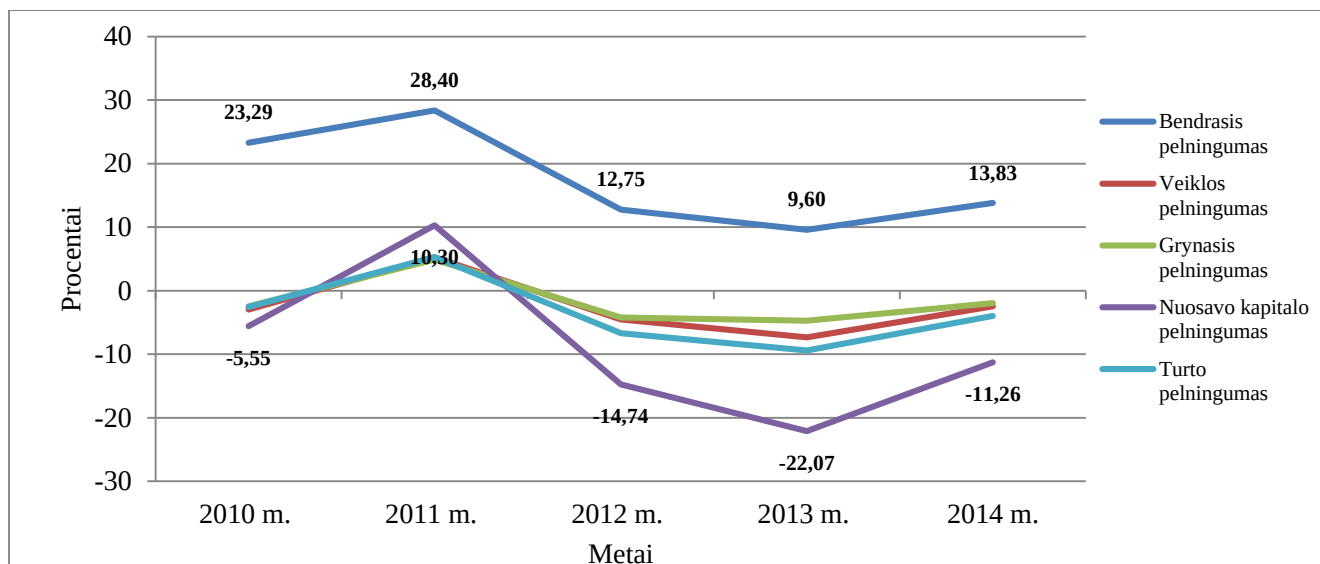
Rodikliai	UAB „X“					Šakos				
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Bendrasis pelningumas, %	23,29	28,40	12,75	9,60	13,83	14,83	13,03	12,35	11,20	13,70
Veiklos pelningumas, %	-2,96	5,24	-4,50	-7,33	-2,46	3,99	4,66	5,71	5,26	5,77
Grynasis pelningumas, %	-2,42	4,91	-4,23	-4,73	-1,92	7,73	2,36	4,42	4,13	5,35
Nuosavo kapitalo pelningumas, %	-5,55	10,30	-14,74	-22,07	-11,26	4,68	7,34	13,52	11,34	3,66
Turto pelningumas, %	-2,56	5,33	-6,68	-9,42	-3,98	1,97	3,25	6,41	6,16	1,78

Šaltinis: sudaryta autorės, remiantis UAB „X“ ir Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Veiklos ir grynasis pelningumai parodo atitinkamai kiek veiklos pelno ar grynojo pelno uždirba vienas pardavimo pajamų litas. Abiejų rodiklių dinamika panaši, žvelgiant į 12-tą paveikslą. 2010-2011 metais pastebimas rodiklio pagerėjimas: iš neigiamo pelningumo į teigiamą, o nuo 2011-tų iki 2013-tų metų rodiklių reikšmės buvo neigiamos. 2014-ais metais veiklos ir grynojo pelningumo rodikliai truputį pagerėjo, tačiau nepasiekė teigiamų reikšmių. Tokias rodiklių reikšmes lėmė didelės veiklos sąnaudos, dėl kurių 2010-ais, 2012-2014 metais bendrovė dirbo nuostolingai.

Turto pelningumas parodo, kiek litų grynojo pelno tenka vienam turto litui ir atspindi viso įmonės turto panaudojimo efektyvumą. Pasak autorių kolektyvo Krušinsko et al. (2013), turto pelningumas vidutiniškai sudaro nuo 5 iki 20 %. UAB „X“ turto pelningumai visu analizuojamu laikotarpiu, išskyrus 2011-tus metus, buvo neigiami, dėl bendrovės patirtų nuostolių, o 2011-ais metais siekė 5,33 %, kurie rodo patenkinamą rodiklio reikšmę. Lyginant su šakos rodikliais bendrovės nuostolingais metais situacija buvo prasta, turtas neuždirbo jokio pelno, tačiau 2011-ais metais bendrovė lenkė šakos rodiklį 2,08 %.

Nuosavo kapitalo pelningumas – grynojo pelno (nuostolio) ir nuosavo kapitalo santykis, kuris parodo, kiek litų grynojo pelno tenka vienam nuosavo kapitalo litui (Krušinskas et al., 2013). Kaip matyti iš 1-os lentelės ir 12-to paveikslo, šio rodiklio kitimo tendencijos panašios į turto pelningumo rodiklio tendencijas. Visu analizuojamu laikotarpiu rodiklio reikšmės buvo neigiamos, išskyrus 2011-tus metus, kai rodiklis pasiekė 10,30 % ir buvo didesnis už šakos 2,96 %.

12 pav. UAB „X“ pelningumo rodiklių pokyčiai 2010-2014 m.

Likvidumo rodikliai

Likvidumo rodikliai parodo įmonės gebėjimą vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus. Kuo rodiklio reikšmė didesnė, tuo įmonės gebėjimas vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus yra tvirtesnis. Kaip teigia Rumšaitė ir Krušinskas (2012), likvidumo rodikliai apibūdina finansinį įmonės patikimumą vertinant trumpalaikį jos mokumą ir rodo įmonės galimybes trumpalaikius įsipareigojimus padengti turimu trumpalaikiu turtu. 2-oje lentelėje pateikiami UAB „X“ ir šakos likvidumo rodikliai 2010-2014 m.

2 lentelė. UAB „X“ ir šakos likvidumo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.

Rodikliai	UAB „X“					Šakos				
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Bendrojo likvidumo koef.	2,27	2,56	1,98	1,79	1,59	1,18	1,31	1,56	1,6	1,38
Greitojo likvidumo koef.	1,27	1,56	1,31	1,27	0,89	0,72	0,81	1,03	1,02	0,95
Absoliutaus likvidumo koef.	0,05	0,12	0,08	0,01	0,13	0,10	0,12	0,10	0,10	0,09

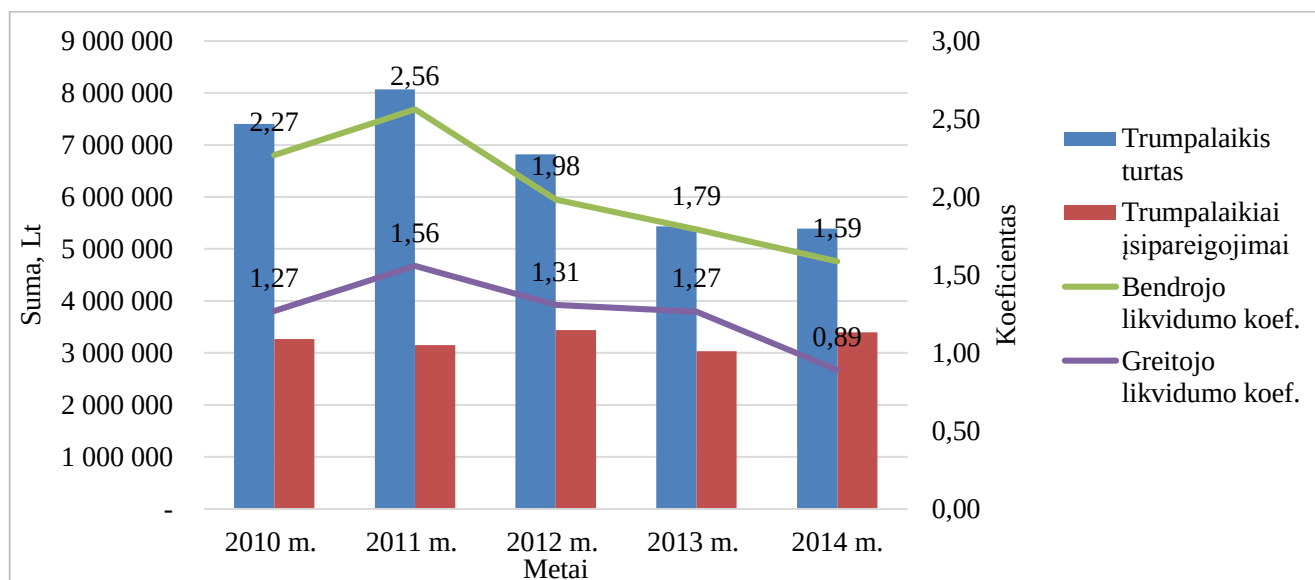
Šaltinis: sudaryta autorės, remiantis UAB „X“ ir Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Atliekant santykinę analizę dažniausiai yra skaičiuojami bendrojo ir greitojo likvidumo koeficientai. Dar vienas, absoliutaus likvidumo, koeficientas skaičiuojamas kaip papildomas, siekiant išsiaiškinti, kiek trumpalaikių įsipareigojimų įmonė gali padengti turimais grynaisiais pinigais.

Rumšaitės ir Krušinsko (2012) teigimu, bendrojo likvidumo koeficientas padeda nustatyti, kiek trumpalaikis turtas viršija trumpalaikius įsipareigojimus. UAB „X“ bendrojo likvidumo koeficientas 2010-2011 viršijo 2 ribą, o tai rodo, kad rodiklio reikšmė buvo gera ir bendrovės trumpalaikis turtas

daugiau nei dvigubai viršijo trumpalaikius įsipareigojimus. Kitais metais rodiklis tilpo į patenkinamą 1,2-2 ribą (žr. 13 pav.).

Greitojo likvidumo koeficientas parodo santykį tarp didžiausio likvidumo turto komponentų (eliminuoiant atsargas iš trumpalaiko turto) ir trumpalaikių įsipareigojimų. Kaip teigiama, rodiklio reikšmė turėtų būti apie 1, tuomet įmonė yra saugi ir neturėtų susidurti su trumpalaikio mokumo problemomis. Analizuojamu laikotarpiu UAB „X“ greitojo likvidumo koeficientų dinamika panaši į bendrojo likvidumo koeficientų: 2011-ais metais rodiklių reikšmės padidėja, o kitais metais matoma mažėjimo tendencija (žr. 13 pav.). Kadangi 2010-2013 metais greitojo likvidumo koeficiento reikšmės buvo didesnės už vienetą, bendrovės situacija buvo gera, nes trumpalaikis likvidžiausias turtas viršijo trumpalaikius įsipareigojimus. 2014-ais metais koeficientas sumažėjo iki 0,89, tačiau nepasiekė nepatenkinamos 0,5 ribos.

13 pav. UAB „X“ likvidumo rodiklių pokyčiai 2010-2014 m.

Absoliutaus likvidumo koeficientas, kaip buvo minėta anksčiau, parodo kokią dalį trumpalaikių įsipareigojimų įmonė gali padengti grynaisiais pinigais. Šio koeficiento reikšmė labai priklauso nuo įmonės pinigų valdymo politikos: jei vykdoma konservatyvi pinigų valdymo politika, grynujų pinigų kiekis bus didelis ir jis lems didesnę absoliutaus likvidumo koeficiento reikšmę. Plastikinių statybos dirbinių gamybos įmonėse šio rodiklio reikšmė 2010-2014 metų laikotarpiu svyravo apie 0,1, o UAB „X“ rodiklis stipriai nesiskyrė (žr. 2 lent.). Tik 2010-ais ir 2013-ais metais UAB „X“ absoliutaus likvidumo koeficientas buvo atitinkamai 0,05 ir 0,01, t.y. mažesnis už šakos, o tai reiškia, kad bendrovė turėjo mažesnę grynujų pinigų ir didesnę trumpalaikių įsipareigojimų likutį.

Apibendrinant galima teigti, kad UAB „X“ likvidumo rodikliai visu analizuojamu laikotarpiu buvo geri ir lenkė šakos rodiklius. Bendrovė buvo moki ir nesusidūrė su trumpalaikio mokumo problemomis.

Skolų valdymo rodikliai

Žemiau pateikiama apskaičiuotų UAB „X“ ir šakos skolų valdymo rodiklių suvestinė (žr. 3 lent.)

3 lentelė. UAB „X“ ir šakos skolų valdymo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.

Rodikliai	UAB „X“					Šakos				
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Įsiskolinimo koeficientas	0,53	0,47	0,55	0,57	0,65	0,56	0,53	0,50	0,44	0,52
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	1,14	0,91	1,20	1,34	1,83	1,18	1,20	0,97	0,91	1,06
Auksinė balanso taisyklė	0,50	0,46	0,54	0,60	0,62	1,23	1,24	0,89	0,96	0,95

Šaltinis: sudaryta autorės, remiantis UAB „X“ ir Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Įsiskolinimo koeficientas parodo, kokia įmonės turto dalis yra įsigyta už skolintas lėšas. Normali rodiklio reikšmė, pagal rodiklių skaičiavimo metodiką, sudaro nuo 0,4 iki 0,6. Kaip matyti iš 3-ios lentelės, tiek UAB „X“, tiek šakos rodikliai yra geri ir skiriasi labai nežymiai, išskyrus 2014-tus metus, kai UAB „X“ įsiskolinimo koeficientas pasiekė 0,65 ribą – bendrovės veikla labiau finansuojama skolintomis lėšomis nei akcininkų investicijomis.

Nors skolos ir nuosavo kapitalo santykio normalia reikšme laikoma 0,5, t.y. pusė finansavimo šaltinių yra skolinti, šakos rodiklio vidutinė reikšmė yra 1,06. UAB „X“ rodiklio reikšmės labiausiai skiriasi nuo šakos 2013-2014 metais (žr. 3 lent.) ir rodo, kad bendrovė turi didesnę skolų nei nuosavo kapitalo dalį.

Auksinės balanso taisyklės koeficientas parodo, koku lygiu ilgalaikis turtas finansuojamas pastoviu kapitalu, t.y. nuosavomis lėšomis ir ilgalaikiais įsipareigojimais. Koeficiento reikšmė laikoma normalia, kai yra apie vieneta. 2010-2014 metais UAB „X“ auksinės balanso taisyklės koeficientas nebuvo geras, nes gerokai mažesnis už 1, tačiau matoma rodiklio didėjimo tendencija. Lyginant su šaka, jos rodiklio reikšmės buvo geresnės nei bendrovės, ypač 2013-2014 metais kai buvo arti 1 (žr. 3 lent.).

Turto panaudojimo efektyvumo rodikliai

Turto panaudojimo efektyvumo, dar kitaip Rumšaitės ir Krušinsko (2012) bei kai kurių kitų autorių vadinami veiklos apyvartumo (efektyvumo) rodikliai, padeda stebėti, kaip valdomos skolintos ir nuosavos įmonės lėšos. Žemiau pateikiama lentelė su apskaičiuotais UAB „X“ ir šakos pagrindiniais turto panaudojimo efektyvumo rodikliais (žr. 4 lent.).

4 lentelė. UAB „X“ ir šakos turto panaudojimo efektyvumo rodiklių suvestinė 2010-2014 m.

Rodikliai	UAB "X"					Šakos				
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Atsargų apyvartumas, d.	128	121	57	36	56	46	41	40	42	48
Pirkėjų skolų apyvartumas, d.	63	60	46	46	47	67	54	68	53	54
Skolų tiekėjams apyvartumas, d.	72	65	45	35	39	66	75	67	60	86
<i>Pinigų apytakos ciklas</i>	119	115	57	47	64	46	19	40	35	16
Atsargų apyvartumas, kartais	3	3	6	10	6	8	9	9	9	8
Viso turto apyvartumas, kartais	1	1	2	2	2	1	1	1	1	2

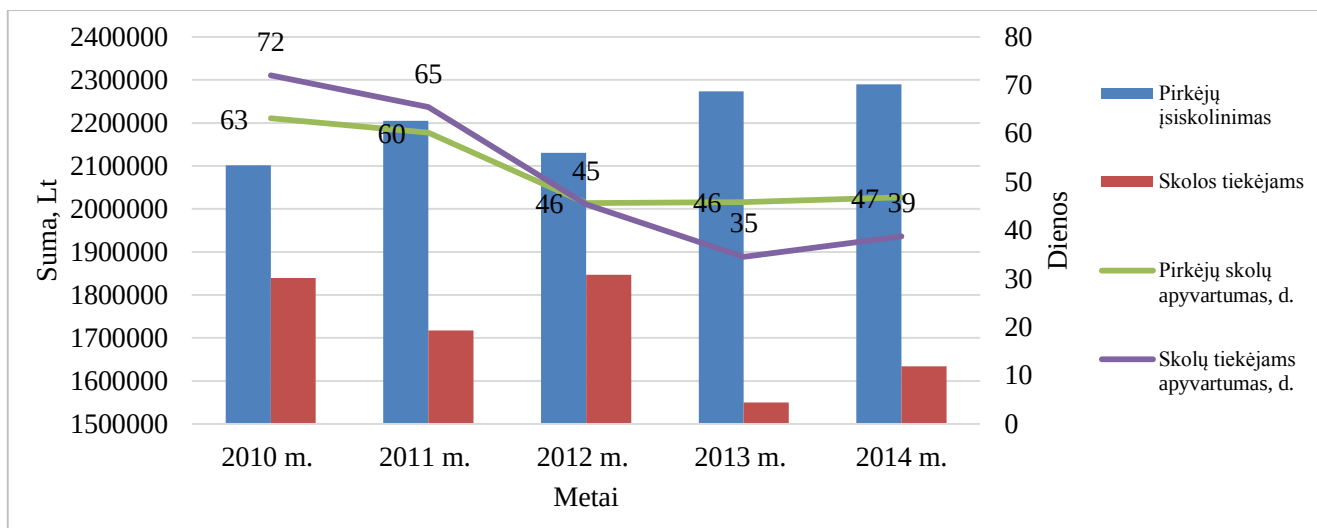
Šaltinis: sudaryta autorės, remiantis UAB „X“ ir Lietuvos statistikos departamento duomenimis

Viso turto apyvartumas rodo, kokia pardavimų apimtis tenka vienam turto litui. Kuo didesnė šio rodiklio reikšmė, tuo geriau. Žiūrint į 4 lentelę, matoma, kad šakos viso turto apyvartumo rodiklis vidutiniškai buvo truputį didesnis už vienetą, tuo tarpu UAB „X“ viso turto apyvartumas buvo geresnis ir jau nuo 2012-tų metų lenkė šakos rodiklius, o 2014-ais buvo lygūs.

Atsargų apyvartumas, pasak Rumšaitės ir Krušinsko (2012), rodo prekių ir gamybos apimtis per metus arba kitaip sakant, kiek kartų per metus kompanijos išparduoda visas savo atsargas. Pagal 4-oje lentelėje pateikiamus duomenis, UAB „X“ atsargų apyvartumas per analizuojamus metus svyravo: 2010-2011 metais buvo 3, 2012-ais ir 2014-ais – 6, o 2013-ais metais atsargos padarė daugiausiai apyvartų (10). UAB „X“ tik 2013-ais metais lenkė šakos rodiklį, kitais metais šakoje atsargos padarė daugiau apyvartų. Tai reiškia, kad bendrovėje atsargos užsistovi ilgiau, tačiau taip yra dėl to, kad nepritrūktų atsargų netikėtiems dideliems užsakymams.

Kai įmonė prekes parduoda skolon, svarbi tampa laikotarpio tarp pardavimo ir apmokėjimo trukmė. Pirkėjų skolų ir skolų tiekėjams apyvartumas dienomis parodo, per kiek dienų vidutiniškai atsiskaito atitinkamai pirkėjai su įmone ir įmonė su savo tiekėjais. Šiuos rodiklius verta analizuoti kartu, nes jais remiantis galima įvertinti ar įmonė ateityje nepritrūks apyvartinių lėšų.

Kaip matoma iš 14-to paveikslo, kuriame pateikiami debitorinių ir kreditorinių įsiskolinimų pokyčiai, 2010-2011 metais pirkėjų skolų apyvartumas dienomis buvo mažesnis už skolų tiekėjams apyvartumą dienomis, o tai reiškia, kad pirkėjai su įmone atsiskaitė greičiau vidutiniškai 7-iomis dienomis, nei įmonė su savo tiekėjais. Toks dalykas yra teigiamas bendrovei, nes ji turi tarsi garantiją, kad turės lėšų atsiskaityti su tiekėjais. Nuo 2012-tų metų situacija pasikeitė priešinga linkme ir tada jau bendrovė su savo tiekėjais atsiskaitė vidutiniškai 10 dienų greičiau nei pirkėjai su bendrove. Toks pasikeitimas UAB „X“ yra neigiamas, nes veda link apyvartinių lėšų trūkumo rizikos ir skolų tiekėjams nesugebėjimo apmokėti laiku galimybės.

14 pav. UAB „X“ debitorinių ir kreditorinių įsiskolinimų pokyčiai 2010-2014 m.

Pinigų (dar kitaip kapitalo) apytakos ciklas parodo per kiek dienų apyvartinis kapitalas apeina visas apytakos stadijas: kapitalo suformavimas, investavimas, išlaisvinimas (realizacija) ir kapitalo grįžimas pelnu ar nuostoliu. Kuo trumpesnis ciklas, tuo greičiau cirkuliuoja pinigai ir vykdoma efektyvesnė veikla įmonėje. Analizuojant 4-oje lentelėje pateikiamus duomenis, matoma, kad 2010 – 2014 m. laikotarpiu UAB „X“ pinigų apytakos ciklą nuo 119 dienų (2010 m.) sumažino iki 64 dienų (2014 m.), tačiau neaplenkė šakos rodiklio, kuris nuo 46 dienų (2010 m.) sutrumpėjo iki 16 dienų.

1.3. Probleminės srities nustatymas

Atlikus horizontalią UAB „X“ analizę (žr. 1.2.1. skyr.), nustatyta, kad bendrovei palankiausi buvo 2011-ieji metai, tiek pelno, tiek kitų balanso dedamųjų atžvilgiu, tačiau situacija 2014-ais metais suprastėjo: išaugusios pirkėjų skolos ir trumpalaikiai įsipareigojimai, mažesnis nuosavas kapitalas, įmonės patiriami nuostoliai ir kt. Iš vertikalios analizės rezultatų (žr. 1.2.2. skyr.) galima padaryti keletą išvadų: bendrovė turėjo daugiau trumpalaikio nei ilgalaikio turto; 2010-2014 metais pirkėjų skolos sudarė vis didesnę trumpalaikio turto dalį; nuosavas kapitalas sudarė vis mažesnę dalį bendrovės nuosavame kapitale ir įsipareigojimuose.

Santykinėje analizėje apskaičiuoti rodikliai parodė, kad bendrovė visu analizuojamu laikotarpiu buvo moki ir nesusidūrė su mokumo problemomis. Lyginant pirkėjų skolų ir skolų tiekėjams apyvartumo rodiklius, nuo 2012-tų metų situacija suprastėjo ir pirkėjai su įmone atsiskaitė vėliau, nei įmonė su tiekėjais. Tai kelia galimą skolų neapmokėjimo laiku tiekėjams grėsmę bendrovei.

Apibendrinant gautus analizės rezultatus, pastebėta, kad UAB „X“ didžiausia problema yra didelės pirkėjų skolos ir abejotinių skolų dalis jose. Taip pat analizuojamu laikotarpiu bendrovė tris metus iš eilės patyrė nuostolius. Bendrovė nenaudoja drąstiškų pirkėjų skolų mažinimo priemonių, norėdama palaikyti gerus santykius su savo klientais. Ji yra pasirašiusi sutartį su skolų išieškojimo

bendrove ir nuolat stebi bei kontroliuoja pirkėjų skolas. Nepaisant to, pasirinkta toliau analizuoti pirkėjų skolas ir ieškoti būdų, kaip keičiant apskaitinius įverčius sumažinti abejotinų pirkėjų skolų sąnaudas, kurios didina veiklos sąnaudas, o kartu ir nuostolius.

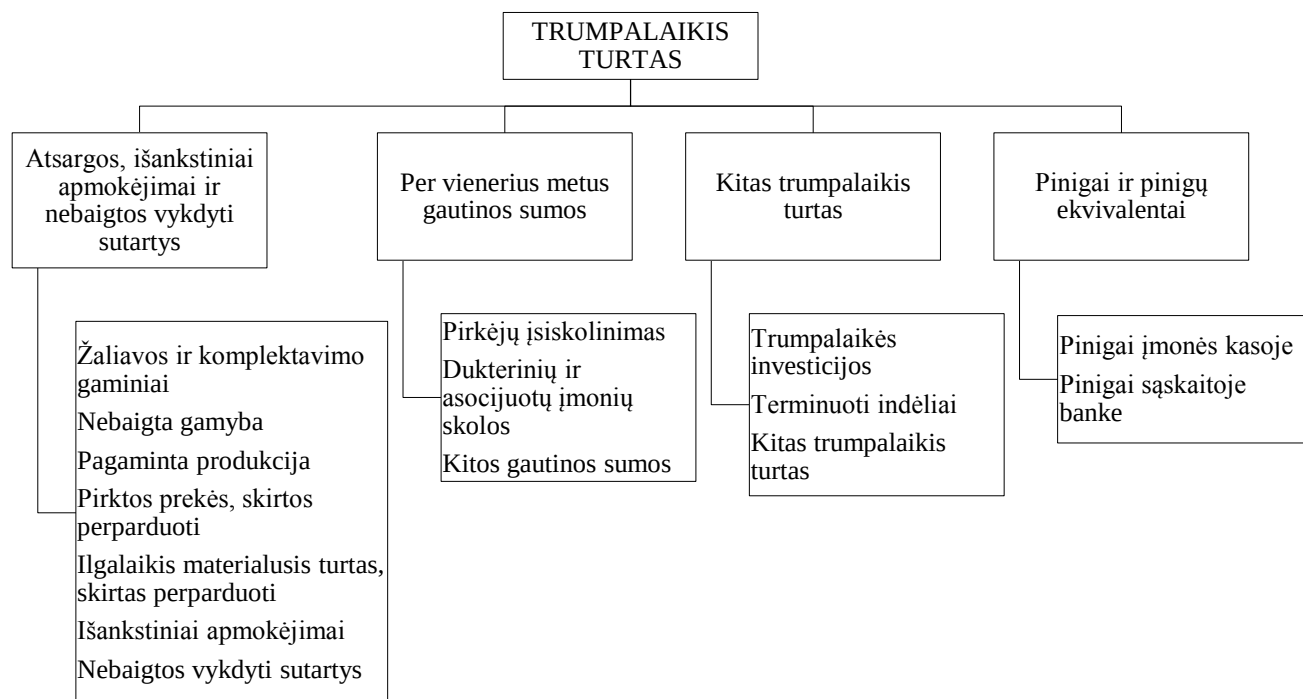
2. PIRKĖJŲ SKOLŲ ANALIZĖS IR APSKAITYMO BŪDŲ TEORINIS PAGRINDIMAS

Pirmoje darbo dalyje susipažinus su UAB „X“ veikla ir atlikus horizontalią, vertikalią ir santykinę analizę, nustatyta probleminė įmonės sritis – pirkėjų skolos. Tam, kad būtų galima geriau suprasti problemą ir atlikti projektinius skaičiavimus, reikalinga išnagrinėti įvairią literatūrą, susijusią su nagrinėjama problema ir nustatyti teorinius problemos sprendimo būdus.

2.1. Pirkėjų skolų samprata ir jų reglamentavimas

Kaip teigia Kalčinskas (2010), turtas apskaitoje skirstomas į trumpalaikį ir ilgalaikį pagal jo sunaudojimo per vieną pajamų uždirbimo laikotarpį požymį. Trumpalaikiam turtui priskiriamas per vieną ataskaitinį laikotarpį (vienerius finansinius metus) pajamoms uždirbti sunaudojamas turtas. Tuo tarpu autoriai Kanapickienė, Rudžionienė ir Jefimovas (2008) trumpalaikį turtą apibūdina kaip turtą, kurį įmonė sunaudoja ekonominei naudai gauti per vienus metus arba per vieną įmonės veiklos ciklą.

Finansinėse ataskaitose trumpalaikis turtas yra skirstomas į grupes, tokias kaip: atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys, per vienerius metus gautinos sumos, kitas trumpalaikis turtas, pinigai ir pinigų ekvivalentai. **Trumpalaikės skolos** įmonei yra viena iš **trumpalaikio turto** sudedamųjų dalių ir yra pavaizduojamos balanso **Per vienerius metus gautinų sumų** grupėje (žr. 15 pav.).

15 pav. Trumpalaikio turto klasifikavimas

Susipažinus tiek su Lietuvos, tiek su užsienio literatūra, kurioje kalbama apie pirkėjų skolas, autoriai pateikia įvairias jų sampratas, kurios pateikiamos žemiau esančioje 5-oje lentelėje.

5 lentelė. Įvairių autorių pirkėjų skolų sampratos

Autorius, metai	Pirkėjų skolų samprata
G. Kalčinskas, 2010 m.	Pirkėjų skolos – viena likvidžiausių įmonės turto sudedamųjų dalių, jos atsiranda, kai įmonė prekes kontrahentams (pirkėjams) parduoda skolon.
R. Subačienė, R. Budrionytė, K. Senkus, 2012 m.	Pirkėjų įsiskolinimas – su įmonės prekybine veikla (prekių, paslaugų ir savos produkcijos pardavimu) susijusios pirkėjų skolos, išskyrus asocijuotųjų ir dukterinių įmonių skolas.
J. Bukevičius, J. Žaptorius, 2009 m.	Skolos įmonei, arba gautinos skolos, yra susijusios su atsiskaitymais už suteiktas paslaugas bei parduotas prekes arba įmonės suteiktas paskolas.
L. M. Fraser, 2013 m.	Pirkėjų skolos yra pirkėjų neapmokėtų pardavimų skolon likučiai, parodomi balanse grynąją verte, t.y. faktinė sąskaitos suma atėmus abejotinas skolas.
Ch. H. Gibson, 2008 m.	Pirkėjų skolos dažniausiai susidaro pardavus prekes ar paslaugas pirkėjams, vadinamos prekybos skolos, su pirkėjo pažadu sumokėti per tam tikrą laiką, pavyzdžiui 30 dienų.
S. M. Bragg, 2007 m.	Pirkėjų skolos yra trumpalaikiai įsipareigojimai pirkėjo, kuris pirko prekes ar paslaugas iš pardavėjo skolon. Pirkėjo skola yra užregistruojama pardavėjo balanse trumpalaikiame turte.
P. Scott, 2012 m.	Pirkėjo mokamos sumos pardavėjui už parduotas prekes ir paslaugas skolon.

Apžvelgus visas 5-oje lentelėje pateiktas sampratas, galima sakyti, kad visi autoriai pirkėjų skolas įvardina kaip pirkėjo trumpalaikius įsipareigojimus pardavėjui už pirktas prekes ar suteiktas paslaugas. Dažnai tokios skolos sudaro didžiausią dalį įmonės per vienerius metus gautinose sumose. Apskritai pirkėjai neskuba atsiskaityti už prekes ar paslaugas, jiems visada patogiau sumokėti skolas vėliau, kadangi taip jie gali padengti pinigų trūkumą, kuris susidaro dėl to, kad už jų prekes pirkėjai sumoka taip pat vėliau.

Autorių kolektyvo teigimu, daugumai įmonių, gautinos sumos yra didžiausia turto dalis jų balanse. Todėl bet koks netinkamas gautinų sumų rizikos valdymas gali turėti didelį poveikį įmonės finansinei atskaitomybei (Wu, Olson ir Cuicui L., 2014). Kiekvienos įmonės buhalteriai privalo nuolat stebėti pirkėjų įsiskolinimus tam, kad šis turtas, esantis pas trečiuosius asmenis būtų atgautas ir virstų pinigais.

Pirkėjų skolų reglamentavimas

Vienas pagrindinių įstatymų, kuriuo vadovaujantis vedama įmonių apskaita – ***Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas***, kuris nustato apskaitos organizavimą, apskaitos dokumentus ir registrus bei jų saugojimą, klaidų taisymą, atsakomybę už apskaitos organizavimą ir apskaitos dokumentų išsaugojimą. Kaip minėta anksčiau, pirkėjų skolos yra tam tikras trumpalaikis įsipareigojimas, kurio sąvoka apibrėžiama įstatyme: „***Įsipareigojimas*** – prievolė, atsirandanti dėl

atliktų ūkinių operacijų ir ūkinių įvykių, už kuriuos ūkio subjektas privalės ateityje atsiskaityti turtu ir kurių dydį galima objektyviai nustatyti“².

Įmonės finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymu, verslo apskaitos standartais arba tarptautiniais verslo apskaitos standartais ir kitais teisės aktais. **Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymas** nustato įmonių finansinę atskaitomybę, jos rengimo tvarką, reikalavimą atlikti finansinių ataskaitų auditą, metinio pranešimo parengimą ir kt. Įstatymo 16-ame straipsnyje nurodoma, kad įmonės, sudarydamos finansines ataskaitas, vadovaujasi bendraisiais apskaitos principais ir apskaitos standartais, įvertindamos turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus.³

Lietuvos Respublikos Civilinis kodeksas apibrėžia asmenų turtinius santykius. Pagal šio kodekso IV-tos dalies „ATSKIROS SUTARČIŲ RŪŠYS“ 23-io skyriaus „PIRKIMAS-PARDAVIMAS“ 6.305 Straipsnį „Pirkimo-pardavimo sutarties samprata“ pirkimo-pardavimo sutartimi viena šalis (pardavėjas) įsipareigoja perduoti daiktą (prekę) kitai šaliai (pirkėjui) nuosavybės ar patikėjimo teise, o pirkėjas įsipareigoja priimti daiktą (prekę) ir sumokėti už jį nustatytą pinigų sumą (kainą)⁴.

Verslo apskaitos standartai (toliau – VAS) yra labai svarbūs, kadangi jais vadovojamasi ne tik rengiant finansines ataskaitas, bet ir vedant įmonės apskaitą. **2-ojo VAS „Balansas“** tikslas – nurodyti, kaip turi būti pateikiama, klasifikuojama ir atskleidžiama informacija apie įmonės turtą, nuosavą kapitalą ir įsipareigojimus. Standarte apibūdinama kas yra trumpalaikis turtas, trumpalaikiai įsipareigojimai, kaip pirkėjų skolos turi būti įrašomos į atitinkamą balanso eilutę ir kt. *Balanso eilutėje II.1. Pirkėjų įsiskolinimas parodomas su įmonės prekybine veikla (prekių, paslaugų ir savos produkcijos pardavimu) susijusios pirkėjų skolos (išskyrus skolas asocijuotoms ir dukterinėms įmonėms). Įprastas šių skolų grąžinimo laikas ne ilgesnis kaip 12 mėnesių. Į šią eilutę įrašoma pirkėjų skolų ir gautų vekselių suma atėmus abejotinų skolų dalį*⁵.

2-ame VAS nurodoma, kad per vienerius metus gautinos sumos balanse parodomos pagal reikalavimus, apibrėžtus **18-ame VAS „Finansinis turtas ir įsipareigojimai“**, kurio tikslas – nustatyti finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimo, įvertinimo, apskaitos ir pateikimo finansinėse

² Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas [žiūrėta 2015-05-16]:

<http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=154657&Condition2=>

³ Lietuvos Respublikos finansinės atskaitomybės įstatymas [žiūrėta 2015-05-16]:

http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=493989

⁴ Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas [žiūrėta 2015-05-16]:

<http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=107687&Condition2=>

⁵ 2-ojo verslo apskaitos standarto „Balansas“ metodinės rekomendacijos [žiūrėta 2015-05-16]:

<http://www.aat.lt/index.php?id=175>

ataskaitose tvarką⁶. Standarte apibrėžiama gautinų sumų sąvoka, kuri suprantama kaip finansinis turtas, kuris atsiranda pardavus prekes ar kitą turtą, ar suteikus paslaugas.

Lietuvos Respublikos Pelno mokesčio įstatyme (toliau – PMĮ) nurodomi beviltiškų skolų pripažinimo reikalavimai ir jų priskyrimas ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Kaip teigia Vainienė (2008), **beviltiška skola** – tai neįmanomos susigrąžinti lėšos, t. y. negauti mokėjimai pagal sutartis. PMĮ 25-ame straipsnyje sakoma, kad *iš pajamų, pripažįstamų pagal kaupimo apskaitos principą, atskaitoma mokestiniu laikotarpiu atsiradusi beviltiškų skolų suma, jei iki mokesčio laikotarpio tos sumos buvo įtrauktos į mokesčio mokėtojo pajamas ir vieneto balansą, jeigu vienetas privalo ją sudaryti teisės aktų nustatyta tvarka*⁷.

Remiantis PMĮ 17-to straipsnio 2 punktu, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną beviltiškos skolos yra priskiriamos ribojamų dydžių leidžiamiems atskaitymams. Skolos laikomos beviltškomis, jei mokesčio mokėtojas jų negali susigrąžinti ilgiau nei vienerius metus. Visais atvejais turi būti įrodytas skolos beviltiškumas ir pastangos toms skoloms susigrąžinti. Skolų beviltiškumo ir pastangų šioms skoloms susigrąžinti įrodymo bei beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo tvarką skelbia Valstybinė mokesčių inspekcija, taip pat nurodyma kaip mokesčių mokėtojai turi apskaičiuoti beviltiškų skolų sumas.

11-asis verslo apskaitos standartas „Sąnaudos“ apibrėžia, kad abejotinų skolų išlaidos yra priskiriamos bendrosioms ir administracinėms sąnaudoms⁸.

2.2. Pirkėjų skolų ir abejotinų skolų apskaita

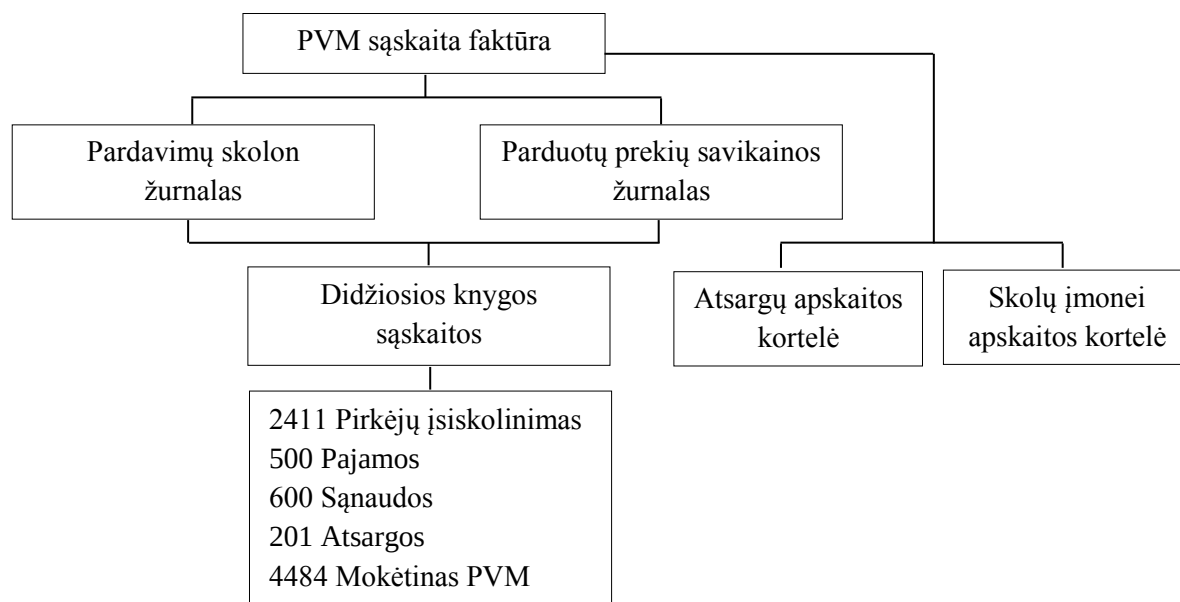
Pardavus prekes skolon įvyksta tokie įvykiai kaip: atsiranda pirkėjų skola, uždirbamos pajamos, padidėja sąnaudos ir sumažėja atsargos. **Pirkėjų skolos** apskaitoje registruojamos Pavyzdinio sąskaitų plano 241 sąskaitoje **Pirkėjų įsiskolinimas**. Kadangi UAB „X“ yra langus gaminanti įmonė, 16-ame paveiksle pateikiama gamybinės įmonės pardavimų skolon registravimas dokumentuose.

⁶ 18-ojo verslo apskaitos standarto „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ metodinės rekomendacijos [žiūrėta 2015-05-16]: <http://www.aat.lt/index.php?id=175>

⁷ Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas [žiūrėta 2015-05-17]: <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=157066&Condition2=>

⁸ 11-jo verslo apskaitos standarto „Sąnaudos“ metodinės rekomendacijos [žiūrėta 2015-05-17]: <http://www.aat.lt/index.php?id=175>

Pardavus prekes išrašoma PVM sąskaita faktūra, kurią pirkėjas turės apmokėti per tam tikrą laikotarpį. Pardavimo operacija užregistruojama pardavimų skolon žurnale, o parduotų prekių savikainos žurnale nurašoma parduotų atsargų savikaina. Didžiojoje Knygoje daromi atitinkami įrašai ir užpildomos atsargų apskaitos ir skolų įmonei apskaitos kortelės (žr. 16 pav.).

16 pav. Pardavimų skolon registravimo dokumentai (adaptuota pagal Davidavičienė R., Tamulevičienė D., 2003)

Tvarkant pirkėjų skolų analitinę apskaitą, svarbu užfiksuoti kiekvieno pirkėjo skolą. Sudarius parduotų prekių savikainos ir pardavimų skolon žiniaraščius, reikia patikrinti, ar juose užregistruotos visos sąskaitos-faktūros. Toks patikrinimo procesas vadinamas skolų inventorizacija, kurios tikslas yra išsiaiškinti skolų įmonei ir įmonės skolų, įregistruotų įmonės registruose ir buhalterinėse sąskaitose, sumų pagrįstumą bei teisingumą (Venclovas, 2009). Kad būtų galima atlikti skolų inventorizaciją, iš pradžių rekomenduojama suderinti tarpusavio skolas ir pasirašyti skolų suderinimo aktą (žr. 13 priedą). Tai leidžia įsitikinti, kad nepadaryta klaidų apskaitant pirkėjų skolas ir pirkėjams pripažįstant skolas.

Atsiradus bent menkiausiems skolos nesusigrąžinimo požymiams, tokią skolą reikia griežčiau administruoti ir kontroliuoti. Įmonių naudojamos buhalterinės programos suteikia galimybę sekti skolų atsiradimą ir apmokėjimą, stebėti vėluojančius atsiskaityti pirkėjus ir sudaryti skolininkų sąrašą su skolų neapmokėjimo terminais. Abejones keliančias pirkėjų skolas pradėjus griežčiau administruoti ir imantis papildomų veiksmų joms išieškoti, dažnai pavyksta visą ar bent dalį skolos atgauti.

Remiantis atsargumo principu per vienerius metus gautinos sumos (tame tarpe ir pirkėjų skolos) balanse turi būti atspindėtos grynąja verte, t.y. pateikiama skolų suma, kurią tikimasi atgauti, o skolos, kurių nesitikima atgauti turi būti eliminuojamos iš bendros skolų sumos. Dažniausiai įmonėje

didžiausią per vienerius metus gautinų sumų dalį sudaro pirkėjų skolos, todėl pirkėjų neatsiskaitymas už pateiktą produkciją ar suteiktas paslaugas gali sąlygoti ir pačios įmonės nemokumą dėl apyvartinių lėšų trūkumo. Apyvartinių lėšų trūkumas, kurį sukelia augančios pirkėjų skolos, yra grėsmingas veiksnys įmonei, kadangi gali sukelti jos finansinį nestabilumą.

Abejotinos skolos – tai tokios skolos, dėl kurių susigražinimo abejojama. Pavyzdiniame sąskaitų plane tokios skolos registruojamos **2419** sąskaitoje ***Abejotinos skolos (-)***. Toks skolų perkėlimas į abejotinas mažina bendrą pirkėjų skolų balansinę vertę. Atliekant įprastą pardavimą skolon apskaitoje registruojami tokie įrašai:

D 2411 Pirkėjų įsiskolinimas

K 500 Pajamos

Kai paaiškėja, kad skola nebus atgauta, naudojama **6117** sąskaita ***Abejotinų skolų sąnaudos***, kuri atsispindi ***Pelno (nustolių) ataskaitoje Bendrųjų ir administracinių sąnaudų*** sąskaitoje. Abejotinos skolos pripažįstamos tuomet, kai gaunami įrodymai iš išorės, pvz. iš teismo gauti sprendimai dėl pradėtos bankroto ar restruktūrizavimo bylos iškėlimo ir kt. Apskaitoje daromi tokie įrašai:

D 6117 Abejotinų skolų sąnaudos

K 2419 Abejotinos skolos (-)

Tokios abejotinos skolos apskaitoje laikomos tol, kol tikimasi jas atgauti. Jei įmonė sužino, kad skolos tikrai nebus įmanoma susigražinti, pvz. pirkėjui iškelta bankroto byla, skola yra nurašoma tokiais įrašais:

D 2419 Abejotinos skolos (-)

K 2411 Pirkėjų įsiskolinimas

Pasitaiko atvejų, kai į abejotinas skolas nurašyta skola yra atgaunama. Tuomet apskaitoje daromi tokie įrašai:

D 2419 Abejotinos skolos (-)

K 6117 Abejotinų skolų sąnaudos

D 271 Sąskaitos bankuose

K 2411 Pirkėjų įsiskolinimas

Kadangi įvykdžius pardavimą skolon, didinamos pardavimo pajamos, pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, o pirkėjui neapmokėjus skolos, apskaitoje užfiksuotos pajamos būna didesnės už realiai uždirbtas. Siekiant tiksliau palyginti pajamas su joms uždirbti patirtomis sąnaudomis, yra nustatoma

pirkėjų abejotinių skolų suma, kurios ateityje nesitikima atgauti. Ši suma patenka į ataskaitinio laikotarpio sąnaudas ir į **Pelno (nuostolių) ataskaitą**. **Abejotinių skolų sąnaudos** įtraukiamos į **Bendrąsias ir administracines sąnaudas**.

2.3. Finansinės ir mokesčių apskaitos derinimas apskaitant abejotinas pirkėjų skolas

Finansinės apskaitos ir mokesčių reikalavimuose pastebimi skirtumai, nustatant ir apskaitant abejotinas skolas. Visų pirma skiriasi sąvokos: **18-ame Verslo apskaitos standarte** naudojamas terminas **abejotinos skolos**, o **Pelno mokesčio įstatyme** – **beviltiškos skolos**. Be to skiriasi ir abejotinių (beviltiškų) skolų nustatymo ir pripažinimo tvarka:

- pagal **18-tą VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“**, jei tikėtina, kad įmonė negalės atgauti gautinų sumų (pagrindinės sumos ir palūkanų) ar iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto, turi būti pripažįstamas nuostolis dėl vertės sumažėjimo (abejotinos skolos). Nuostolio suma turi būti įtraukta į ataskaitinio laikotarpio pelno (nuostolių) ataskaitą;
- pagal **Pelno mokesčio įstatymą** beviltiškomis skolomis vadinama neatgautina skolų dalis, kuri priskiriama leidžiamiems atskaitymams pagal LR Finansų Ministro 2002 m. vasario 11 d. priimto įsakymo Nr. 40 „Dėl Skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ 2014 m. gruodžio 5 d. įsakymo pakeitimo patvirtintais kriterijais.

2.3.1. Abejotinių skolų nustatymo būdai

Analizuotoje literatūroje išskiriami **du abejotinių skolų dydžio nustatymo būdai: tiesioginis ir netiesioginis**. Tiesioginis būdas taikomas tada, kai įmonė turi ribotą skolininkų skaičių ir galima įvertinti konkrečias jų skolas, t.y. įmanoma įvertinti kiekvieną skolą ir jos atgavimo tikimybę atskirai. Nustačius, kad tam tikra skola nebus atgauta, ji turi būti nurašoma.

Tačiau ne visos įmonės gali iš karto įvertinti kiekvieno pirkėjo įsiskolinimą atskirai dėl didelio skaičiaus smulkių pirkėjų. Esant tokiai situacijai taikomas antrasis abejotinių skolų nustatymo būdas – **netiesioginis**. Yra išskiriami ir praktikoje naudojami du netiesioginiai abejotinių skolų dydžio apskaičiavimo metodai:

- 1) procentų nuo neto pardavimų pajamų (pelno (nuostolių) ataskaitos);
- 2) skolų amžiaus (balanso) (Kalčinskas, 2010).

Taikant pirmąjį, **procentų nuo grynujų pardavimų**, metodą abejotinos skolos nustatomos remiantis ankstesnių laikotarpių duomenimis apie pardavimų skolon apimtį ir nesumokėtas skolas. Nustačius praėjusių laikotarpių bendrą abejotinių skolų sąnaudų procentą, ateinančiais ataskaitiniais

metais, remiantis veiklos patirtimi, į abejotinas skolų sąnaudas nurašoma suma, padauginus grynuosius pardavimus skolon iš nustatyto procento. Kadangi abejotinių skolų sąnaudos nustatomos remiantis pajamų suma, metodas dar kitaip vadinamas *pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*. 6-oje lentelėje pateikiama pavyzdinė šio metodo analizė.

6 lentelė. Pardavimo pajamų (grynųjų pardavimų skolon) neapmokėjimo analizė (sudaryta pagal Kalčinskas G. (2010))

Metai	Grynieji pardavimai skolon (Lt)	Faktiškos abejotinių skolų sąnaudos (Lt)	Abejotinių skolų sąnaudų procentas
20X1	22 000	500	2,27
20X2	23 000	700	3,04
20X3	26 000	600	2,31
20X4	26 000	650	2,50
20X5	28 000	850	3,04
Iš viso	125 000	3 300	2,64

Nustatant abejotinių skolų sąnaudas *skolų sumokėjimo terminų (balanso) metodu*, sudaromos vadinamosios skolų amžiaus lentelės pagal pirkėjų įsiskolinimo terminus. Taikant šį metodą, apskaitoje gautinos sumos grupuojamos pagal atsiskaitymo vėlavimo laikotarpius ir nustatomas kiekvienos grupės tikimybės nesusigrąžinti skolos procentas. Kiekvienas įsiskolinimas priskiriamas atitinkamai grupei: *sumokėjimo terminas dar nesuėjo, sumokėti vėluojama 1 – 30 dienų, vėluojama 31 – 60 dienų, vėluojama 61 – 90 dienų arba vėluojama daugiau kaip 90 dienų*. 7-oje lentelėje pateikiama tokio grupavimo pavyzdinė lentelė.

7 lentelė. Įmonės pirkėjų skolų analizė (sudaryta pagal Kalčinskas G. (2010))

Pirkėjų pavadinimai	Visa skola	Sumokėjimo terminas dar nesuėjo	Sumokėti vėluojama nuo 1 iki 30 dienų	Sumokėti vėluojama nuo 31 iki 60 dienų	Sumokėti vėluojama nuo 61 iki 90 dienų	Vėluojama daugiau kaip 90 dienų
A, K, L	1 000			1 000		
M, S, A	1 600	1 000	600			
K, L, N	400				400	
M, R	2 100		2 000			100
V, A, K	15 000	13 000	700	400	600	300
Iš viso	20 100	14 000	3 300	1 400	1 000	400

Įmonė, analizuodama tokią lentelę (žr. 7 lent.) bei remdamasi pardavimų ir skolų padengimo patirtimi, nustato, kokia tikimybė, kad bus sumokėtos skirtingu laiku uždelstos skolos. Kuo ilgiau pirkėjas vėluoja apmokėti skolą, tuo didesnė tikimybė, kad ta suma išvis nebus atgauta. Apskaičiuotus tikimybės procentai yra padauginami iš atitinkamos grupės skolų vertės ir taip gaunama tikėtina abejotinių skolų sąnaudų suma.

Lyginant aptartus netiesioginius abejotinių skolų nustatymo būdus, galima teigti, kad **balanso metodas** yra tikslesnis nei **pelno (nuostolių) ataskaitos**, nes bent apytikriai atsižvelgiama į pirkėjų įsiskolinimų sumą ir į skolos nesumokėjimo terminą. Dėl šios priežasties **balanso metodas** yra dažniau taikomas praktikoje. Tačiau **pelno (nuostolių) ataskaitos metodas** reikalauja mažiau darbo ir yra paprastesnis. Bet kokiu atveju kiekviena įmonė turėtų atskirai įvertinti bent jau svarbesnių pirkėjų uždelstas skolas, dėl didesnės jų kontrolės.

Netiesioginių abejotinių skolų nustatymo būdų pagrindinis privalumas yra apskaičiavimo paprastumas, o esminis jų trūkumas – netikslumas. Todėl finansinėje apskaitoje dažniau taikomas ir prioritetas skiriamas tiesioginiam abejotinių skolų nustatymo būdui. Netiesioginiai būdai gali būti naudojami tik tada, kai kelių metų faktiniai duomenys atitinka tokiu būdu įvertintų abejotinių skolų faktinius nuostolius. Kaip teigiama 18-ame VAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 56 punkte, *kiekvieno reikšmingo finansinio turto vieneto vertės sumažėjimas vertinamas ir pripažįstamas atskirai. Panašaus finansinio turto grupės vertės sumažėjimas gali būti vertinamas ir pripažįstamas bendrai*⁹.

2.3.2. Abejotinių skolų apskaita pelno mokesčio aspektu

Kaip buvo minėta, apskaičiuojant apmokestinamąjį pelną, beviltiškos skolos gali būti įtraukiamos į ribojamų dydžių leidžiamus atskaitymus. Be to, beviltiškos skolos taip pat gali būti pripažintos leidžiamais atskaitymais, jei mokesčių mokėtojas įrodo skolos beviltiškumą ir pastangas šioms skoloms susigrąžinti. 17-ame paveiksle pateikiami skolų beviltiškumo požymiai.

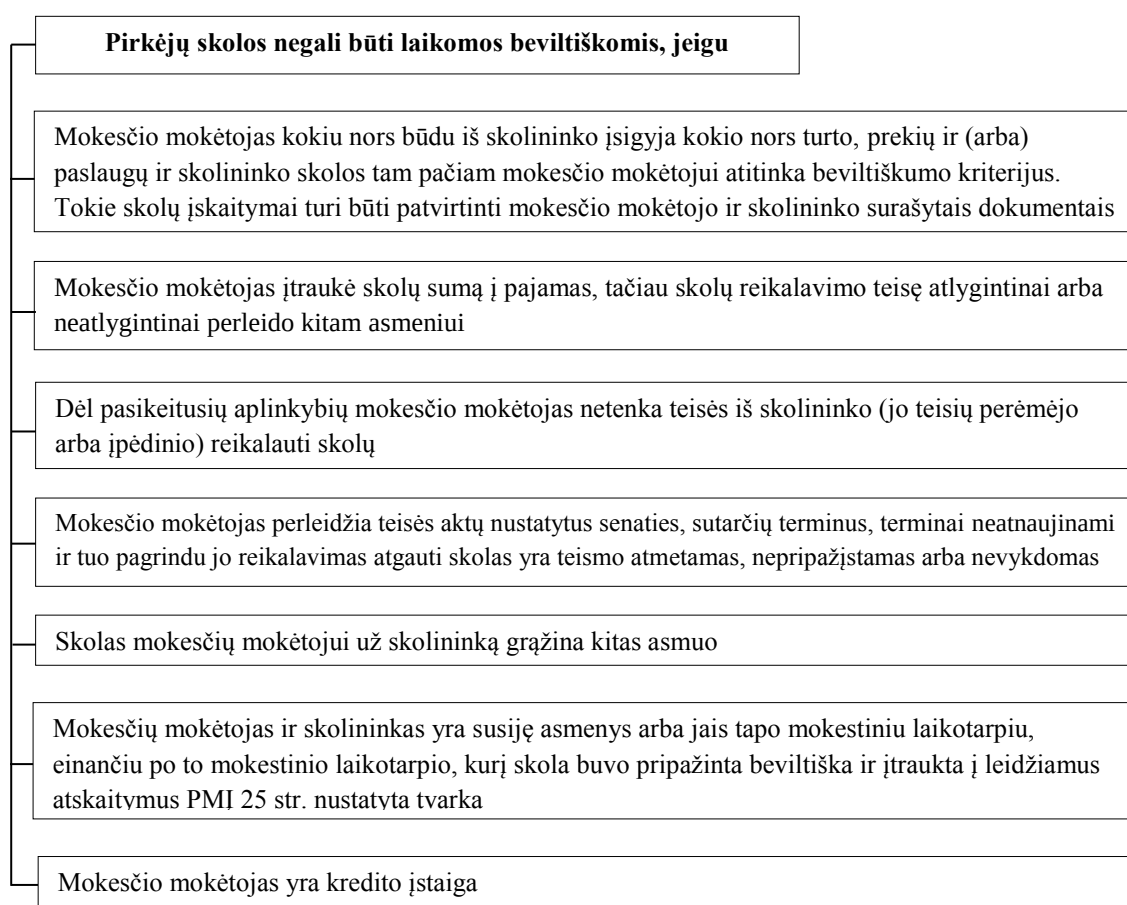

17 pav. Skolų pripažinimo beviltiškomis požymiai

⁹ 18-ojo verslo apskaitos standarto metodinės rekomendacijos [žiūrėta 2015-05-17]: <http://www.aat.lt/index.php?id=175>

17-tas paveikslas sudarytas remiantis LR Finansų Ministro įsakymo pakeitimu (2010 m.) „Dėl skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“. Įsakyme taip pat nurodyti kokie turi būti skolų susigrąžinimo pastangas įrodantys dokumentai skirtingais atvejais. Mokesčių mokėtojai turi vadovautis šiuo įsakymu, beviltiškas skolas pripažindami leidžiamais atskaitymais. Mokesčių apskaičiavimo tikslais neatgautiną skolų dalį galima nustatyti tik taikant tiesioginį būdą (kiekvieną pirkėjo skolą įvertinant atskirai). Šių sąnaudų nustatymo tvarka reglamentuojama Pelnų mokesčio įstatymo 25 straipsnyje.

Jei pirkėjo skola neatitinka nei vieno iš minėtų beviltiškų skolų požymių (žr. 17 pav.), jos negalima laikyti beviltiška, apskaičiuojant pelno mokestį. Atvejai, kai pirkėjų skolos negali būti pripažintos beviltiškomis skolomis, pateikiami 18-ame paveiksle.

18 pav. Atvejai, kai pirkėjų skolos negali būti laikomos beviltiškomis

Skolų beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklėse yra nurodytos dvi išimtys, kai norint pripažinti skolas beviltiškomis, netaikomas reikalavimas turėti skolos beviltiškumą ir pastangas jas susigrąžinti įrodančius dokumentus:

- *Jeigu vieno skolininko skolų, įtrauktų į pajamas arba užfiksuotų mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose (jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) per vieną mokestinį laikotarpį, suma neviršija 289 Eur (1000 Lt);*

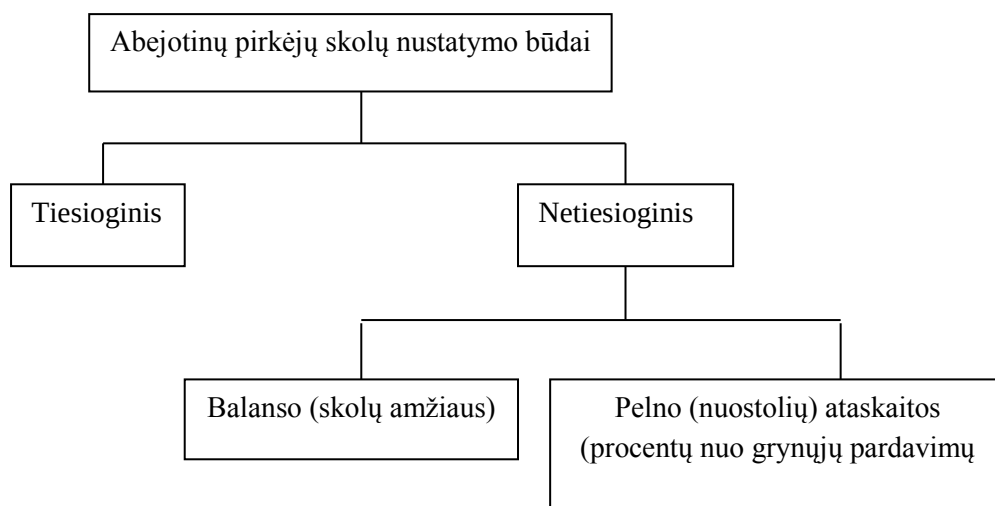
- *jeigu vieno skolininko (fizinio asmens) skolų, įtrauktų į pajamas arba užfiksuotų mokesčio mokėtojo apskaitos dokumentuose (jeigu mokesčio mokėtojas pajamas pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą) per vieną mokestinį laikotarpį, suma neviršija 985 Eur (3400 Lt), o skolos susidarė dėl pervežimo paslaugų, privaloma tvarka suteiktų deportuojamiems keleiviams¹⁰.*

Išnagrinėjus finansinės ir mokestinės apskaitos reikalavimus, pastebimi skirtumai pripažįstant abejotinas skolas. Norint tokių skirtumų išvengti, paprasčiausias būdas – finansinėje apskaitoje skolos nepripažinti abejotina tol, kol įmonė nesurinks reikiamų įrodymų, kad skolą būtų galima nurašyti į beviltiškų skolų leidžiamus atskaitymus. Tačiau tais atvejais, kai neabejojama, kad skolos nepavyks susigrąžinti, finansinėje apskaitoje tokia skola turi būti nedelsiant nurašyta į abejotinas skolas.

¹⁰ LR Finansų Ministro įsakymas „Dėl beviltiškumo bei pastangų susigrąžinti šias skolas įrodymo ir beviltiškų skolų sumų apskaičiavimo taisyklių“ [žiūrėta 2015-05-17]: http://www.finmin.lt/finmin.lt/failai/Mokesciai/fm_isak_bevilskolos_www.pdf

3. PIRKĖJŲ IR ABEJOTINŲ PIRKĖJŲ SKOLŲ PROJEKTINIAI SKAIČIAVIMAI

Pirkėjų skolos sudaro didelę įmonės „X“ trumpalaikio turto dalį. Pirkėjų sklose taip pat didelė dalis yra abejotinų pirkėjų skolos. Dėl didelių abejotinų pirkėjų skolų įmonė gali patirti nuostolių, kurie vadinami beviltiškų skolų sąnaudomis.

19 pav. Abejotinų pirkėjų skolų nustatymo būdai

Kaip buvo aprašyta antroje darbo dalyje, yra išskiriami du abejotinų pirkėjų skolų nustatymo būdai (žr. 19 pav.), kuriuos taikant toliau bus atiekami projektiniai skaičiavimai ir analizuojama, kaip šie būdai įtakoja įmonės veiklos finansinius rezultatus.

3.1. UAB „X“ pirkėjų skolų analizė 2010-2014 m.

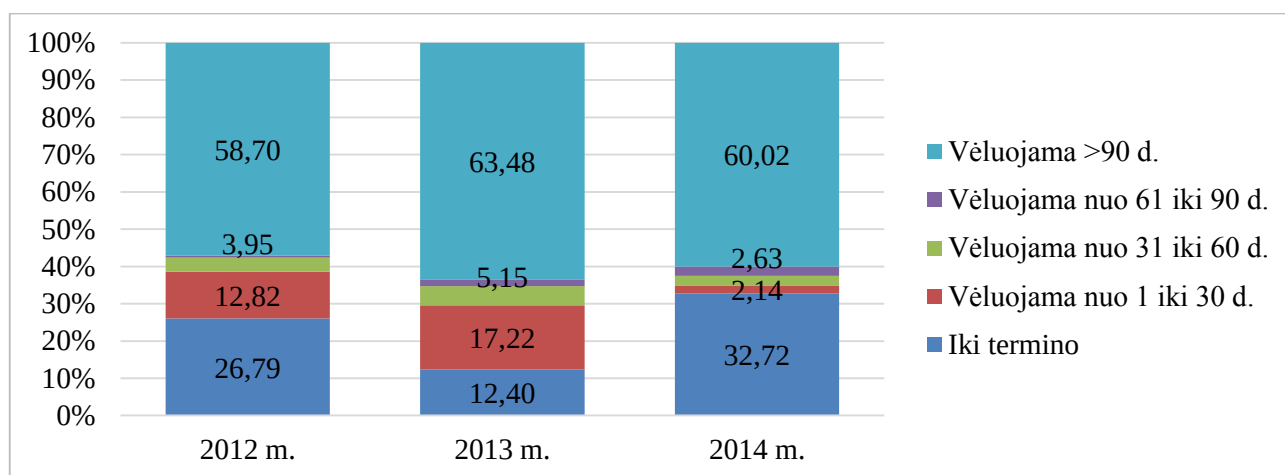
Išanalizavus įmonės „X“ finansines ataskaitas pastebėta, kad įmonė turi daug pirkėjų skolų, kurių labai didelę dalį sudaro abejotinos skolos. Atsiradus bent menkiausiems skolos nesusigrąžinimo požymiams, tokią skolą reiktų griežtai administruoti, priminti apie įsiskolinimą pirkėjui ir taip tikėtina, kad ji būtų atgauta. Tačiau tokios skolos kaip abejotinos įmonei nėra naudingos, nes labai didelė tikimybė, kad jos išvis nebus atgautos. Tai padidina įmonės sąnaudas ir tuo pačiu gerokai sumažina uždirbamą pelną.

Tam, kad galėtume įvertinti pirkėjų skolų būklę, yra naudinga atlikti analizuojamo laikotarpio pirkėjų skolų senėjimo analizę. Kadangi gauta tik trijų pastarųjų metų pirkėjų skolų senėjimo informacija, toliau bus analizuojamos 2012-2014 metų pirkėjų skolų senėjimas. Detalios analizės pateiktos 14-16 prieduose, o apibendrinta informacija 8-oje lentelėje.

8 lentelė. UAB „X“ pirkėjų skolų senėjimo analizė 2012-2014 m.

Vėluojama apmokėti	2012 m.		2013 m.		2014 m.	
	Skolos suma, Lt	Dalis, %	Skolos suma, Lt	Dalis, %	Skolos suma, Lt	Dalis, %
Iki termino	570 712	26,79	281 791	12,40	749 290	32,72
Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	273 176	12,82	391 505	17,22	49 038	2,14
Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	84 167	3,95	117 169	5,15	60 144	2,63
Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	10 123	0,48	39 723	1,75	57 059	2,49
Vėluojama >90 d.	1 250 335	58,70	1 443 214	63,48	1 374 290	60,02
Iš viso skolų 12.31	2 130 157	100	2 273 401	100	2 289 822	100

8-oje lentelėje matoma, kad didžiausias dalis 2012-2014 metais bendrose pirkėjų sklose sudaro tos skolos, kurios vėluojamos apmokėti daugiau kaip 90 dienų. Tokių skolų dydį įtakoja į abejotinas skolas nurašytos skolų sumos. Aiškesnės pirkėjų skolų kitimo tendencijos pateikiamos žemiau esančiame 20-ame paveiksle.

20 pav. UAB „X“ pirkėjų skolų struktūra ir pasikeitimai 2012-2014 m.

Žemiau pateiktoje lentelėje atskleidžiama, kokią sumą ir kokią dalį visose pirkėjų sklose sudaro abejotinos skolos. Pastebima, kad sumos su kiekvienais metais vis didėjo, o 2013-ais ir 2014-ais metais pasiekė itin aukštus lygius, atitinkamai 54 % ir 52 % (žr. 9 lent.).

9 lentelė. Abejotinų pirkėjų skolų dalis pirkėjų sklose 2010-2014 m.

	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
Pirkėjų skolos	2 101 534	2 205 230	2 130 157	2 273 401	2 289 822
Abejotinos pirkėjų skolos	644 245	778 821	908 094	1 236 849	1 196 745
Abejotinų dalis pirkėjų sklose	31%	35%	43%	54%	52%

Iš atliktos pirkėjų skolų analizės matoma, kad įmonė susiduria su didele pirkėjų skolų problema, o dar labiau su abejotinomis skolomis. Tam, kad būtų galima ***nustatyti, kaip abejotinių pirkėjų skolų apskaitymo būdai lemia įmonės veiklos finansinius rezultatus***, toliau bus atliekamas projektinių metų pirkėjų ir abejotinių pirkėjų skolų prognozavimas, jas įvertinant skirtingais metodais.

3.2. Abejotinių pirkėjų skolų įvertinimo projektiniai skaičiavimai

Abejotinos pirkėjų skolų sąnaudos gali būti nustatomos dviem būdais: tiesioginiu ir netiesioginiu. Tiesioginis būdas taikomas tais atvejais, kai įmonė įvertina konkrečių pirkėjų skolas. Netiesioginis gali būti taikomas dvejopai: abejotinas skolas įvertinant pagal pardavimų skolon apimtį ir ankstesnių metų abejotinių skolų procentą arba pirkėjų skolas vertinant pagal apmokėjimo terminus ir neapmokėjimo tikimybes.

3.2.1. Tiesioginis abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdas

Norint nustatyti prognozuojamų (projektinių) metų abejotinių pirkėjų skolų sąnaudų sumą, atliekama dinamikos eilučių lygių kitimo analizė. Faktiniai dinamikos eilutės duomenys yra pakeičiami apskaičiuotais pagal trendo lygtį, kuri geriausiai atspindi tiriamo reiškinio kitimą laike. „Lygtis, išreiškianti reiškinio kitimą laike, vadinama trendu (tendencija)“ (Bartosevičienė, 2004, p. 62). Toliau atliekamas adekvatinės funkcijos parinkimas ir pagal surastą funkciją prognozuojama į ateitį.

Iš pradžių bus prognozuojamos pirkėjų skolos projektiniams metams. Pagal turimus pirkėjų skolų duomenis 2010-2014 metų laikotarpiu, pasirenkame tiesinį trendą: $y_t = a + bt$. Funkcijos parametrų paskaičiavimui, remiantis mažiausių kvadratų metodo reikalavimais $\sum (y_i - y_t)^2 \rightarrow \min$ sudaroma normalinių lygčių sistema:

$$\begin{cases} na + b \sum t = \sum y_i \\ a \sum t + b \sum t^2 = \sum ty_i \end{cases}$$

Lygčių sistemos sprendimas supaprastinamas laiko charakteristikos reikšmės parenkant taip, kad jų nelyginių laipsnių suma būtų lygi 0, t.y. $\sum t = 0$. Kadangi laikotarpio skaičius yra nelyginis (5), laiko t žymėjimai bus atitinkamai pagal metus -2, -1, 0, 1, 2 (0 prie vidurinio laikotarpio, t.y. 2012 metų). Supaprastinta lygčių sistema pateikiama žemiau.

$$\left\{ \begin{array}{l} a = \frac{\sum y_i}{n} \\ b = \frac{\sum ty_i}{\sum t^2} \end{array} \right.$$

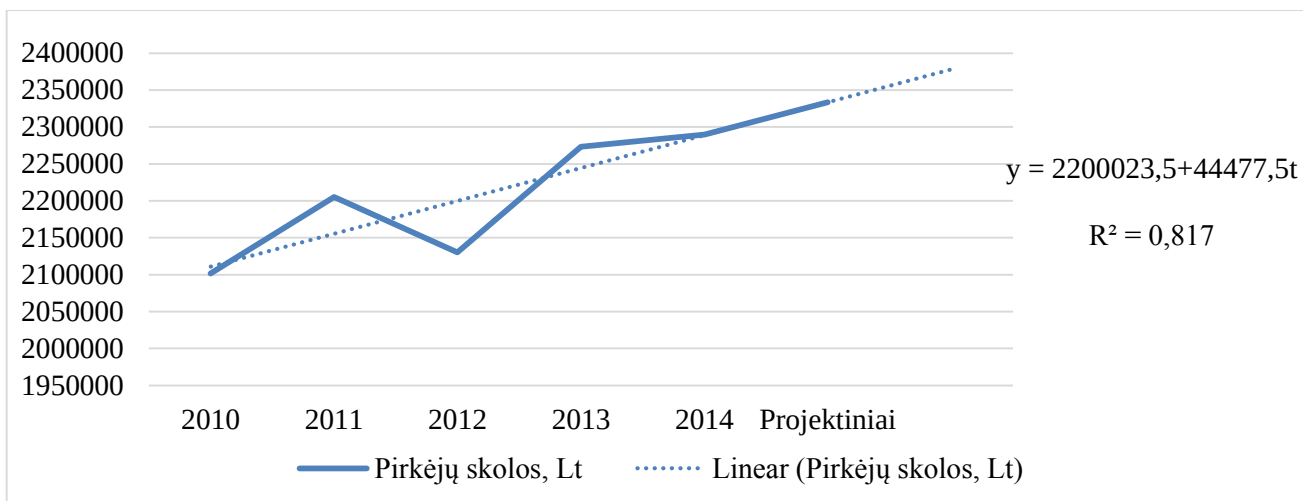
$$\left\{ \begin{array}{l} na = \sum y_i \\ b \sum t^2 = \sum ty_i \end{array} \right.$$

Norint nustatyti ar teisingai pasirinkta matematinė funkcija, apskaičiuojama aproksimacijos paklaida. Aproksimacija – vienų dydžių apytikslis reiškimas kitais, paprastesniais (*Tarptautinių žodžių žodynas*, 2001). „Paprastai šiai paklaidai neviršijant 10 %, prognozavimo rezultatais galima pasitikėti“ (Bartosevičienė, 2008, p. 63).

10 lentelė. UAB „X“ projektinių pirkėjų skolų prognozavimas

Metai	Pirkėjų skolos, Lt	t	yt	t ²	Pirkėjų skolos pagal trendo lygtį, Lt	$\frac{ y_i - y_{ti} }{y_i}$
2010	2 101 534	-2	-4 203 068	4	2 111 069	0,00
2011	2 205 230	-1	-2 205 230	1	2 155 546	0,02
2012	2 130 157	0	0	0	2 200 023	-0,03
2013	2 273 401	1	2 273 401	1	2 244 501	0,01
2014	2 289 822	2	4 579 645	4	2 288 978	0,00
Projektiniai/2015	2 333 456	3		9	2 333 456	

10-oje lentelėje pateikiami projektinių pirkėjų skolų prognozavimo skaičiavimai. Remiantis šiais skaičiavimais gauta trendo lygtis: $y_t = 2200023,5 + 44477,5 * t$. Pasinaudojus gauta trendo lygtimi, projektiniais metais pirkėjų skolos sudarys 2 333 456 Lt ir padidės 1,91 %, lyginant su 2014 metais. Apskaičiuota aproksimacijos paklaida 1,20 % yra mažesnė už 10 %, todėl prognozavimo rezultatais pasitikėti galima. Žemiau pateikiama diagrama, gauta naudojantis Microsoft Office Excel programa (žr. 21 pav.).

21 pav. UAB „X“ projektinių pirkėjų skolų grafinis prognozavimas

21-ame paveiksle matyti kaip analizuojamu laikotarpiu kito pirkėjų skolos. Taip pat matoma trendo linija, pagal kurią prognozuojamos projektinių metų pirkėjų skolos. Diagramoje nurodytas determinacijos koeficientas, kuris yra svarbiausia modelio tikimo duomenims charakteristika.

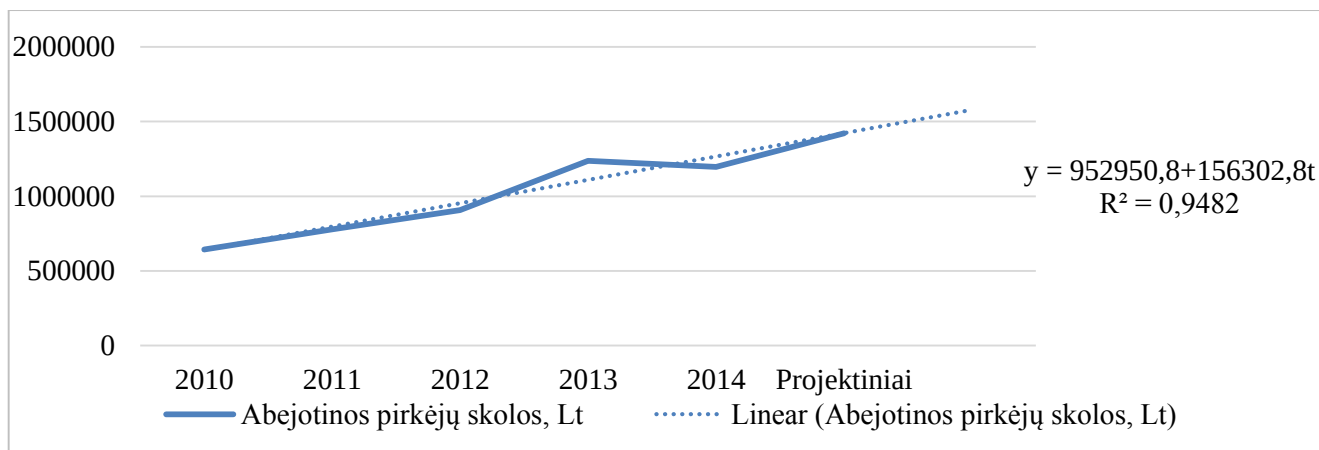
Čekanavičius (2011) teigia: „Determinacijos koeficientas įgyja reikšmes iš intervalo $[0, 1]$. Kuo koeficiento reikšmė didesnė, tuo modelis geriau tinka duomenims. Blogai, kai $R^2 < 0,20$. Apskritai nėra ko labai džiaugtis ir tada, kai $R^2 = 0,25$ (modelis tinka tik iš bėdos). O štai, jei $R^2 = 0,89$, tai modelis labai gerai aprašo duomenis“ (p. 26).

Gautas determinacijos koeficientas – 0,82. Galima daryti išvadą, jog modelis labai gerai aprašo duomenis. 11-oje lentelėje pateikiami projektinių abejotinių pirkėjų skolų prognozavimo skaičiavimai.

11 lentelė. UAB „X“ projektinių abejotinių pirkėjų skolų prognozavimas tiesioginiu metodu

Metai	Abejotinos pirkėjų skolos, Lt	t	yt	t ²	Abejotinos pirkėjų skolos pagal trendo lygtį, Lt	$\left \frac{y_i - y_{ti}}{y_i} \right $
2010	644 245	-2	-1 288 490	4	640 345	0,01
2011	778 821	-1	-778 821	1	796 648	-0,02
2012	908 094	0	0	0	952 951	-0,05
2013	1 236 849	1	1 236 849	1	1 109 254	0,10
2014	1 196 745	2	2 393 490	4	1 265 556	-0,06
Projektiniai/2015	1 421 859	3		9	1 421 859	

Remiantis 11-oje lentelėje pateiktais skaičiavimais gauta trendo lygtis: $y_t = 952\,950,8 + 156\,302,8 \cdot t$. Pasinaudojus gauta trendo lygtimi, projektiniais metais abejotinos pirkėjų skolos sudarys 1 421 859 Lt ir padidės 18,81%, lyginant su 2014 metais. Apskaičiuota aproksimacijos paklaida $4,8\% < 10\%$, todėl prognozavimo rezultatais pasitikėti galima.

22 pav. UAB „X“ projektinių abejotinių pirkėjų skolų grafinis prognozavimas

22-ame paveiksle matyti kaip analizuojamu laikotarpiu kito abejotinos pirkėjų skolos. Taip pat matoma trendo linija, pagal kurią prognozuojamos projektinių metų abejotinos pirkėjų skolos. Diagramoje nurodytas gautas determinacijos koeficientas – 0,95, kuris leidžia daryti išvadą, jog modelis labai gerai aprašo duomenis.

3.2.2. Netiesioginis abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdas

Išskiriami du netiesioginio abejotinių skolų nustatymo metodai: balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos. Balanso metodu abejotinos pirkėjų skolų sąnaudos nustatomos, remiantis pirkėjų įsiskolinimo terminais ir sudarant skolų amžiaus lentelės, Pelno (nuostolių) ataskaitos metodu – atsižvelgiant į pardavimų skolon apimtį ir į tai, kiek pirkėjų skolų nebuvo sumokėta ankstesniais laikotarpiais.

3.2.2.1. Abejotinių pirkėjų skolų nustatymas balanso metodu

Balanso metodu (skolų sumokėjimo terminų) metodu abejotinių pirkėjų skolų sąnaudos nustatomos pagal pirkėjų įsiskolinimo terminus, sudarant skolų amžiaus lenteles. Taikant šį metodą apskaitoje registruojamos pirkėjų skolos yra grupuojamos pagal vėlavimo apmokėti skolas terminus. UAB „X“ pirkėjų skolų analizė su skolų apmokėjimo terminų laikotarpiais pateikiama žemiau esančioje lentelėje (žr. 12 lent.).

12 lentelė. UAB „X“ 2014 m. pirkėjų skolų senėjimo analizė

Eil.nr.	Partnerio pavadinimas (konfidenciali informacija)	Skola 2014 m. gruodžio 31 d.	Iki termino	Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	Vėluojama >90 d.
1-124		2 289 822	749 291	49 038	60 144	57 059	1 374 290
		Procentinė skolos dalis, %					
		100	32,72	2,14	2,63	2,49	60,02

Remiantis pardavimų vadovo ir kitų įmonės ekspertų sukaupta patirtimi ir prognozėmis, iš bendros pirkėjų skolų sumos, kurios sumokėjimo terminas dar nesuėjo, nebus apmokėta 1 % skolų, o skolų, kurias vėluojama apmokėti nuo 1 iki 30 dienų – 2 %. Kitos skolų neapmokėjimo tikimybės pateiktos žemiau esančioje lentelėje (žr. 13 lent.).

13 lentelė. UAB „X“ 2014 m. abejotinių pirkėjų skolų sumos apskaičiavimas (balanso metodu)

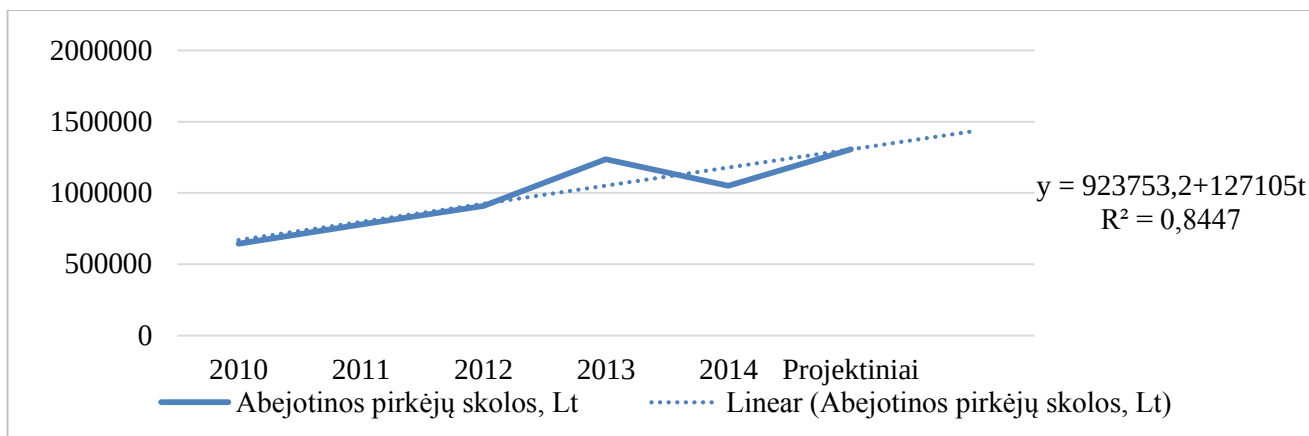
Vėlavimo laikas	Skolų suma, Lt	Skolos nepadengimo tikimybė, %	Prognozuojama abejotinių skolų suma, Lt
Iki termino	749 290	1%	7 493
Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	49 038	2%	981
Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	60 144	5%	3 007
Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	57 059	15%	8 559
Vėluojama >90 d.	1 374 290	75%	1 030 717
	2 289 822		1 050 757

Apskaičiavus 2014 metų abejotinas pirkėjų skolas balanso metodu, kurios sudaro 1 050 757 Lt, toliau atliekamas projektinių metų prognozavimas pagal trendo lygtį. Skaičiavimai pateikiami 14-oje lentelėje.

14 lentelė. UAB „X“ projektinių abejotinių pirkėjų skolų prognozavimas balanso metodu

Metai	Abejotinos pirkėjų skolos, Lt	t	yt	t ²	Abejotinos pirkėjų skolos pagal trendo lygtį, Lt	$\frac{ y_i - y_{ti} }{y_i}$
2010	644 245	-2	-1 288 490	4	669 543	-0,04
2011	778 821	-1	-778 821	1	796 648	-0,02
2012	908 094	0	0	0	923 753	-0,02
2013	1 236 849	1	1 236 849	1	1 050 858	0,15
2014	1 050 757	2	2 101 514	4	1 177 964	-0,12
Projektiniai/2015	1 305 069	3		9	1 305 069	

Remiantis 14-oje lentelėje pateiktais skaičiavimais gauta trendo lygtis: $y_t = 923\,753,2 + 127\,105 \cdot t$. Pasinaudojus šia lygtimi, projektiniais metais abejotinos pirkėjų skolos sudarys 1 305 069 Lt ir padidės 24,20 %, lyginant su 2014 metais. Apskaičiuota aproksimacijos paklaida $7\% < 10\%$, todėl prognozavimo rezultatais pasitikėti galima.

23 pav. UAB „X“ projektinių abejotinių pirkėjų skolų grafinis prognozavimas

23-iame paveiksle matyti kaip analizuojamu laikotarpiu kito abejotinos pirkėjų skolos. Taip pat matoma trendo linija, pagal kurią prognozuojamos projektinių metų abejotinos pirkėjų skolos. Diagramoje nurodytas gautas determinacijos koeficientas – 0,85, kuris leidžia daryti išvadą, jog modelis labai gerai aprašo duomenis.

3.2.2.2. Abejotinių pirkėjų skolų nustatymas pelno (nuostolių) ataskaitos metodu

Daroma prielaida, kad visi įmonės „X“ pardavimai vykdomi skolon, todėl pardavimo pajamos atitiks terminą „grynieji pardavimai skolon“. Žemiau esančioje lentelėje pateikiamos gryųjų pardavimų skolon (pardavimų pajamų) sumos ir faktiškos abejotinių skolų sąnaudos per pastaruosius penkerius metus (2010-2014 m.). Remiantis šia informacija apskaičiuotos abejotinių skolų sąnaudų dalys gryųjų pardavimų sumose atitinkamais metais. Galima daryti išvadą, kad vidutiniškai 6 % pardavimų pajamų tampa abejotinomis skolomis (žr. 15 lent.).

15 lentelė. UAB „X“ gryųjų pardavimų skolon neapmokėjimo analizė 2010-2014 m.

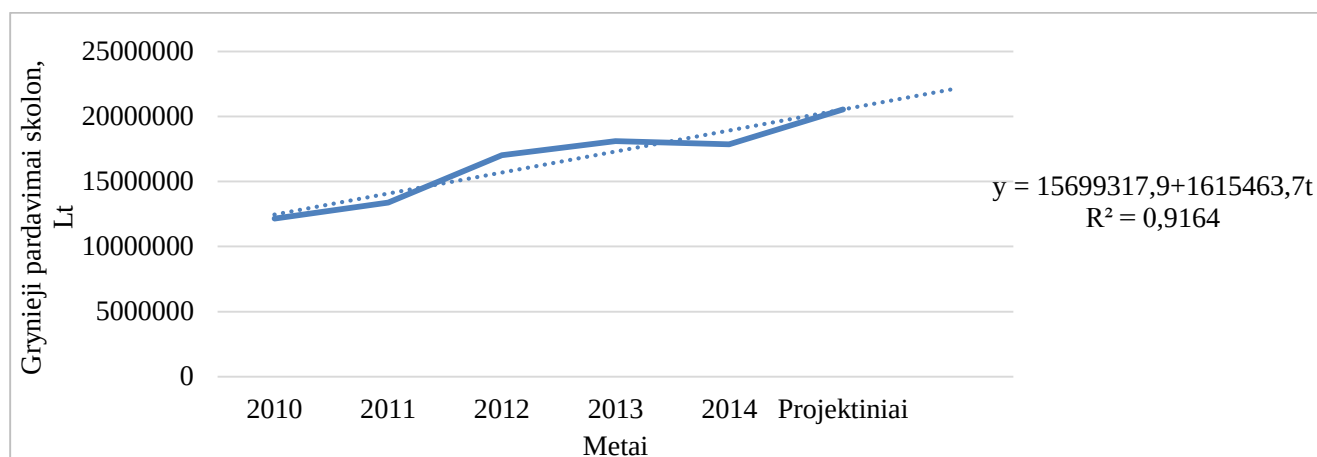
Metai	Grynieji pardavimai skolon (Lt)	Faktiškos abejotinių skolų sąnaudos (Lt)	Abejotinių skolų sąnaudų procentas
2010	12 142 539	644 245	5,31%
2011	13 370 060	778 821	5,83%
2012	17 025 146	908 094	5,33%
2013	18 107 916	1 236 849	6,83%
2014	17 850 929	1 196 745	6,70%
Iš viso	78 496 590	4 764 754	6,00%

Remiantis 16-oje lentelėje pateiktais skaičiais gauta trendo lygtis: $y_t = 15\,699\,317,9 + 1\,615\,463,7 * t$. Pasinaudojus šia lygtimi, projektiniais metais grynieji pardavimai skolon sudarys 20 545 709 Lt ir padidės 14,6 %, lyginant su 2014 metais. Apskaičiuota aproksimacijos paklaida 5,2 % < 10 %, todėl prognozavimo rezultatais pasitikėti galima.

16 lentelė. UAB „X“ projektinių grynųjų pardavimų skolon prognozavimas

Metai	Grynieji pardavimai skolon, Lt	t	yt	t ²	Grynieji pardavimai skolon pagal trendo lygtį, Lt	$\left \frac{y_i - y_{ti}}{y_i} \right $
2010	12 142 539	-2	-24 285 077	4	12 468 391	-0,03
2011	13 370 060	-1	-13 370 060	1	14 083 854	-0,05
2012	17 025 146	0	0	0	15 699 318	0,08
2013	18 107 916	1	18 107 916	1	17 314 782	0,04
2014	17 850 929	2	35 701 858	4	18 930 245	-0,06
Projektiniai/2015	20 545 709	3		9	20 545 709	

24-ame paveiksle matyti kaip analizuojamu laikotarpiu kito grynieji pardavimai skolon. Taip pat matoma trendo linija, pagal kurią prognozuojamos projektinių metų pardavimo pajamos. Diagramoje nurodytas gautas determinacijos koeficientas – 0,92, kuris leidžia daryti išvadą, jog modelis labai gerai aprašo duomenis.

24 pav. UAB „X“ projektinių grynųjų pardavimų skolon grafinis prognozavimas

Pasinaudojus trendo lygtimi gauta grynųjų pardavimų skolon suma projektiniais metais. Atitinkamai pelno (nuostolių) ataskaitos metodu abejotinos pirkėjų skolos projektiniais metais sudarys 1 232 743 Lt: $20\,545\,709 \cdot 6\% = 1\,232\,743$ Lt.

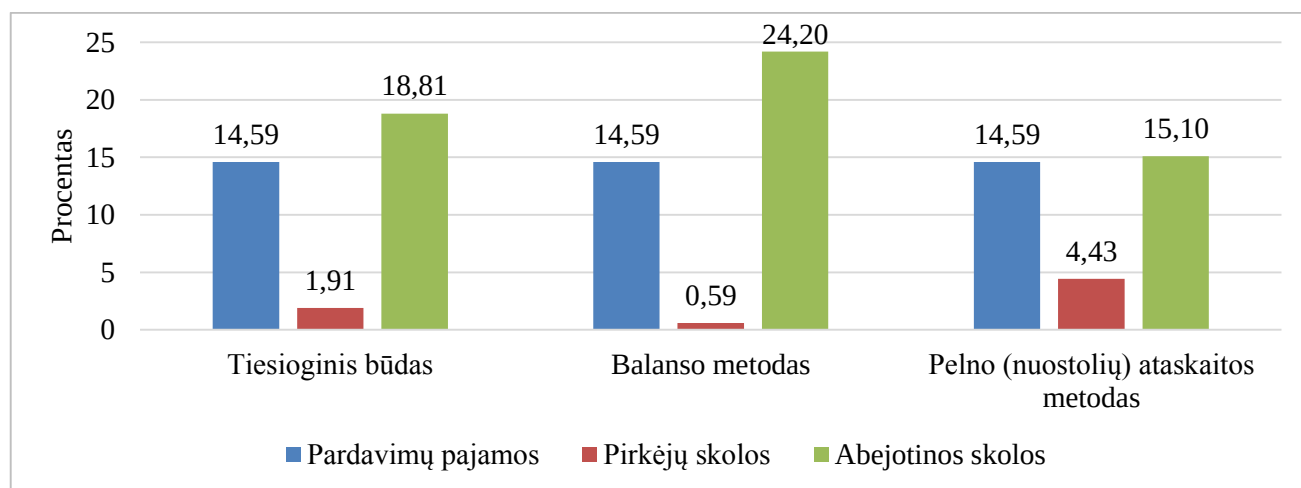
3.3. Abejotinų skolų sąnaudų apskaičiavimo skirtingais būdais palyginimas

Žemiau esančioje lentelėje pateikiama ankstesniuose poskyriuose atliktų skaičiavimų suvestinė (žr. 17 lent.). Kai kurios nežinomos sumos buvo apskaičiuotos atskirai, pvz.: 2014 metų abejotinų pirkėjų skolų sąnaudos pelno (nuostolių) ataskaitos metodu buvo apskaičiuotos remiantis 3.2.2.2 poskyryje 15-oje lentelėje vidutiniu abejotinų skolų sąnaudų procentu nuo grynųjų pardavimų skolon ($17\,850\,929 \cdot 6\% = 1\,071\,056$ Lt). Nežinomos pirkėjų skolų sumos buvo surastos remiantis atitinkamų metų bendra abejotinų ir pirkėjų skolų suma, apskaičiuojant pirkėjų skolų sumas pagal abejotinų skolų dydį.

17 lentelė. UAB „X“ abejotinių pirkėjų skolų sąnaudų suvestinė

	2014 m.			Projektiniai/2015 m.		
Abejotinių skolų sąnaudų nustatymo būdai	Grynieji pardavimai skolon	Pirkėjų skolos	Abejotinos skolos	Grynieji pardavimai skolon	Pirkėjų skolos	Abejotinos skolos
Tiesioginis būdas	5 169 986 Eur (17 850 929 Lt)	663 178 Eur (2 289 822 Lt)	346 601 Eur (1 196 745 Lt)	5 924 093 Eur (20 454 709 Lt)	675 816 Eur (2 333 456 Lt)	411 799 Eur (1 421 859 Lt)
Netiesioginis būdas:						
Balanso metodas		705 459 Eur (2 435 810 Lt)	304 320 Eur (1 050 757 Lt)		709 640 Eur (2 450 246 Lt)	377 974 Eur (1 305 069 Lt)
Pelno (nuostolių) ataskaitos metodas		699 580 Eur (2 415 511 Lt)	310 199 Eur (1 071 056 Lt)		730 587 Eur (2 522 572 Lt)	357 027 Eur (1 232 743 Lt)

17-oje lentelėje matyti, kad 2014 metais UAB „X“ *abejotinos pirkėjų skolos didžiausios*, tokias *skolas apskaitant tiesioginiu būdu*. Tuo tarpu *pirkėjų skolos didžiausios abejotinas skolas apskaitant netiesioginiu būdu balanso metodu*. Projektiniais metais didžiausios abejotinių skolų sąnaudos taip pat kaip ir 2014 metais, apskaitant tiesioginiu būdu, tačiau pirkėjų skolos prognozuojama, kad bus didžiausios, jei abejotinoms skoloms apskaityti bus naudojamas netiesioginis būdas, pelno (nuostolių) ataskaitos metodas.

25 pav. UAB „X“ pirkėjų, abejotinių skolų ir pardavimo pajamų 2014 ir projektinių metų pokytis

25-ame paveiksle matyti, kad prognozuojamoms pardavimo pajamoms padidėjus 14,59 %, *didžiausias abejotinių pirkėjų skolų teigiamas pokytis* pagal trendo funkciją būtų skolas *vertinant balanso metodu* (24,20 %), tuo tarpu *mažiausias – pelno (nuostolių) ataskaitos metodu* (15,10 %).

Pirkėjų skolas prognozuojant pagal trendo lygtį, jų *didžiausias teigiamas pokytis* – abejotinas skolas *vertinant pelno (nuostolių) ataskaitos metodu* (4,43 %), o *mažiausias – balanso metodu* – vos 0,59 %.

3.4. Projektinių skaičiavimų įtaka UAB „X“ veiklos finansiniams rezultatams

Abejotinų pirkėjų skolų sąnaudų apskaičiavimo būdai daro įtaką įmonės veiklos finansiniams rezultatams. Tam, kad būtų galima įvertinti tokią įtaką, bus sudarinėjamos finansinės atskaitomybės formos, remiantis projektiniais skaičiavimais, apskaičiuojami finansiniai rodikliai ir gauti rezultatai palyginami su baziniais metais.

3.4.1. Projektinių skaičiavimų įtaka UAB „X“ balansui ir pelno (nuostolių) ataskaitai

Balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos formos sudarytos pagal 2014 metų ataskaitas, pakeičiant tam tikras sumas, pagal atliktas prognozes ankstesniuose skyreliuose. Kadangi 2014-ieji metai yra baziniai, su jais bus lyginamos naujai sudarytos ataskaitos.

Projektinių 2015 metų pelno (nuostolių) ataskaitos prognozavimo prielaidos

Pagal atliktą prognozę, 2015-ais projektiniais metais prognozuojamos pardavimo pajamos padidės 14,6 % (žr. 3.2.2.2. skyr.). Tuo pačiu procentu kaip ir pardavimo pajamos padidės ir pardavimo savikaina, nes šios balanso dedamosios tiesiogiai susijusios. Daroma prielaida, kad pardavimų sąnaudos didės puse pardavimo pajamų procentinio pokyčio, t.y. 7,3 %, nes dalį parduotų prekių pasiima patys klientai, o kitą dalį įmonė pati pristato, dėl to susidaro transportavimo išlaidos, kurios išaugs dėl padidėjusių pardavimų. Bendrosios ir administracinės sąnaudos didės abejotinų skolų sąnaudų dydžiu.

Kadangi pelno mokestis nebuvo mokamas pastaruosius trejus metus per analizuojamą penkerių metų laikotarpį, dėl patirtų nuostolių, tikėtina, kad ir prognozuojamais metais nebus uždirbamas pelnas. Priešingu atveju uždirbtas pelnas turėtų padengti praėjusių laikotarpių nuostolius ir tik nuo likusios sumos būtų mokamas pelno mokestis, kuris sudarytų 15 % pelno (nuostolių) prieš apmokestinimą sumos. Visos kitos ataskaitos sumos yra paliekamos tokios, kaip 2014-ais metais, kadangi jos yra mažiau reikšmingos ir ženkliai neįtakotų rezultato.

Projektinių 2015 metų balanso prognozavimo prielaidos

Pirkėjų skolas įtakoja abejotinių pirkėjų skolų sąnaudų suma, kuri apskaičiuojama skirtingais būdais. Todėl pagal atliktus skaičiavimus ankstesniuose skyreliuose, pirkėjų skolos atitinkamai keis balanso pirkėjų įsiskolinimo straipsnį, o abejotinių pirkėjų skolų suma – bendrąsias ir administracines sąnaudas (pirkėjų skolų sumos atkeliamos iš 3.3. skyrelio suvestinės projektinių skaičiavimų lentelės). Pagal pelno (nuostolių) ataskaitose gautą grynąjį rezultatą, bus keičiami nuosavo kapitalo straipsniai: ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai) ir ankstesnių metų pelnas (nuostoliai). Balansas išlyginamas per pinigų straipsnį.

26 – 31 paveiksluose pateikiamos UAB „X“ 2014-tų ir projektinių metų sudarytos balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos formos.

	2014 m., Lt	2014 m., Eur	Projektiniai metai, Eur
PARDAVIMO PAJAMOS	17 850 929	5 169 986	5 924 093
PARDAVIMO SAVIKAINA	15 382 198	4 454 993	5 105 421
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2 468 731	714 994	818 672
VEIKLOS SĄNAUDOS	2 907 224	841 990	920 835
Pardavimo	645 477	186 943	200 590
Bendrosios ir administracinės	2 261 746	655 047	720 245
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(438 493)	(126 996)	(102 163)
KITA VEIKLA	93 682	27 132	27 132
Pajamos	93 684	27 133	27 133
Sąnaudos	2	1	1
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1 854	537	537
Pajamos	2 624	760	760
Sąnaudos	770	223	223
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(342 956)	(99 327)	(74 493)
PAGAUTĖ			
NETEKIMAI			
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(342 956)	(99 327)	(74 493)
PELNO MOKESTIS			
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(342 956)	(99 327)	(74 493)

26 pav. Abejotinių pirkėjų skolų dydžio prognozavimo tiesioginiu būdu įtaka UAB „X“ pelno (nuostolių) ataskaitai

Kaip matoma iš 26-to paveikslo, abejotinas skolas nustačius tiesioginiu būdu, bendrosios ir administracinės sąnaudos padidėja 65 198 Eur, lyginant 2014 ir projektinius 2015 metus. Toks sąnaudų pokytis lemia didesnius tipinės veiklos ir įprastinės veiklos nuostolius.

27-ame paveiksle pateikiamas palyginamasis 2014-2015 metų balansas, abejotinas skolas nustačius tiesioginiu būdu. 2015-ais metais bendras pirkėjų skolų likutis – 675 816 Eur, eliminavus 411 799 Eur abejotinių skolų. Pirkėjų skolos projektiniais metais padidėja 12 638 Eur, palyginus su 2014 metais.

	2014 m., Lt	2014 m., Eur	Projektiniai metai, Eur
ILGALAIKIS TURTAS	3 231 378	935 872	935 872
Nematerialusis turtas	73 644	21 329	21 329
Programinė įranga	73 644	21 329	21 329
Materialusis turtas	3 157 734	914 543	914 543
Pastatai ir statiniai	1 812 712	524 998	524 998
Mašinos ir įrengimai	1 227 655	355 553	355 553
Transporto priemonės	96 874	28 057	28 057
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	20 494	5 936	5 936
Finansinis turtas			
Kitas ilgalaikis turtas			
TRUMPALAIKIS TURTAS	5 392 102	1 561 661	1 487 167
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	2 615 351	757 458	757 458
Atsargos	2 366 499	685 385	685 385
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	1 081 419	313 201	313 201
Nebaigta gamyba	539 457	156 238	156 238
Pagaminta produkcija	501 864	145 350	145 350
Pirktos prekės skirtos perparduoti	243 759	70 597	70 597
Išankstiniai apmokėjimai	29 361	8 504	8 504
Nebaigtos vykdyti sutartys	219 491	63 569	63 569
Per vienerius metus gautinos sumos	2 334 294	676 058	688 695
Pirkėjų įsiskolinimas	2 289 822	663 178	675 816
Kitos gautinos sumos	44 471	12 880	12 880
Kitas trumpalaikis turtas	2 589	750	750
Kitas trumpalaikis turtas	2 589	750	750
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	439 868	127 395	40 264
TURTAS IŠ VISO	8 623 480	2 497 532	2 423 039
NUOSAVAS KAPITALAS	3 047 018	882 477	807 984
Kapitalas	1 200 000	347 544	347 544
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	1 527 651	442 438	442 438
Rezervai	120 000	34 754	34 754
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	199 367	57 741	(16 753)
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(342 956)	(99 327)	(74 493)
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)	542 323	157 068	57 741
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	5 576 462	1 615 055	1 615 055
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	2 177 996	630 791	630 791
Finansinės skolos	1 882 270	545 143	545 143
Kredito įstaigoms	1 107 271	320 688	320 688
Kitos finansinės skolos	775 000	224 456	224 456
Atidėtieji mokesčiai	295 726	85 648	85 648
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3 398 466	984 264	984 264
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	125 493	36 345	36 345
Finansinės skolos	142 148	41 169	41 169
Kitos	142 149	41 169	41 169
Skolos tiekėjams	1 633 658	473 140	473 140
Gauti išankstiniai apmokėjimai	612 681	177 445	177 445
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	531 475	153 926	153 926
Atidėjiniai	20 000	5 792	5 792
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	333 011	96 447	96 447
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	8 623 480	2 497 532	2 423 039

27 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo tiesioginiu būdu įtaka UAB „X“ balansui

	2014 m., Lt	2014 m., Eur	Projektiniai metai, Eur
PARDAVIMO PAJAMOS	17 850 929	5 169 986	5 924 093
PARDAVIMO SAVIKAINA	15 382 198	4 454 993	5 105 421
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2 468 731	714 994	818 672
VEIKLOS SĄNAUDOS	2 907 224	841 990	887 010
Pardavimo	645 477	186 943	200 590
Bendrosios ir administracinės	2 261 746	655 047	686 420
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(438 493)	(126 996)	(68 338)
KITA VEIKLA	93 682	27 132	27 132
Pajamos	93 684	27 133	27 133
Sąnaudos	2	1	1
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1 854	537	537
Pajamos	2 624	760	760
Sąnaudos	770	223	223
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(342 956)	(99 327)	(40 669)
PAGAUTĖ			
NETEKIMAI			
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(342 956)	(99 327)	(40 669)
PELNO MOKESTIS			
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(342 956)	(99 327)	(40 669)

28 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo balanso metodu įtaka UAB „X“ pelno (nuostolių) ataskaitai

Kaip matoma iš 28-to paveikslo, abejotinas skolas nustačius netiesioginio būdo balanso metodu, bendrosios ir administracinės sąnaudos padidėja 31 373 Eur, lyginant 2014 ir projektinius 2015 metus. Toks sąnaudų pokytis lemia didesnius tipinės veiklos ir įprastinės veiklos nuostolius 2015-ais metais, tačiau nuostoliai mažesni, nei abejotinas skolas nustatant tiesioginiu būdu.

29-ame paveiksle pateikiamas palyginamasis 2014-2015 metų balansas, abejotinas skolas nustačius balanso metodu. 2015-ais metais bendras pirkėjų skolų likutis – 709 640 Eur, eliminavus 377 974 Eur abejotinų skolų. Pirkėjų skolos projektiniais metais padidėja 46 462 Eur, palyginus su 2014 metais.

	2014 m., Lt	2014 m., Eur	Projektiniai metai, Eur
ILGALAIKIS TURTAS	3 231 378	935 872	935 872
Nematerialusis turtas	73 644	21 329	21 329
Programinė įranga	73 644	21 329	21 329
Materialusis turtas	3 157 734	914 543	914 543
Pastatai ir statiniai	1 812 712	524 998	524 998
Mašinos ir įrengimai	1 227 655	355 553	355 553
Transporto priemonės	96 874	28 057	28 057
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	20 494	5 936	5 936
Finansinis turtas	-		
Kitas ilgalaikis turtas	-		
TRUMPALAIKIS TURTAS	5 392 102	1 561 661	1 520 992
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	2 615 351	757 458	757 458
Atsargos	2 366 499	685 385	685 385
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	1 081 419	313 201	313 201
Nebaigta gamyba	539 457	156 238	156 238
Pagaminta produkcija	501 864	145 350	145 350
Pirktos prekės skirtos perparduoti	243 759	70 597	70 597
Išankstiniai apmokėjimai	29 361	8 504	8 504
Nebaigtos vykdyti sutartys	219 491	63 569	63 569
Per vienerius metus gautinos sumos	2 334 294	676 058	722 520
Pirkėjų įsiskolinimas	2 289 822	663 178	709 640
Kitos gautinos sumos	44 471	12 880	12 880
Kitas trumpalaikis turtas	2 589	750	750
Kitas trumpalaikis turtas	2 589	750	750
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	439 868	127 395	40 264
TURTAS IŠ VISO	8 623 480	2 497 532	2 456 864
NUOSAVAS KAPITALAS	3 047 018	882 477	841 809
Kapitalas	1 200 000	347 544	347 544
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	1 527 651	442 438	442 438
Rezervai	120 000	34 754	34 754
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	199 367	57 741	17 072
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(342 956)	(99 327)	(40 669)
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)	542 323	157 068	57 741
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	5 576 462	1 615 055	1 615 055
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	2 177 996	630 791	630 791
Finansinės skolos	1 882 270	545 143	545 143
Kredito įstaigoms	1 107 271	320 688	320 688
Kitos finansinės skolos	775 000	224 456	224 456
Atidėtieji mokesčiai	295 726	85 648	85 648
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3 398 466	984 264	984 264
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	125 493	36 345	36 345
Finansinės skolos	142 148	41 169	41 169
Kitos	142 149	41 169	41 169
Skolos tiekėjams	1 633 658	473 140	473 140
Gauti išankstiniai apmokėjimai	612 681	177 445	177 445
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	531 475	153 926	153 926
Atidėjiniai	20 000	5 792	5 792
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	333 011	96 447	96 447
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	8 623 480	2 497 532	2 456 864

29 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo balanso metodu įtaka UAB „X“ balansui

	2014 m., Lt	2014 m., Eur	Projektiniai metai, Eur
PARDAVIMO PAJAMOS	17 850 929	5 169 986	5 924 093
PARDAVIMO SAVIKAINA	15 382 198	4 454 993	5 105 421
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2 468 731	714 994	818 672
VEIKLOS SĄNAUDOS	2 907 224	841 990	866 063
Pardavimo	645 477	186 943	200 590
Bendrosios ir administracinės	2 261 746	655 047	665 473
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(438 493)	(126 996)	(47 391)
KITA VEIKLA	93 682	27 132	27 132
Pajamos	93 684	27 133	27 133
Sąnaudos	2	1	1
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA	1 854	537	537
Pajamos	2 624	760	760
Sąnaudos	770	223	223
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(342 956)	(99 327)	(19 722)
PAGAUTĖ			
NETEKIMAI			
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(342 956)	(99 327)	(19 722)
PELNO MOKESTIS			
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(342 956)	(99 327)	(19 722)

30 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo pelno (nuostolių) ataskaitos metodu įtaka UAB „X“ pelno (nuostolių) ataskaitai

Kaip matoma iš 30-to paveikslo, abejotinas skolas nustačius netiesioginio būdo pelno (nuostolių) ataskaitos metodu, bendrosios ir administracinės sąnaudos padidėja 10 426 Eur, lyginant 2014 ir projektinius 2015 metus. Toks sąnaudų padidėjimas lemia didesnius tipinės veiklos ir įprastinės veiklos nuostolius 2015-ais metais, tačiau nuostoliai mažesni, nei abejotinas skolas nustatant tiesioginiu būdu ar netiesioginio būdo balanso metodu.

31-ame paveiksle pateikiamas palyginamasis 2014-2015 metų balansas, abejotinas skolas nustačius pelno (nuostolių) ataskaitos metodu. 2015-ais metais bendras pirkėjų skolų likutis – 730 587 Eur, eliminavus 357 027 Eur abejotinų skolų. Pirkėjų skolos projektiniais metais padidėja 67 409 Eur, palyginus su 2014 metais.

	2014 m., Lt	2014 m., Eur	Projektiniai metai, Eur
ILGALAIKIS TURTAS	3 231 378	935 872	935 872
Nematerialusis turtas	73 644	21 329	21 329
Programinė įranga	73 644	21 329	21 329
Materialusis turtas	3 157 734	914 543	914 543
Pastatai ir statiniai	1 812 712	524 998	524 998
Mašinos ir įrengimai	1 227 655	355 553	355 553
Transporto priemonės	96 874	28 057	28 057
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	20 494	5 936	5 936
Finansinis turtas	-		
Kitas ilgalaikis turtas	-		
TRUMPALAIKIS TURTAS	5 392 102	1 561 661	1 541 939
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	2 615 351	757 458	757 458
Atsargos	2 366 499	685 385	685 385
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	1 081 419	313 201	313 201
Nebaigta gamyba	539 457	156 238	156 238
Pagaminta produkcija	501 864	145 350	145 350
Pirktos prekės skirtos perparduoti	243 759	70 597	70 597
Išankstiniai apmokėjimai	29 361	8 504	8 504
Nebaigtos vykdyti sutartys	219 491	63 569	63 569
Per vienerius metus gautinos sumos	2 334 294	676 058	743 467
Pirkėjų įsiskolinimas	2 289 822	663 178	730 587
Kitos gautinos sumos	44 471	12 880	12 880
Kitas trumpalaikis turtas	2 589	750	750
Kitas trumpalaikis turtas	2 589	750	750
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	439 868	127 395	40 264
TURTAS IŠ VISO	8 623 480	2 497 532	2 477 811
NUOSAVAS KAPITALAS	3 047 018	882 477	862 756
Kapitalas	1 200 000	347 544	347 544
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	1 527 651	442 438	442 438
Rezervai	120 000	34 754	34 754
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	199 367	57 741	38 019
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(342 956)	(99 327)	(19 722)
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)	542 323	157 068	57 741
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS			
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	5 576 462	1 615 055	1 615 055
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	2 177 996	630 791	630 791
Finansinės skolos	1 882 270	545 143	545 143
Kredito įstaigoms	1 107 271	320 688	320 688
Kitos finansinės skolos	775 000	224 456	224 456
Atidėtieji mokesčiai	295 726	85 648	85 648
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3 398 466	984 264	984 264
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	125 493	36 345	36 345
Finansinės skolos	142 148	41 169	41 169
Kitos	142 149	41 169	41 169
Skolos tiekėjams	1 633 658	473 140	473 140
Gauti išankstiniai apmokėjimai	612 681	177 445	177 445
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	531 475	153 926	153 926
Atidėjiniai	20 000	5 792	5 792
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	333 011	96 447	96 447
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	8 623 480	2 497 532	2 477 811

**31 pav. Abejotinų pirkėjų skolų dydžio prognozavimo pelno (nuostolių) ataskaitos metodu
įtaka UAB „X“ balansui**

Išanalizavus naujai sudarytas finansinės atskaitomybės formas (balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitas), pateikiamas 26-31 paveiksluose, matoma, kad pardavimo pajamos ir savikaina projektiniais metais padidės vienodai, o tuo pačiu procentu padidės ir įmonės bendrasis pelnas, t.y. 14,6 %. Pardavimo sąnaudos, kaip buvo minėta anksčiau, išaugs taip pat vienodai, t.y. 7,3 %. Bendrosios ir administracinės sąnaudos padidės abejotinių pirkėjų skolų sąnaudų dydžiu. Dėl to veiklos sąnaudos projektiniais metais, lyginant su baziniais 2014 m., padidės:

9,36 %, abejotinas skolas vertinant ***tiesioginiu būdu***;

5,35 %, abejotinas skolas vertinant ***balanso metodu*** ;

2,86 %, abejotinas skolas vertinant ***pelno (nuostolių) ataskaitos metodu***.

Kitos veiklos bei finansinės ir investicinės veiklos sumos išlieka nepakitusios, jos įmonės pelną lemia nežymiai dėl nedidelių sumų, lyginant su kitais ataskaitos straipsniais. Kadangi įmonė pastaruosius trejus metus dirbo nuostolingai, nuostoliai prieš apmokestinimą ir grynieji nuostoliai projektiniais metais sumažėjo, abejotinas pirkėjų skolas vertinant:

Tiesioginiu būdu – nuostoliai sumažės **25,00 %**, sudarys -74 493 Eur;

Balanso metodu – nuostoliai sumažės **59,06 %**, sudarys -40 669 Eur;

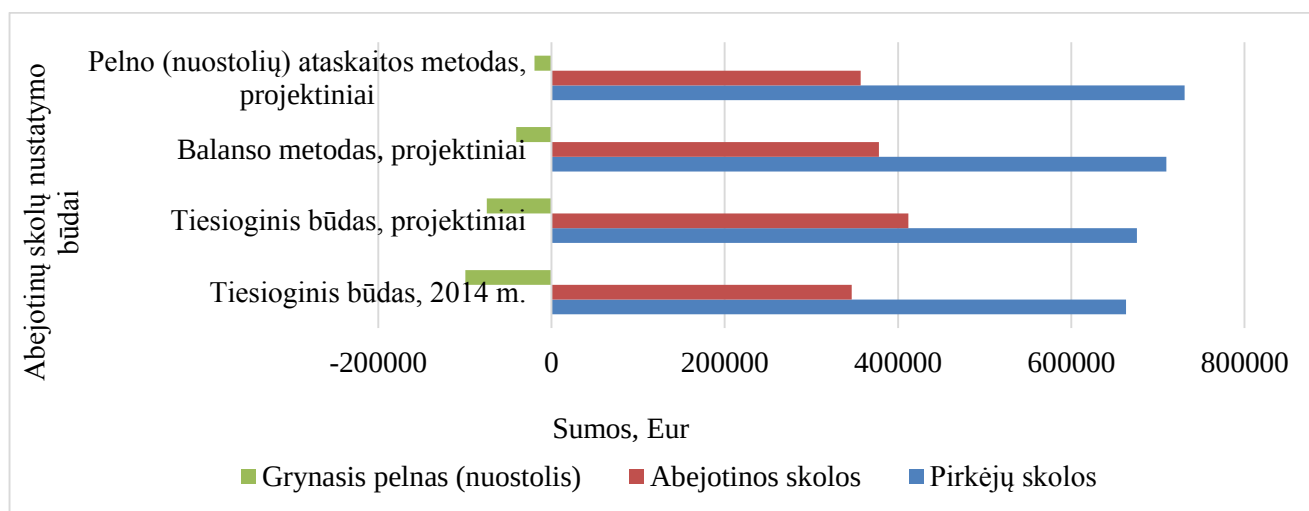
Pelno (nuostolių) ataskaitos metodu – nuostoliai sumažės – **80,14 %**, sudarys -19 722 Eur.

Dėl 2014-ais ir projektiniais metais visais atvejais neuždirbamo pelno ir patiriamo nuostolio, įmonė nemoka pelno mokesčio. Projektinių metų grynieji nuostoliai iš pelno (nuostolių) ataskaitos atkeliamas į balanso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų dalį. Šis nuostolis pridedamas prie praėjusių ataskaitinių metų pelno (nuostolių) ir gaunamas projektinių metų nepaskirstytas pelnas (nuostolis). Abejotinas pirkėjų skolas vertinant:

Tiesioginiu būdu, gaunamas nepaskirstytas ***nuostolis***, kuris sudaro 16 753 Eur;

Balanso metodu, gaunamas nepaskirstytas ***pelnas***, kuris sudaro 17 072 Eur;

Pelno (nuostolių) ataskaitos metodu, gaunamas nepaskirstytas ***pelnas***, kuris sudaro 38 019 Eur.

32 pav. Abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdų įtaka grynajam pelnui (nuostoliams)

Kaip matoma iš 32 paveikslo, projektiniais metais didžiausi gryniesi nuostoliai atsiranda abejotinas pirkėjų skolas vertinant tiesioginiu būdu dėl didžiausių abejotinių skolų sąnaudų. Tuo tarpu mažiausi gryniesi nuostoliai projektiniais metais yra abejotinas skolas vertinant pelno (nuostolių) ataskaitos metodu dėl mažiausių abejotinių skolų sumų nurašymo į sąnaudas.

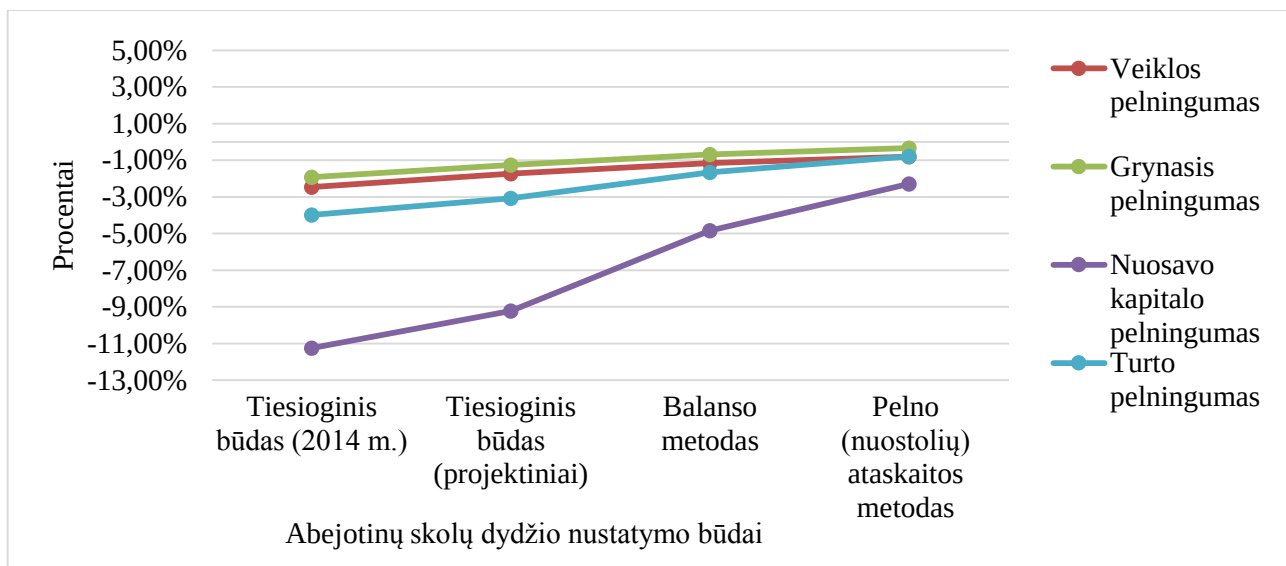
3.4.2. Projektinių skaičiavimų įtaka UAB „X“ santykiniams rodikliams

Tam, kad būtų galima geriau įvertinti abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdų įtaką įmonės veiklos rezultatams, apskaičiuoti finansiniai rodikliai, kurie pateikiami 18-oje lentelėje. Apskaičiuoti projektinių metų rodikliai palyginami su baziniais 2014-ais metais.

18 lentelė. Skirtingais būdais apskaičiuotų projektinių ir bazinių metų finansiniai rodikliai

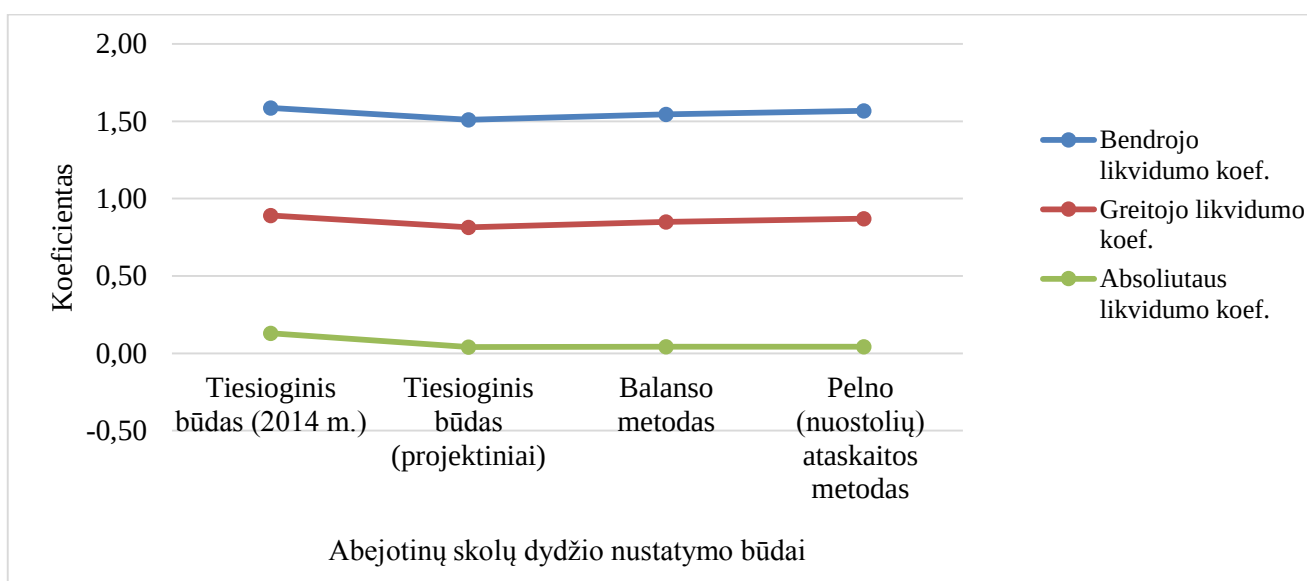
	2014 m. (baziniai)	Projektiniai/2015 m.		
Pelningumo rodikliai	Tiesioginis būdas	Tiesioginis būdas	Balanso metodas	Pelno (nuostolių) ataskaitos metodas
Bendras pelningumas, %	13,83	13,82	13,82	13,82
Veiklos pelningumas, %	-2,46	-1,72	-1,15	-0,80
Grynasis pelningumas, %	-1,92	-1,26	-0,69	-0,33
Nuosavo kapitalo pelningumas, %	-11,26	-9,22	-4,83	-2,29
Turto pelningumas, %	-3,98	-3,07	-1,66	-0,80
Likvidumo rodikliai				
Einamojo likvidumo koeficientas	1,59	1,51	1,55	1,57
Kritinio likvidumo koeficientas	0,89	0,81	0,85	0,87
Absoliutaus likvidumo pinigais koeficientas	0,13	0,04	0,04	0,04
Skolų valdymo rodikliai				
Įsiskolinimo koeficientas	0,65	0,67	0,66	0,65
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	1,83	2,00	1,92	1,87
Auksinė balanso taisyklė	0,62	0,65	0,64	0,63
Turto panaudojimo efektyvumo (apyvartumo) rodikliai				
Trumpalaikio turto apyvartumas, kartais	3,31	3,98	3,89	3,84
Atsargų apyvartumas, d.	56	49	49	49
Pirkėjų skolų apyvartumas, d.	47	42	44	45
Skolų tiekėjams apyvartumas, d.	39	34	34	34
Pinigų apytakos ciklas, d.	64	57	59	60

Dėl vienodo pardavimo pajamų ir pardavimo savikainos pokyčio projektiniais metais, bendrasis pelningumo rodiklis sumažės nežymiai, vos 0,01 % ir visais abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdais išliks nepakitęs (13,83 %). Veiklos pelningumo rodikliui didžiausią įtaką daro abejotinių skolų sąnaudos, kurios nurašomos į bendrąsias ir administracines sąnaudas. Nors šio rodiklio neigiamos reikšmės rodo, jog įmonės tipinė veikla nuostolinga, palyginus 2014-us ir projektinius metus, neigiamas **veiklos pelningumo rodiklis** pagerėjo. Geriausia rodiklio reikšmė – abejotinas pirkėjų skolas vertinant **pelno (nuostolių) ataskaitos metodu**, t.y. -0,80 %. Tokia pati tendencija matoma analizuojant ir kitus pelningumo rodiklius (žr. 33 pav.).

33 pav. Pelningumo rodiklių dinamika

Išanalizavus likvidumo rodiklius, pastebima, kad projektiniais metais šie rodikliai sumažėjo. Einamojo likvidumo koeficientas projektiniais metais visais atvejais yra geras, svyruoja tarp 1,51-1,57. Tai rodo, kad įmonė turi pakankamai trumpalaikio turto, kurį pavertusi pinigais galėtų padengti savo trumpalaikius įsipareigojimus. Kritinio likvidumo koeficientas projektiniais metais svyruoja tarp 0,81-0,87, reikšmės yra pakankamai geros ir įmonė galėtų trumpalaikiu likvidžiausiu turtu (eliminavus atsargas) padengti dalį trumpalaikių įsipareigojimų. Absoliutaus likvidumo koeficientas projektiniais metais sumažėjo iki 0,04, tai rodo, kad labai maža dalis trumpalaikių įsipareigojimų gali būti padengta pinigais. Apskritai įmonė stengiasi neturėti didelio grynujų pinigų likučio, kad lėšos nebūtų „išaldytos“. **Geriausios likvidumo rodiklių reikšmės** projektiniais metais yra abejotinas skolas vertinant **pelno (nuostolių) ataskaitos metodu** (žr. 33 pav.). Daroma išvada, kad įmonė yra moki.

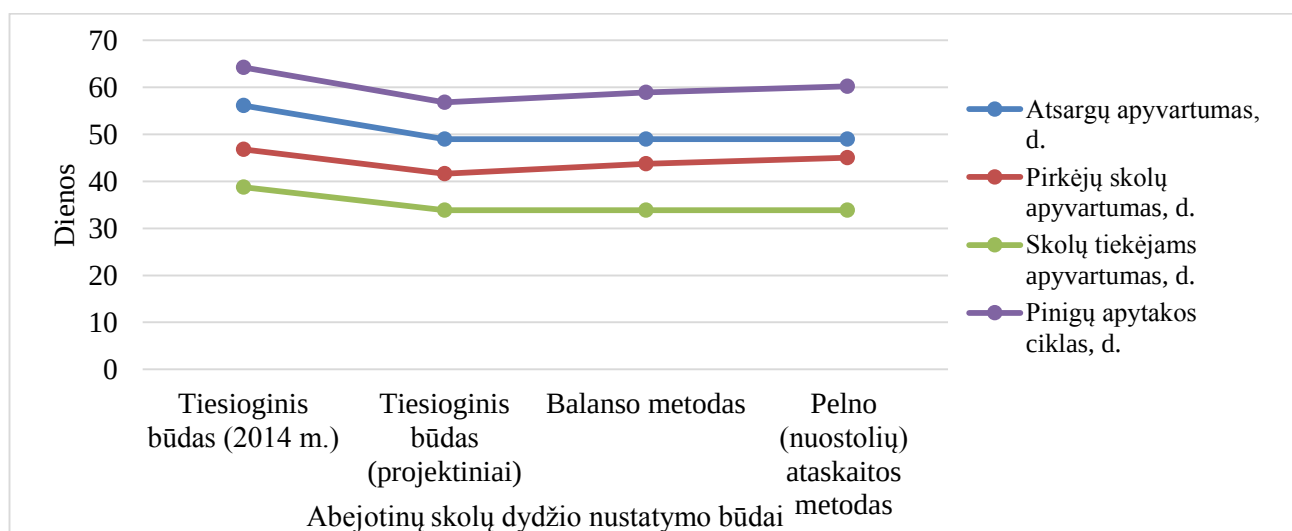
34 pav. Likvidumo rodiklių dinamika

Įsiskolinimo koeficientas projektiniais metais pasikeis nežymiai, lyginant su 2014 m. Abejotinas skolas vertinant tiesioginiu būdu ir balanso metodu rodiklis padidės atitinkamai 0,02 ir 0,01, o vertinant pelno (nuostolių) ataskaitos metodu išliks toks pat kaip 2014 metais, t.y. 0,65 ir tokia reikšmė yra normali bei rodo, kad kiek daugiau nei pusė turto yra įsigyta už skolintas lėšas.

Kadangi projektiniais metais ilgalaikis turtas nesikeitė, skaičiuojamas tik trumpalaikio turto apyvartumo rodiklis. Palyginus gautas rodiklio reikšmes su 2014-ais metais, **trumpalaikio turto panaudojimo efektyvumas** padidėjo visais abejotinių skolų nustatymo būdais ir svyruoja tarp 3,84 – 3,98, o **didžiausias teigiamas pokytis** – abejotinas skolas vertinant **tiesioginiu metodu** (3,98). Tokį rodiklio pokytį lėmė 14,6 % padidėjusios pajamos ir nežymiai sumažėjęs trumpalaikis turtas, dėl balanso išlyginimo per pinigų straipsnį.

Projektinių metų **pirkėjų skolų apyvartumas dienomis** bus **didžiausias** (45 d.) abejotinas pirkėjų skolas vertinant **pelno (nuostolių) ataskaitos metodu**, **mažiausias** (42 d.) – **tiesioginiu būdu**, o vertinant balanso metodu – 44 dienos. **Skolų tiekėjams apyvartumas dienomis** visais abejotinių skolų vertinimo atvejais projektiniais metais **sumažės** nuo 39 (2014 m.) iki 34 dienų. Tokį pokytį lemia 14,6 % išaugusi pardavimo savikaina ir nepakitusios skolos tiekėjams. Įvertinus skolų tiekėjams pokytį tikėtina, kad rodiklio reikšmė pasikeistų. Kadangi atsargų suma išliks tokia pati kaip 2014-ais metais ir keisis tik pardavimo savikaina, **atsargų apyvartumo rodiklis sumažės** nuo 56 (2014 m.) iki 49 dienų visais abejotinių skolų vertinimo atvejais.

Pinigų apytakos ciklas dienomis sutrumpės, lyginant 2014-us ir projektinius metus. **Trumpiausias laikas**, per kurį įsigytos žaliavos (prekės) bus parduotos (virs pinigais) – abejotinas pirkėjų skolas vertinant **tiesioginiu būdu** (57 d.), **ilgiausias** – **pelno (nuostolių) metodu** (60 d.), o vertinant balanso metodu pinigų apytakos ciklas sudarys 59 dienas (žr. 35 pav.).

35 pav. Turto panaudojimo efektyvumo (apyvartumo) rodiklių dinamika

Projektinių skaičiavimų įtakos įmonės veiklos finansiniams rezultatams išvados

Atlikus abejotinių pirkėjų skolų nustatymo būdų įtakos UAB „X“ balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitoms projektinius skaičiavimus, nustatyta, kad:

- 1) *mažiausia abejotinių skolų suma į sąnaudas nurašoma* abejotinas pirkėjų skolas vertinant *pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*, *didžiausia – tiesioginiu būdu*;
- 2) dėl abejotinių skolų sąnaudų įtakos *mažiausi grynieji nuostoliai* gaunamas abejotinas pirkėjų skolas vertinant *pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*, o *didžiausias – tiesioginiu būdu*;
- 3) įmonei „X“ naudingiausia pasirinkti abejotinas pirkėjų skolas vertinti pagal *pelno (nuostolių) ataskaitos metodą*, nes *mažesnė suma nurašoma į sąnaudas* ir gaunami *mažesni grynieji nuostoliai*.

Remiantis projektinių metų sudarytomis balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitos formomis ir apskaičiavus finansinius rodiklius, daromos išvados, kad:

- 1) *pelningumo ir likvidumo rodikliai geriausi* abejotinas pirkėjų skolas vertinant *pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*, *blogiausi – tiesioginiu būdu*;
- 2) *skolų valdymo rodikliai geriausi* abejotinas pirkėjų skolas vertinant *pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*, *blogiausi – tiesioginiu būdu*;
- 3) *turto panaudojimo efektyvumo (apyvartumo) rodikliai geriausi* abejotinas pirkėjų skolas vertinant *tiesioginiu būdu*, *blogiausi – pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*.

Visi apskaičiuoti rodikliai, išskyrus apyvartumo rodiklius, geriausi abejotinas skolas vertinant pelno (nuostolių) ataskaitos metodu. Nors apyvartumo rodikliai geresni vertinant tiesioginiu būdu, bendrai *įmonės situacija pagerėja* abejotinas pirkėjų skolas įvertinus *pelno (nuostolių) ataskaitos metodu*. *Mažesnės abejotinių skolų sąnaudos sumažina įmonės grynuosius nuostolius*.

IŠVADOS

1. Atlikus UAB „X“ veiklos finansinę analizę nustatyta, kad:
 - Pirkėjų skolų dalis trumpalaikiame turte 2010-2014 m. didėjo ir pasiekė 42,47%;
 - Analizuojamu laikotarpiu įmonė buvo moki, dėl geresnių nei šakos likvidumo rodiklių ir nesusidūrė su atsiskaitymų problemomis;
 - Turto panaudojimo efektyvumo rodikliai rodo, kad nuo 2012 metų pirkėjų skolų apyvartumas (dienomis) buvo didesnis už skolų tiekėjams apyvartumą (dienomis). Tai leidžia daryti išvadą, kad įmonė prastai valdo pirkėjų skolas, leisdamą nukelti apmokėjimo terminus ir naudotis savo lėšomis, todėl auga pirkėjų skolos ir atsiranda jų neapmokėjimo rizika.
2. Išanalizavus pirkėjų skolas reglamentuojančius teisės aktus ir verslo apskaitos standartus bei mokslinę literatūrą, nustatyta, kad
 - Pirkėjų skolos apskaitoje turi būti rodomos tikrąja verte atėmus abejotinų skolų dalį;
 - Abejotinos skolos gali būti nustatomos dviem būdais:
 - **Tiesioginiu**, kuris leidžia įvertinti kiekvieną pirkėjo skolą atskirai ir nustatyti jos apmokėjimo tikimybę;
 - **Netiesioginiu**, kuris skirstomas į du metodus:
 - Balanso** – tikslesnis ir dažniau taikomas praktikoje;
 - Pelno (nuostolių) ataskaitos** – paprastesnis ir reikalaujantis mažiau darbo.
3. Atlikus UAB „X“ pirkėjų skolų analizę nustatyta, kad 2010-2014 m. pirkėjų skolos didėjo, o taip pat augo ir abejotinų skolų, nurašomų į bendrąsias ir administracines sąnaudas, procentinė dalis pirkėjų skolose: 2013-2014 dalys buvo didžiausios, atitinkamai 54 ir 52 %. Išanalizavus abejotinų skolų nustatymų būdų įtaką balanso, pelno (nuostolių) ataskaitų formoms ir santykiniams rodikliams, nustatyta, kad:
 - **Tiesioginis** abejotinų skolų nustatymo būdas palankiausias turto panaudojimo efektyvumo rodiklių atžvilgiu;
 - **Netiesioginio** abejotinų skolų nustatymo būdo **pelno (nuostolių) ataskaitos metodu** palankiausias, pelningumo ir likvidumo bei skolų valdymo rodiklių atžvilgiu. Abejotinas skolas nustatant šiuo metodu taip pat mažesnės sąnaudos nurašomos į bendrąsias ir administracines sąnaudas, dėl ko įmonės grynieji nuostoliai sumažėja.

Pasiūlymas. Tam, kad būtų sumažintos bendrosios ir administracinės sąnaudos ir pagerinti veiklos finansiniai rezultatai, UAB „X“ galėtų abejotinas pirkėjų skolas vertinti ne tiesioginiu būdu, o pelno (nuostolių) ataskaitos metodu. Toks metodo pakeitimas turėtų būti aprašytas bendrovės aiškinamajame rašte pagal 7-ojo VAS metodines rekomendacijas.

LITERATŪRA

1. Apskaitos, audito ir mokesčių aktualijos. (2015). *Buhalterio knyga*. Vilnius: UAB "Apskaitos ir audito žinios".
2. Audito ir apskaitos tarnyba. (2002). *11-ojo verslo apskaitos standarto "Sąnaudos" metodinės rekomendacijos*.
3. Audito ir apskaitos tarnyba. (2010). *18-ojo verslo apskaitos standarto "Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai" metodinės rekomendacijos*.
4. Audito ir apskaitos tarnyba. (2010). *2-ojo verslo apskaitos standarto "Balansas" metodinės rekomendacijos*.
5. Badgžiūnienė, V. (2008). *Finansinių ataskaitų analizė: esmė ir verslo situacijos*. Vilnius: Conto litera.
6. Bartosevičienė, V. (2004). *Ekonominė statistika*. Kaunas: Technologija.
7. Bartosevičienė, V. (2008). *Ekonominė statistika*. Kaunas: Technologija.
8. Bikienė, J., & Pučkienė, D. (2012). *Buhalterinė apskaita: teorija ir praktika: Vadovėlis*. Vilnius: Mykolo Riomerio universitetas.
9. Bragg, S. M. (2013). *Accounting Best Practices*. Hoboken: John Wiley & Sons.
10. Bukevičius, J., & Žaptorius, J. (2009). *Apskaitos pagrindai. Mokomoji knyga*. Vilnius: Technika.
11. Buškevičiūtė, E., Kanapickienė, R., & Patašius, M. (2010). *Finansinių rezultatų analizė*. Kaunas: Technologija.
12. Čekanavičius, V. (2011). *Taikomoji regresinė analizė socialiniuose tyrimuose*. Kaunas: KTU Politikos ir viešojo administravimo institutas.
13. Davidavičienė, R., & Tamulevičienė, D. (2003). *Buhalterinė apskaita: Mokymo priemonė*. Vilnius: Vilniaus kooperacijos kolegija.
14. Fraser, L. M. (2013). *Understanding Financial Statements*. Harlow: Pearson Education Limited.

15. Gibson, C. H. (2009). *Financial Reporting & Analysis: Using Financial Accounting Information*. Mason: South-Western Cengage Learning.
16. Juozaitienė, L. (2007). *Įmonės finansai: analizė ir valdymas: Vadovėlis*. Šiauliai: VšĮ Šiaulių universiteto leidykla.
17. Kalčinskas, G. (2010). *Buhalterinės apskaitos pagrindai*. Vilnius: Pačiolis.
18. Kalčinskas, G., & Kalčinskaitė-Klimaitienė, R. (2010). *Buhalterinės apskaitos pagrindai: užduotys ir jų sprendimai*. Vilnius: Pačiolis.
19. Kanapickienė, R., Rudžionienė, K., & Jefimovas, B. (2008). *Finansinė apskaita*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
20. Krušinskas, R., Račickas, E., Sinevičienė, L., Deltuvaitė, V., Naraškevičiūtė, V., & Keršytė, A. (2013). *Finansų pagrindai: laboratoriniai darbai: Mokomoji knyga*. Kaunas: Technologija.
21. Lietuvos Respublikos Seimas. (2001). Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymas. [Žiūrėta 2015-05-16]. Prieiga per internetą <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=154657&Condition2=>
22. Lietuvos Respublikos Seimas. (2001). Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas. [Žiūrėta 2015-05-16]. Prieiga per internetą http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=493989
23. Lietuvos Respublikos Seimas. (2000). Lietuvos Respublikos civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymas. [Žiūrėta 2015-05-16]. Prieiga per internetą <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=107687&Condition2=>
24. Lietuvos Respublikos Seimas. (2001). Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymas. [Žiūrėta 2015-05-17]. Prieiga per internetą <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=157066&Condition2=>
25. Lietuvos Respublikos statistikos departamentas. (2008). Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius: EVRK 2 red. [Žiūrėta 2015-05-01]. Prieiga per internetą http://www.lb.lt/ekonomines_veiklos_rusiu_klasifikatorius
26. Mackevičius, J., Giriūnas, L., & Valkauskas, R. (2014). *Finansinė analizė*. Vilnius: Vilniaus universitetas.

27. Mackevičius, J., Poškaitė, D., & Villis, L. (2011). *Finansinė analizė: Mokomoji knyga*. Vilnius: Mykolo Riomerio universitetas.
28. Rumšaitė, D., & Krušinskas, R. (2012). *Finansų pagrindai: pagrindinės sąvokos ir uždaviniai: Mokomoji knyga*. Kaunas: Technologija.
29. Scott, P. (2012). *Accounting for Business: An Integrated Print and Online Solution*. Oxford: Oxford University Press.
30. Subačienė, R., Budrionytė, R., & Senkus, K. (2012). *Finansinė apskaita. Mokomoji knyga*. Vilnius: VUL.
31. Tarptautinių žodžių žodynas. (2001). Vilnius: Alma litera.
32. Vainienė, R. (2008). *Ekonomikos terminų žodynas*. Vilnius: Tyto alba.
33. Venclovas, L. (2009). *Buhalterinė apskaita*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
34. *Vertybinių popierių birža NASDAQ OMX Vilnius*. (2010). Įmonių finansinė analizė: Rodiklių skaičiavimo metodika. [Žiūrėta 2015-05-03]. Prieiga per internetą http://www.nasdaqomxbaltic.com/files/vilnius/leidiniai/Rodikliu_skaiciavimo_metodika-final.pdf
35. Vilniaus universitetas. (2009). *Finansinės apskaitos teorija ir praktika*. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla.
36. Wolk, H. I., Dodd, J. L., & Tearney, M. G. (2012). *Accounting Theory: Conceptual Issues in a Political and Economic Environment*. United States of America: Thomson South Western.
37. Wu, D. D., Olson, D. L., & Cuicui, L. (2014). *A Decision Support Approach for Accounts Receivable Risk Management*. Stockholm: IEEE.

PRIEDAI

- 1 PRIEDAS.** UAB „X“ 2011 metų balanso ataskaita
- 2 PRIEDAS.** UAB „X“ 2011 m. pelno (nuostolių) ataskaita
- 3 PRIEDAS.** UAB „X“ 2012 m. balanso ataskaita
- 4 PRIEDAS.** UAB „X“ 2012 m. pelno (nuostolių) ataskaita
- 5 PRIEDAS.** UAB „X“ 2013 m. balanso ataskaita
- 6 PRIEDAS.** UAB „X“ 2013 m. pelno (nuostolių) ataskaita
- 7 PRIEDAS.** UAB „X“ 2014 m. balanso ataskaita
- 8 PRIEDAS.** UAB „X“ 2014 m. pelno (nuostolių) ataskaita
- 9 PRIEDAS.** UAB „X“ 2010-2014 m. balanso ataskaitų horizontali analizė
- 10 PRIEDAS.** UAB „X“ 2010-2014 m. pelno (nuostolių) ataskaitų horizontali analizė
- 11 PRIEDAS.** UAB „X“ 2010-2014 m. balanso ataskaitų vertikali analizė
- 12 PRIEDAS.** UAB „X“ 2010-2014 m. pelno (nuostolių) ataskaitų vertikali analizė
- 13 PRIEDAS.** Skolų tarpusavio suderinimo akto pavyzdys
- 14 PRIEDAS.** UAB „X“ 2012 m. pirkėjų skolų senėjimo suvestinė
- 15 PRIEDAS.** UAB „X“ 2013 m. pirkėjų skolų senėjimo suvestinė
- 16 PRIEDAS.** UAB „X“ 2014 m. pirkėjų skolų senėjimo suvestinė

1 PRIEDAS. UAB „X“ 2011 metų balanso ataskaita

BALANSAS			
2011 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
ILGALAIKIS TURTAS			
Nematerialusis turtas	5	591 221	437 077
Programinė įranga		591 221	14 606
Kitas nematerialusis turtas		-	422 471
Materialusis turtas	6	3 649 052	3 534 010
Pastatai ir statiniai		3 218 100	2 854 258
Mašinos ir įrenginiai		308 153	439 839
Transporto priemonės		22 055	74 124
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		100 744	165 789
Finansinis turtas		-	-
Kitas ilgalaikis turtas		-	101 076
Atidėtojo mokesčio turtas	13	-	101 076
		4 240 273	4 072 163
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	7	5 381 183	5 070 139
Atsargos		3 162 152	3 263 256
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai		989 729	921 372
Nebaigta gamyba		346 557	266 280
Pagaminta produkcija		1 578 021	1 778 066
Pirktos prekės skirtos perparduoti		247 845	297 538
Išankstiniai apmokėjimai		120 010	85 608
Nebaigtos vykdyti sutartys		2 099 021	1 721 275
Per vienerius metus gautinos sumos	8	2 255 256	2 126 039
Pirkėjų įsiskolinimas		2 205 230	2 101 534
Kitos gautinos sumos		50 026	24 505
Kitas trumpalaikis turtas		43 791	33 308
Kitas trumpalaikis turtas		43 791	33 308
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	389 666	172 498
		8 069 896	7 401 984
TURTAS IŠ VISO		12 310 169	11 474 147
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
NUOSAVAS KAPITALAS			
Kapitalas	10	1 200 000	1 200 000
Istatinis (pasirašytasis)		1 200 000	1 200 000
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	11	1 010 557	593 458
Rezervai		120 000	120 000
Privalomasis		120 000	120 000
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		4 039 483	3 383 327
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		656 156	(294 214)
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)		3 383 327	3 677 541
		6 370 040	5 296 785
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	12	127 268	121 442
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Per vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		2 660 758	2 791 175
Finansinės skolos	14	2 563 879	2 687 497
Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai		45 472	169 090
Kredito įstaigoms		2 518 407	2 518 407
Atidėtieji mokesčiai	13	96 879	103 678
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		3 152 103	3 264 745
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis		122 358	141 467
Finansinės skolos		-	-
Skolos tiekėjams		1 717 068	1 839 291
Gauti išankstiniai apmokėjimai		586 215	372 185
Pelno mokesčio įsipareigojimai		63 872	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		438 702	577 418
Atidėjiniai		20 000	20 000
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		203 888	314 384
		5 812 861	6 055 920
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		12 310 169	11 474 147

2 PRIEDAS. UAB „X“ 2011 m. pelno (nuostolių) ataskaita

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA			
2011 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2011 m. gruodžio 31 d.	2010 m. gruodžio 31 d.
PARDAVIMO PAJAMOS	15	13 370 060	12 142 539
PARDAVIMO SAVIKAINA		9 572 955	9 314 962
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		3 797 105	2 827 577
VEIKLOS SĄNAUDOS			
Pardavimo		785 073	864 443
Bendrosios ir administracinės		2 310 927	2 322 488
	16	3 096 000	3 186 931
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		701 105	(359 354)
KITA VEIKLA			
Pajamos		24 212	67 714
Sąnaudos		5 380	3 500
	17	18 832	64 214
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA			
Pajamos		141	1 798
Sąnaudos		50	872
	18	91	926
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		720 028	(294 214)
PAGAUTĖ		-	-
NETEKIMAI		-	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		720 028	(294 214)
PELNO MOKESTIS	13	63 872	
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		656 156	(294 214)

3 PRIEDAS. UAB „X“ 2012 m. balanso ataskaita

BALANSAS			
2012 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
ILGALAIKIS TURTAS			
Nematerialusis turtas	5	551 768	591 221
Programinė įranga		551 768	591 221
Materialusis turtas	6	3 302 300	3 649 052
Pastatai ir statiniai		3 094 248	3 218 100
Mašinos ir įrengimai		157 493	308 153
Transporto priemonės		558	22 055
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		50 001	100 744
Finansinis turtas		-	-
Kitas ilgalaikis turtas		111 920	-
Atidėtojo mokesčio turtas	13	111 920	-
		3 965 988	4 240 273
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	7	4 342 983	5 381 183
Atsargos		2 322 734	3 162 152
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai		798 958	989 729
Nebaigta gamyba		249 173	346 557
Pagaminta produkcija		982 040	1 578 021
Pirktos prekės skirtos perparduoti		292 563	247 845
Išankstiniai apmokėjimai		124 977	120 010
Nebaigtos vykdyti sutartys		1 895 272	2 099 021
Per vienerius metus gautinos sumos	8	2 151 676	2 255 256
Pirkėjų įsiskolinimas		2 130 157	2 205 230
Kitos gautinos sumos		21 519	50 026
Kitas trumpalaikis turtas		45 260	43 791
Kitas trumpalaikis turtas		45 260	43 791
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	278 746	389 666
		6 818 665	8 069 896
TURTAS IŠ VISO		10 784 653	12 310 169
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
NUOSAVAS KAPITALAS			
Kapitalas	10	1 200 000	1 200 000
Išstatinis (pasirašytasis)		1 200 000	1 200 000
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	11	970 112	1 010 557
Rezervai		120 000	120 000
Privalomasis		120 000	120 000
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		2 598 723	4 039 483
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(720 380)	656 156
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)		3 319 103	3 383 327
		4 888 835	6 370 040
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	12	8 255	127 268
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai		2 447 438	2 660 758
Finansinės skolos	14	2 447 438	2 563 879
Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai		-	45 472
Kredito įstaigoms		2 447 438	2 518 407
Atidėtieji mokesčiai	13	-	96 879
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		3 440 125	3 152 103
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis		77 568	122 358
Finansinės skolos		45 112	-
Kredito įstaigoms		45 112	-
Skolos tiekėjams		1 846 725	1 717 068
Gauti išankstiniai apmokėjimai		470 759	586 215
Pelno mokesčio įsipareigojimai		-	63 872
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		633 714	438 702
Atidėjiniai		20 000	20 000
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		346 247	203 888
		5 887 563	5 812 861
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		10 784 653	12 310 169

4 PRIEDAS. UAB „X“ 2012 m. pelno (nuostolių) ataskaita

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA			
2012 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2012 m. gruodžio 31 d.	2011 m. gruodžio 31 d.
PARDAVIMO PAJAMOS	15	17 025 146	13 370 060
PARDAVIMO SAVIKAINA		14 853 891	9 572 955
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		2 171 255	3 797 105
VEIKLOS SĄNAUDOS			
Pardavimo		601 256	785 073
Bendrosios ir administracinės		2 335 910	2 310 927
	16	2 937 166	3 096 000
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(765 911)	701 105
KITA VEIKLA			
Pajamos		49 633	24 212
Sąnaudos		4 659	5 380
	17	44 974	18 832
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA			
Pajamos		763	141
Sąnaudos		206	50
	18	557	91
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(720 380)	720 028
PAGAUTĖ		-	-
NETEKIMAI		-	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(720 380)	720 028
PELNO MOKESTIS	13		63 872
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(720 380)	656 156

5 PRIEDAS. UAB „X“ 2013 m. balanso ataskaita

BALANSAS			
2013 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
ILGALAIKIS TURTAS			
Nematerialusis turtas	5	281 697	551 768
Programinė įranga		281 697	551 768
Materialusis turtas	6	3 380 014	3 302 300
Pastatai ir statiniai		1 886 358	3 094 248
Mašinos ir įrenginiai		1 350 540	157 493
Transporto priemonės		119 479	558
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		23 637	50 001
Finansinis turtas		-	-
Kitas ilgalaikis turtas		-	111 920
Atidėtojo mokesčio turtas	13	-	111 920
		3 661 711	3 965 988
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	7	3 113 033	4 342 983
Atsargos		1 596 754	2 322 734
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai		540 077	798 958
Nebaigta gamyba		471 374	249 173
Pagaminta produkcija		418 850	982 040
Pirktos prekės skirtos perparduoti		166 453	292 563
Išankstiniai apmokėjimai		25 272	124 977
Nebaigtos vykdyti sutartys		1 491 007	1 895 272
Per vienerius metus gautinos sumos	8	2 298 633	2 151 676
Pirkėjų įsiskolinimas		2 273 401	2 130 157
Kitos gautinos sumos		25 232	21 519
Kitas trumpalaikis turtas		-	45 260
Kitas trumpalaikis turtas		-	45 260
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	23 687	278 746
		5 435 353	6 818 665
TURTAS IŠ VISO		9 097 064	10 784 653
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
NUOSAVAS KAPITALAS			
Kapitalas	10	1 200 000	1 200 000
Išstatinis (pasirašytasis)		1 200 000	1 200 000
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	11	1 675 781	970 112
Rezervai		120 000	120 000
Privalomasis		120 000	120 000
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		885 279	2 598 723
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(856 722)	(720 380)
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)		1 742 001	3 319 103
		3 881 060	4 888 835
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	12	2 835	8 255
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai		2 179 597	2 447 438
Finansinės skolos	14	1 883 871	2 447 438
Kredito įstaigoms		1 108 871	2 447 438
Kitos finansinės skolos		775 000	-
Skolos tiekėjams		-	-
Atidėtieji mokesčiai	13	295 726	-
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		3 033 572	3 440 125
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	14	114 568	77 568
Finansinės skolos	14	55 305	45 112
Kredito įstaigoms		36 256	45 112
Kitos		19 049	-
Skolos tiekėjams		1 549 692	1 846 725
Gauti išankstiniai apmokėjimai		367 286	470 759
Pelno mokesčio įsipareigojimai		-	-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		595 440	633 714
Atidėjiniai		20 000	20 000
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		331 281	346 247
		5 213 169	5 887 563
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		9 097 064	10 784 653

6 PRIEDAS. UAB „X“ 2013 m. pelno (nuostolių) ataskaita

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA			
2013 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2013 m. gruodžio 31 d.	2012 m. gruodžio 31 d.
PARDAVIMO PAJAMOS	15	18 107 916	17 025 146
PARDAVIMO SAVIKAINA		16 370 268	14 853 891
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		1 737 648	2 171 255
VEIKLOS SĄNAUDOS			
Pardavimo		794 226	601 256
Bendrosios ir administracinės		2 270 766	2 335 910
	16	3 064 992	2 937 166
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(1 327 344)	(765 911)
KITA VEIKLA			
Pajamos		455 948	49 633
Sąnaudos		840	4 659
	17	455 108	44 974
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA			
Pajamos		16 357	763
Sąnaudos		843	206
	18	15 514	557
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(856 722)	(720 380)
PAGAUTĖ		-	-
NETEKIMAI		-	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(856 722)	(720 380)
PELNO MOKESTIS	13		
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(856 722)	(720 380)

7 PRIEDAS. UAB „X“ 2014 m. balanso ataskaita

BALANSAS			
2014 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.
TURTAS			
ILGALAIKIS TURTAS			
Nematerialusis turtas	5	73 644	281 697
Programinė įranga		73 644	281 697
Materialusis turtas	6	3 157 734	3 380 014
Pastatai ir statiniai		1 812 712	1 886 358
Mašinos ir įrenginiai		1 227 655	1 350 540
Transporto priemonės		96 874	119 479
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai		20 494	23 637
Finansinis turtas		-	-
Kitas ilgalaikis turtas		-	-
Atidėtojo mokesčio turtas	13	-	-
		3 231 378	3 661 711
TRUMPALAIKIS TURTAS			
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	7	2 615 351	3 113 033
Atsargos		2 366 499	1 596 754
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai		1 081 419	540 077
Nebaigta gamyba		539 457	471 374
Pagaminta produkcija		501 864	418 850
Pirktos prekės skirtos perparduoti		243 759	166 453
Išankstiniai apmokėjimai		29 361	25 272
Nebaigtos vykdyti sutartys		219 491	1 491 007
Per vienerius metus gautinos sumos	8	2 334 293	2 298 633
Pirkėjų įsiskolinimas		2 289 822	2 273 401
Kitos gautinos sumos		44 471	25 232
Kitas trumpalaikis turtas		2 589	-
Kitas trumpalaikis turtas		2 589	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	9	439 868	23 687
		5 392 102	5 435 353
TURTAS IŠ VISO		8 623 480	9 097 064
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
NUOSAVAS KAPITALAS			
Kapitalas	10	1 200 000	1 200 000
Istatinis (pasirašytasis)		1 200 000	1 200 000
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	11	1 527 651	1 675 781
Rezervai		120 000	120 000
Privalomasis		120 000	120 000
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)		199 367	885 279
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)		(342 956)	(856 722)
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)		542 323	1 742 001
		3 047 018	3 881 060
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	12	-	2 835
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai		2 177 997	2 179 597
Finansinės skolos	14	1 882 271	1 883 871
Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai			-
Kredito įstaigoms		1 107 271	1 108 871
Kitos finansinės skolos		775 000	775 000
Skolos tiekėjams			
Atidėtieji mokesčiai	13	295 726	295 726
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		3 398 466	3 033 572
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	14	125 493	114 568
Finansinės skolos	14	142 148	55 305
Kredito įstaigoms		(1)	36 256
Kitos		142 149	19 049
Skolos tiekėjams		1 633 658	1 549 692
Gauti išankstiniai apmokėjimai		612 681	367 286
Pelno mokesčio įsipareigojimai			-
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai		531 475	595 440
Atidėjiniai		20 000	20 000
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai		333 011	331 281
		5 576 462	5 213 169
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO		8 623 480	9 097 064

8 PRIEDAS. UAB „X“ 2014 m. pelno (nuostolių) ataskaita

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA			
2014 m. gruodžio 31 d.			
Litais			
	<i>Pastabos</i>	2014 m. gruodžio 31 d.	2013 m. gruodžio 31 d.
PARDAVIMO PAJAMOS	15	17 850 929	18 107 916
PARDAVIMO SAVIKAINA		15 382 198	16 370 268
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		2 468 731	1 737 648
VEIKLOS SĄNAUDOS			
Pardavimo		645 477	794 226
Bendrosios ir administracinės		2 261 746	2 270 766
	16	2 907 224	3 064 992
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(438 493)	(1 327 344)
KITA VEIKLA			
Pajamos		93 684	455 948
Sąnaudos		2	840
	17	93 682	455 108
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA			
Pajamos		2 624	16 357
Sąnaudos		770	843
	18	1 854	15 514
IPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(342 956)	(856 722)
PAGAUTĖ		-	-
NETEKIMAI		-	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(342 956)	(856 722)
PELNO MOKESTIS	13		
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)		(342 956)	(856 722)

9 PRIEDAS. UAB „X“ 2010-2014 m. balanso ataskaitų horizontali analizė

						2011-2010		2012-2011		2013-2012		2014-2013		2014-2010	
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	LT	%	LT	%	LT	%	LT	%	LT	%
TURTAS															
ILGALAIKIS TURTAS	4 072 163	4 240 273	3 965 988	3 661 711	3 231 378	168110	4%	-274285	-6%	-304277	-8%	-430332.8	-12%	-840785	-20.65%
Nematerialusis turtas	437 077	591 221	551 768	281 697	73 644	154144	35%	-39453	-7%	-270071	-49%	-208053.25	-74%	-363433	-83%
Programinė įranga	14 606	591 221	551 768	281 697	73 644	576615	3948%	-39453	-7%	-270071	-49%	-208053.25	-74%	59038	404%
Kitas nematerialusis turtas	422 471	-	-	-	-	-422471	-100%	0		0		0		-422471	-100%
Materialusis turtas	3 534 010	3 649 052	3 302 300	3 380 014	3 157 734	115042	3%	-346752	-10%	77714	2%	-222279.55	-7%	-376276	-11%
Pastatai ir statiniai	2 854 258	3 218 100	3 094 248	1 886 358	1 812 712	363842	13%	-123852	-4%	-1207890	-39%	-73646.03	-4%	-1041546	-36%
Mašinos ir įrengimai	439 839	308 153	157 493	1 350 540	1 227 655	-131686	-30%	-150660	-49%	1193047	758%	-122885.46	-9%	787816	179%
Transporto priemonės	74 124	22 055	558	119 479	96 874	-52069	-70%	-21497	-97%	118921	21312%	-22605.28	-19%	22750	31%
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	165 789	100 744	50 001	23 637	20 494	-65045	-39%	-50743	-50%	-26364	-53%	-3142.78	-13%	-145295	-88%
Kitas finansinis turtas	-	-	-	-	-										
Kitas ilgalaikis turtas	101 076	-	111 920	-	-	-101076	-100%	111920		-111920	-100%	0		-101076	-100%
Atidėtojo mokesčio turtas	101 076	-	111 920	-	-	-101076	-100%	111920		-111920	-100%	0		-101076	-100%
TRUMPALAIKIS TURTAS	7 401 984	8 069 896	6 818 665	5 435 353	5 392 102	667912	9.02%	-1251231	-16%	-1383312	-20%	-43251.01	-1%	-2009882	-27.15%
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	5 070 139	5 381 183	4 342 983	3 113 033	2 615 351	311044	6%	-1038200	-19%	-1229950	-28%	-497682.07	-16%	-2454788	-48%
Atsargos	3 263 256	3 162 152	2 322 734	1 596 754	2 366 499	-101104	-3%	-839418	-27%	-725980	-31%	769744.5	48%	-896758	-27.48%
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	921 372	989 729	798 958	540 077	1 081 419	68357	7%	-190771	-19%	-258881	-32%	541342.16	100%	160047	17%
Nebaigta gamyba	266 280	346 557	249 173	471 374	539 457	80277	30%	-97384	-28%	222201	89%	68082.98	14%	273177	103%
Pagaminta produkcija	1 778 066	1 578 021	982 040	418 850	501 864	-200045	-11%	-595981	-38%	-563190	-57%	83013.72	20%	-1276202	-72%
Pirktos prekės skirtos perparduoti	297 538	247 845	292 563	166 453	243 759	-49693	-17%	44718	18%	-126110	-43%	77305.64	46%	-53779	-18%
Išankstiniai apmokėjimai	85 608	120 010	124 977	25 272	29 361	34402	40%	4967	4%	-99705	-80%	4089.33	16%	-56247	-66%
Nebaigtos vykdyti sutartys	1 721 275	2 099 021	1 895 272	1 491 007	219 491	377746	22%	-203749	-10%	-404265	-21%	-1271515.9	-85%	-1501784	-87%
Per vienerius metus gautinos sumos	2 126 039	2 255 256	2 151 676	2 298 633	2 334 294	129217	6%	-103580	-5%	146957	7%	35660.89	2%	208255	10%
Pirkėjų įsiskolinimas	2 101 534	2 205 230	2 130 157	2 273 401	2 289 822	103696	5%	-75073	-3%	143244	7%	16421.44	1%	188288	9%
Dukterinių ir asocijuotų įmonių skolos															
Kitos gautinos sumos	24 505	50 026	21 519	25 232	44 471	25521	104%	-28507	-57%	3713	17%	19239.45	76%	19966	81%
Terminuoti indėliai															
Kitas trumpalaikis turtas	33 308	43 791	45 260	-	2 589	10483	31%	1469	3%	-45260	-100%	2589.18		-30719	-92%
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	172 498	389 666	278 746	23 687	439 868	217168	126%	-110920	-28%	-255059	-92%	416180.99	1757%	267370	155%
TURTAS IŠ VISO	11 474 147	12 310 169	10 784 653	9 097 064	8 623 480	836022	7%	-1525516	-12%	-1687589	-16%	-473583.81	-5%	-2850667	-25%

9 PRIEDO tęsinys

						2011-2010		2012-2011		2013-2012		2014-2013		2014-2010	
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	LT	%	LT	%	LT	%	LT	%	LT	%
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI															
NUOSAVAS KAPITALAS	5 296 785	6 370 040	4 888 835	3 881 060	3 047 018	1073255	20%	-1481205	-23%	-1007775	-20.61%	-834042.12	-21%	-2249767	-42.47%
Kapitalas	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000										
Išstatinis (pasirašytasis)	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000										
Pasirašytas neapmokėtas kapitalas (-)															
Akcijų priedai															
Savos akcijos (-)															
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	593 458	1 010 557	970 112	1 675 781	1 527 651	417099	70%	-40445	-4%	705669	73%	-148129.78	-9%	934193	157%
Savoms akcijoms įsigyti															
Kiti rezervai															
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	3 383 327	4 039 483	2 598 723	885 279	199 367	656156	19%	-1440760	-36%	-1713444	-66%	-685912.34	-77%	-3183960	-94%
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(294 214)	656 156	(720 380)	(856 722)	(342 956)	950370	-323%	-1376535	-210%	-136342.5	19%	513765.66	-60%	-48742	17%
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)	3 677 541	3 383 327	3 319 103	1 742 001	542 323	-294214	-8%	-64224.38	-2%	-1577102	-48%	-1199678	-69%	-3135218	-85%
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	121 442	127 268	8 255	2 835	-	5826	5%	-119013	-94%	-5420	-66%	-2835	-100%	-121442	-100%
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI	6 055 920	5 812 861	5 887 563	5 213 169	5 576 462	-243059	-4%	74701.95	1%	-674394	-11%	363293.18	7%	-479458	-7.92%
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	2 791 175	2 660 758	2 447 438	2 179 597	2 177 996	-130417	-5%	-213320	-8%	-267841	-11%	-1600.52	0%	-613179	-22%
Finansinės skolos	2 687 497	2 563 879	2 447 438	1 883 871	1 882 270	-123618	-5%	-116441	-5%	-563567	-23%	-1600.52	0%	-805227	-30%
Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai	169 090	45 472	-	-	(0)	-123618	-73%	-45472	-100%	0		-0.05		-169090	-100%
Kredito įstaigoms	2 518 407	2 518 407	2 447 438	1 108 871	1 107 271	0	0%	-70969	-3%	-1338567	-55%	-1600.47	0%	-1411136	-56%
Pensijų ir panašių įsipareigojimų															
Atidėtieji mokesčiai	103 678	96 879	-	295 726	295 726	-6799	-7%	-96879	-100%	295726		0	0%	192048	185%
Kitos mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai						0									
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3 264 745	3 152 103	3 440 125	3 033 572	3 398 466	-112642	-3%	288021.95	9%	-406553	-12%	364893.7	12%	133721	4%
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	141 467	122 358	77 568	114 568	125 493	-19109	-14%	-44790	-37%	37000	48%	10924.74	10%	-15974	-11%
Finansinės skolos	-	-	45 112	55 305	142 148	0		45112		10193	23%	86843.23	157%	142148	
Kredito įstaigoms	-	-	45 112	36 256	(1) 0			45112		-8856	-20%	-36256.5	-100%	-1	
Kitos	-	-	-	19 049	142 149	0		0		19049		123099.73	646%	142149	
Skolos tiekėjams	1 839 291	1 717 068	1 846 725	1 549 692	1 633 658	-122223	-7%	129657	8%	-297033	-16%	83966.48	5%	-205633	-11%
Gauti išankstiniai apmokėjimai	372 185	586 215	470 759	367 286	612 681	214030	58%	-115456	-20%	-103473	-22%	245394.9	67%	240496	65%
Pelno mokesčio įsipareigojimai	-	63 872	-	-	-	63872									
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	577 418	438 702	633 714	595 440	531 475	-138716	-24%	195012	44%	-38274	-6%	-63965.18	-11%	-45943	-8%
Atidėjiniai	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%	0	0%
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	314 384	203 888	346 247	331 281	333 011	-110496	-35%	142359	70%	-14966	-4%	1729.53	1%	18627	6%
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	11 474 147	12 310 169	10 784 653	9 097 064	8 623 480	836022	7%	-1525516	-12%	-1687589	-16%	-473583.94	-5%	-2850667	-25%

10 PRIEDAS. UAB „X“ 2010-2014 m. pelno (nuostolių) ataskaitų horizontali analizė

						2011-2010		2012-2011		2013-2012		2014-2013		2014-2010	
	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	LT	%	LT	%	LT	%	LT	%	LT	%
PARDAVIMO PAJAMOS	12 142 539	13 370 060	17 025 146	18 107 916	17 850 929	1 227 521	10%	3 655 086	27%	1 082 770	6%	(256 987)	-1%	5 708 390	47.01%
PARDAVIMO SAVIKAINA	9 314 962	9 572 955	14 853 891	16 370 268	15 382 198	257 993	3%	5 280 936	55%	1 516 377	10%	(988 070)	-6%	6 067 236	65.13%
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2 827 577	3 797 105	2 171 255	1 737 648	2 468 731	969 528	34%	(1625 850)	-43%	(433 607)	-20%	731 083	42%	(358 846)	-12.69%
VEIKLOS SĄNAUDOS															
Pardavimo	864443	785073	601 256	794 226	645 477	(79 370)	-9%	(183 818)	-23%	192 971	32%	(148 749)	-19%	(218 966)	-25%
Bendrosios ir administracinės	2322488	2310927	2 335 910	2 270 766	2 261 746	(11 561)	0%	24 983	1%	(65 144)	-3%	(9 020)	0%	(60 742)	-3%
	3 186 931	3 096 000	2 937 166	3 064 992	2 907 224	(90 931)	-3%	(158 835)	-5%	127 827	4%	(157 768)	-5%	(279 707)	-9%
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(359 354)	701 105	(765 911)	(1327 344)	(438 493)	1 060 459	-295%	(1467 015)	-209%	(561 434)	73.30%	888 851	-67%	(79 139)	22.02%
KITA VEIKLA															
Pajamos	67714	24212	49 633	455 948	93 684	(43 502)	-64%	25 421	105%	406 315	819%	(362 264)	-79%	25 970	38%
Sąnaudos	3500	5380	4 659	840	2	1 880	54%	(721)	-13%	(3 819)	-82%	(838)	-100%	(3 498)	-100%
	64 214	18 832	44 974	455 108	93 682	(45 382)	-71%	26 142	139%	410 134	912%	(361 426)	-79%	29 468	46%
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA															
Pajamos	1798	141	763	16 357	2 624	(1 657)	-92%	622	441%	15 594	2044%	(13 733)	-84%	826	46%
Sąnaudos	872	50	206	843	770	(822)	-94%	156	312%	637	309%	(73)	-9%	(102)	-12%
	926	91	557	15 514	1 854	(835)	-90%	466	512%	14 957	2685%	(13 660)	-88%	928	100%
ĮPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(294 214)	720 028	(720 380)	(856 722)	(342 956)	1 014 242	-345%	(1440 407)	-200%	(136 343)	19%	513 766	-60%	(48 742)	16.57%
PAGAUTĖ															
NETEKIMAI															
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(294 214)	720 028	(720 380)	(856 722)	(342 956)	1 014 242	-345%	(1440 407)	-200%	(136 343)	19%	513 766	-60%	(48 742)	17%
PELNO MOKESTIS		63 872				63 872		(63 872)	-100%	-		-		-	
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(294 214)	656 156	(720 380)	(856 722)	(342 956)	950 370	-323%	(1376 535)	-210%	(136 343)	19%	513 766	-60%	(48 742)	16.57%

11 PRIEDAS. UAB „X“ 2010-2014 m. balanso ataskaitų vertikali analizė

	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
TURTAS										
ILGALAIKIS TURTAS										
Nematerialusis turtas	437 077	591 221	551 768	281 697	73 644	3.81%	4.80%	5.12%	3.10%	0.85%
Programinė įranga	14 606	591 221	551 768	281 697	73 644	0.13%	4.80%	5.12%	3.10%	0.85%
Kitas nematerialusis turtas	422 471	-				3.68%				0.00%
Materialusis turtas	3 534 010	3 649 052	3 302 300	3 380 014	3 157 734	30.80%	29.64%	30.62%	37.15%	36.62%
Pastatai ir statiniai	2 854 258	3 218 100	3 094 248	1 886 358	1 812 712	24.88%	26.14%	28.69%	20.74%	21.02%
Mašinos ir įrengimai	439 839	308 153	157 493	1 350 540	1 227 655	3.83%	2.50%	1.46%	14.85%	14.24%
Transporto priemonės	74 124	22 055	558	119 479	96 874	0.65%	0.18%	0.01%	1.31%	1.12%
Kita įranga, prietaisai, įrankiai ir įrenginiai	165 789	100 744	50 001	23 637	20 494	1.44%	0.82%	0.46%	0.26%	0.24%
Finansinis turtas	-	-	-	-	-					0.00%
Kitas ilgalaikis turtas	101 076	-	111 920	-	-	0.88%		1.04%		0.00%
Atidėtojo mokesčio turtas	101 076	-	111 920	-	-	0.88%		1.04%		0.00%
	4 072 163	4 240 273	3 965 988	3 661 711	3 231 378	35.49%	34.45%	36.77%	40.25%	37.47%
TRUMPALAIKIS TURTAS										
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai ir nebaigtos vykdyti sutartys	5 070 139	5 381 183	4 342 983	3 113 033	2 615 351	44.19%	43.71%	40.27%	34.22%	30.33%
Atsargos	3 263 256	3 162 152	2 322 734	1 596 754	2 366 499	28.44%	25.69%	21.54%	17.55%	27.44%
Žaliavos ir komplektavimo gaminiai	921 372	989 729	798 958	540 077	1 081 419	8.03%	8.04%	7.41%	5.94%	12.54%
Nebaigta gamyba	266 280	346 557	249 173	471 374	539 457	2.32%	2.82%	2.31%	5.18%	6.26%
Pagaminta produkcija	1 778 066	1 578 021	982 040	418 850	501 864	15.50%	12.82%	9.11%	4.60%	5.82%
Pirktos prekės skirtos perparduoti	297 538	247 845	292 563	166 453	243 759	2.59%	2.01%	2.71%	1.83%	2.83%
Išankstiniai apmokėjimai	85 608	120 010	124 977	25 272	29 361	0.75%	0.97%	1.16%	0.28%	0.34%
Nebaigtos vykdyti sutartys	1 721 275	2 099 021	1 895 272	1 491 007	219 491	15.00%	17.05%	17.57%	16.39%	2.55%
Per vienerius metus gautinos sumos	2 126 039	2 255 256	2 151 676	2 298 633	2 334 294	18.53%	18.32%	19.95%	25.27%	27.07%
Pirkėjų įsiskolinimas	2 101 534	2 205 230	2 130 157	2 273 401	2 289 822	18.32%	17.91%	19.75%	24.99%	26.55%
Kitos gautinos sumos	24 505	50 026	21 519	25 232	44 471	0.21%	0.41%	0.20%	0.28%	0.52%
Kitas trumpalaikis turtas	33 308	43 791	45 260	-	2 589	0.29%	0.36%	0.42%		0.03%
Kitas trumpalaikis turtas	33 308	43 791	45 260	-	2 589	0.29%	0.36%	0.42%		0.03%
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	172 498	389 666	278 746	23 687	439 868	1.50%	3.17%	2.58%	0.26%	5.10%
	7 401 984	8 069 896	6 818 665	5 435 353	5 392 102	64.51%	65.55%	63.23%	59.75%	62.53%
TURTAS IŠ VISO	11 474 147	12 310 169	10 784 653	9 097 064	8 623 480	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

11 PRIEDO tęsinys

<i>NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI</i>	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
NUOSAVAS KAPITALAS										
Kapitalas	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	10.46%	9.75%	11.13%	13.19%	13.92%
Įstatinis (pasirašytasis)	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	1 200 000	10.46%	9.75%	11.13%	13.19%	13.92%
Perkainojimo rezervas (rezultatai)	593 458	1 010 557	970 112	1 675 781	1 527 651	5.17%	8.21%	9.00%	18.42%	17.72%
Rezervai	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	1.05%	0.97%	1.11%	1.32%	1.39%
Privalomasis	120 000	120 000	120 000	120 000	120 000	1.05%	0.97%	1.11%	1.32%	1.39%
Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	3 383 327	4 039 483	2 598 723	885 279	199 367	29.49%	32.81%	24.10%	9.73%	2.31%
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai)	(294 214)	656 156	(720 380)	(856 722)	(342 956)	-2.56%	5.33%	-6.68%	-9.42%	-3.98%
Ankstesniųjų metų pelnas (nuostoliai)	3 677 541	3 383 327	3 319 103	1 742 001	542 323	32.05%	27.48%	30.78%	19.15%	6.29%
	5 296 785	6 370 040	4 888 835	3 881 060	3 047 018	46.16%	51.75%	45.33%	42.66%	35.33%
DOTACIJOS, SUBSIDIJOS	121 442	127 268	8 255	2 835	-	1.06%	1.03%	0.08%	0.03%	0.00%
MOKĖTINOS SUMOS IR ĮSIPAREIGOJIMAI										
Po vienerių metų mokėtinos sumos ir ilgalaikiai įsipareigojimai	2 791 175	2 660 758	2 447 438	2 179 597	2 177 996	24.33%	21.61%	22.69%	23.96%	25.26%
Finansinės skolos	2 687 497	2 563 879	2 447 438	1 883 871	1 882 270	23.42%	20.83%	22.69%	20.71%	21.83%
Lizingo (finansinės nuomos) ar panašūs įsipareigojimai	169 090	45 472	-	-	(0)	1.47%	0.37%			0.00%
Kredito įstaigoms	2 518 407	2 518 407	2 447 438	1 108 871	1 107 271	21.95%	20.46%	22.69%	12.19%	12.84%
Kitos finansinės skolos			-	775 000	775 000				8.52%	8.99%
Skolos tiekėjams			-	-					0.00%	0.00%
Atidėtieji mokesčiai	103 678	96 879	-	295 726	295 726	0.90%	0.79%		3.25%	3.43%
Per vienerius metus mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	3 264 745	3 152 103	3 440 125	3 033 572	3 398 466	28.45%	25.61%	31.90%	33.35%	39.41%
Ilgalaikių skolų einamųjų metų dalis	141 467	122 358	77 568	114 568	125 493	1.23%	0.99%	0.72%	1.26%	1.46%
Finansinės skolos	-	-	45 112	55 305	142 148			0.42%	0.61%	1.65%
Kredito įstaigoms	-	-	45 112	36 256	(1)			0.42%	0.40%	0.00%
Kitos	-	-	-	19 049	142 149			0.00%	0.21%	1.65%
Skolos tiekėjams	1 839 291	1 717 068	1 846 725	1 549 692	1 633 658	16.03%	13.95%	17.12%	17.04%	18.94%
Gauti išankstiniai apmokėjimai	372 185	586 215	470 759	367 286	612 681	3.24%	4.76%	4.37%	4.04%	7.10%
Pelno mokesčio įsipareigojimai	-	63 872	-	-	-					
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	577 418	438 702	633 714	595 440	531 475	5.03%	3.56%	5.88%	6.55%	6.16%
Atidėjiniai	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	0.17%	0.16%	0.19%	0.22%	0.23%
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	314 384	203 888	346 247	331 281	333 011	2.74%	1.66%	3.21%	3.64%	3.86%
	6 055 920	5 812 861	5 887 563	5 213 169	5 576 462	52.78%	47.22%	54.59%	57.31%	64.67%
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI IŠ VISO	11 474 147	12 310 169	10 784 653	9 097 064	8 623 480	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%	100.00%

12 PRIEDAS. UAB „X“ 2010-2014 m. pelno (nuostolių) ataskaitų vertikali analizė

	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.	2014 m.
PARDAVIMO PAJAMOS	12 142 539	13 370 060	17 025 146	18 107 916	17 850 929	100%	100%	100%	100%	100%
PARDAVIMO SAVIKAINA	9 314 962	9 572 955	14 853 891	16 370 268	15 382 198	76.71%	71.60%	87.25%	90.40%	86.17%
BENDRASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	2 827 577	3 797 105	2 171 255	1 737 648	2 468 731	23.29%	28.40%	12.75%	9.60%	13.83%
VEIKLOS SĄNAUDOS										
Pardavimo	864443	785073	601 256	794 226	645 477	7.12%	5.87%	3.53%	4.39%	3.62%
Bendrosios ir administracinės	2322488	2310927	2 335 910	2 270 766	2 261 746	19.13%	17.28%	13.72%	12.54%	12.67%
	3 186 931	3 096 000	2 937 166	3 064 992	2 907 224	26.25%	23.16%	17.25%	16.93%	16.29%
TIPINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(359 354)	701 105	(765 911)	(1327 344)	(438 493)	-2.96%	5.24%	-4.50%	-7.33%	-2.46%
KITA VEIKLA										
Pajamos	67714	24212	49 633	455 948	93 684	0.56%	0.18%	0.29%	2.52%	0.52%
Sąnaudos	3500	5380	4 659	840	2	0.03%	0.04%	0.03%	0.00%	0.00%
	64 214	18 832	44 974	455 108	93 682	0.53%	0.14%	0.26%	2.51%	0.52%
FINANSINĖ IR INVESTICINĖ VEIKLA										
Pajamos	1798	141	763	16 357	2 624	0.01%	0.00%	0.00%	0.09%	0.01%
Sąnaudos	872	50	206	843	770	0.01%	0.00%	0.00%	0.00%	0.00%
	926	91	557	15 514	1 854	0.01%	0.00%	0.00%	0.09%	0.01%
IPRASTINĖS VEIKLOS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(294 214)	720 028	(720 380)	(856 722)	(342 956)	-2.42%	5.39%	-4.23%	-4.73%	-1.92%
PAGAUTĖ										
NETEKIMAI										
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	(294 214)	720 028	(720 380)	(856 722)	(342 956)	-2.42%	5.39%	-4.23%	-4.73%	-1.92%
PELNO MOKESTIS		63 872					0.48%			
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	(294 214)	656 156	(720 380)	(856 722)	(342 956)	-2.42%	4.91%	-4.23%	-4.73%	-1.92%

13 PRIEDAS. Skolų tarpusavio suderinimo akto pavyzdys

UAB "X", 123456789

(siuntėjo įmonės pavadinimas, kodas)

Beržo g. 1 Kaunas

(adresas)

UAB "Z", 123123123

(gavėjo įmonės pavadinimas, kodas)

AKTAS

Liepų g. 1 Kaunas

(adresas)

Nr. _____

2015-01-21

(data)

Dėl skolų suderinimo

Prašome patvirtinti, kad sutinkate su žemiau nurodyta Jūsų skola mūsų įmonei, valiuta Lt 2014 m. gruodžio mėn. 31 d. apskaitos duomenimis.

Lapas 1

Eil. Nr.	Dokumento, kuriuo įregistruota skola, duomenys			Skolos padengimas			Skolos likutis	Atsiradimo priežastys
	Dokumento Nr.	Data	Suma	Suma	Dokumento Nr.	Originali operacijos suma		
1.	AVE-0090660	2014-10-23	24060.15	7218.05	691	7218.05	16842.1	
2.	881	2013-11-25	-1236.06	1235.97	AVE-0091211	2472.02	-0.09	

IŠ VISO:

16842

Vadovas _____

(vardas, pavardė, parašas)

Vyr.finansininkas _____

(vardas, pavardė, parašas)

PATVIRTINIMAS

Jūsų nurodyta skolos suma **Šešiolika tūkstančių aštuoni šimtai keturiasdešimt du Litai 01 centas**

yra teisinga su tokiomis išimtimis _____

Vadovas _____

(vardas, pavardė, parašas)

Vyr.finansininkas _____

(vardas, pavardė, parašas)

14 PRIEDAS. UAB „X“ 2012 m. pirkėjų skolų senėjimo suvestinė

Eil.Nr.	Partnerio pavadinimas (konfidenciali informacija)	Skola	Iki termino	Po termino	Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	Vėluojama >90 d.
1		98537.18	0.00	98537.18	0.00	0.00	0.00	98537.18
2		41878.68	21809.34	20069.34	14684.13	5385.21	0.00	0.00
3		1766.60	0.00	1766.60	1766.60	0.00	0.00	0.00
4		236540.22	0.00	236540.22	0.00	0.00	0.00	236540.22
5		24.49	24.49	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6		513.38	0.00	513.38	513.38	0.00	0.00	0.00
7		18642.04	0.00	18642.04	0.00	0.00	0.00	18642.04
8		870.23	0.00	870.23	0.00	0.00	870.23	0.00
9		3499.99	0.00	3499.99	0.00	0.00	0.00	3499.99
10		2426.57	0.00	2426.57	2426.57	0.00	0.00	0.00
11		0.09	0.00	0.09	0.09	0.00	0.00	0.00
12		41359.66	0.00	41359.66	41359.66	0.00	0.00	0.00
13		4012.70	4012.70	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
14		2244.27	0.00	2244.27	1388.39	855.88	0.00	0.00
15		73763.52	62354.68	11408.84	11408.84	0.00	0.00	0.00
16		0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
17		2751.88	2751.88	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18		1243.41	0.00	1243.41	0.00	0.00	250.00	993.41
19		66059.03	66059.03	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
20		3108.39	0.00	3108.39	0.00	0.00	0.00	3108.39
21		97815.99	67151.96	30664.03	30664.03	0.00	0.00	0.00
22		96215.05	0.00	96215.05	0.00	0.00	0.00	96215.05
23		4592.91	3892.91	700.00	700.00	0.00	0.00	0.00
24		73493.69	73493.69	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
25		1176.86	0.00	1176.86	0.00	0.00	0.00	1176.86
26		1465.42	0.00	1465.42	0.00	0.00	0.00	1465.42
27		129.62	0.00	129.62	129.62	0.00	0.00	0.00
28		718.27	0.00	718.27	0.00	0.00	0.00	718.27
29		88514.48	88514.48	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
30		766.21	766.21	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31		2636.11	2636.11	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
32		840.00	0.00	840.00	840.00	0.00	0.00	0.00
33		14712.45	0.00	14712.45	0.00	0.00	0.00	14712.45
34		42753.77	0.00	42753.77	0.00	0.00	0.00	42753.77
35		490.53	0.00	490.53	0.00	0.00	0.00	490.53
36		440.00	0.00	440.00	440.00	0.00	0.00	0.00
37		58929.10	0.00	58929.10	0.00	0.00	0.00	58929.10
38		1583.85	737.83	846.02	846.02	0.00	0.00	0.00
39		49703.67	0.00	49703.67	0.00	0.00	0.00	49703.67
40		197.88	0.00	197.88	0.00	197.88	0.00	0.00
41		909.99	909.99	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
42		2416.96	0.00	2416.96	0.00	0.00	0.00	2416.96
43		346.65	346.65	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
44		35397.00	35397.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
45		831.69	0.00	831.69	0.00	0.00	0.00	831.69
46		52142.19	258.96	51883.23	42803.06	9080.17	0.00	0.00
47		5629.16	0.00	5629.16	0.00	0.00	1827.67	3801.49
48		108.26	0.00	108.26	0.00	0.00	0.00	108.26
49		77647.05	0.00	77647.05	36494.69	41152.36	0.00	0.00
50		42441.85	0.00	42441.85	0.00	0.00	5037.62	37404.23
51		455.00	0.00	455.00	0.00	0.00	0.00	455.00
52		15000.01	0.00	15000.01	0.00	15000.01	0.00	0.00
53		4134.77	1770.39	2364.38	2364.38	0.00	0.00	0.00
54		330.28	0.00	330.28	330.28	0.00	0.00	0.00
55		1747.85	0.00	1747.85	0.00	0.00	0.00	1747.85
56		370.00	0.00	370.00	370.00	0.00	0.00	0.00
57		64577.24	30777.24	33800.00	26500.00	7300.00	0.00	0.00
58		91.10	0.00	91.10	91.10	0.00	0.00	0.00
59		13.00	0.00	13.00	13.00	0.00	0.00	0.00

14 PRIEDO tęsinys

Eil.nr.	Partnerio pavadinimas (konfidenciali informacija)	Skola	Iki termino	Po termino	Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	Vėluojama >90 d.
60		2125.49	0.00	2125.49	0.00	0.00	2125.49	0.00
61		908.90	0.00	908.90	908.90	0.00	0.00	0.00
62		1158.66	0.00	1158.66	0.00	0.00	0.00	1158.66
63		4656.54	4656.54	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
64		420.27	0.00	420.27	420.27	0.00	0.00	0.00
65		36830.25	36830.25	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
66		8582.11	0.00	8582.11	0.00	0.00	0.00	8582.11
67		380.00	0.00	380.00	380.00	0.00	0.00	0.00
68		12.00	0.00	12.00	0.00	0.00	12.00	0.00
69		137.48	0.00	137.48	0.00	0.00	0.00	137.48
70		22878.14	6661.06	16217.08	16217.08	0.00	0.00	0.00
71		32.60	0.00	32.60	32.60	0.00	0.00	0.00
72		1038.31	0.00	1038.31	1038.31	0.00	0.00	0.00
73		5261.72	0.00	5261.72	5261.72	0.00	0.00	0.00
74		1010.98	1010.98	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
75		557.94	0.00	557.94	557.94	0.00	0.00	0.00
76		1686.59	0.00	1686.59	0.00	1686.59	0.00	0.00
77		763.90	0.00	763.90	0.00	763.90	0.00	0.00
78		854.34	0.00	854.34	0.00	854.34	0.00	0.00
79		440.00	0.00	440.00	440.00	0.00	0.00	0.00
80		1645.20	0.00	1645.20	1645.20	0.00	0.00	0.00
81		1891.08	0.00	1891.08	0.00	1891.08	0.00	0.00
82		5250.01	0.00	5250.01	0.00	0.00	0.00	5250.01
83		20000.00	20000.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
84		900.00	0.00	900.00	900.00	0.00	0.00	0.00
85		185.61	0.00	185.61	185.61	0.00	0.00	0.00
86		300.00	0.00	300.00	300.00	0.00	0.00	0.00
87		751.42	751.42	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
88		810.00	810.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
89		1115.00	0.00	1115.00	1115.00	0.00	0.00	0.00
90		3565.00	3565.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
91		4174.43	0.00	4174.43	4174.43	0.00	0.00	0.00
92		2286.75	0.00	2286.75	2286.75	0.00	0.00	0.00
93		9078.06	0.00	9078.06	0.00	0.00	0.00	9078.06
94		2939.33	600.16	2339.17	0.00	0.00	0.00	2339.17
95		5457.15	0.00	5457.15	0.00	0.00	0.00	5457.15
96		967.94	967.94	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
97		1016.33	1016.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
98		565.87	0.00	565.87	565.87	0.00	0.00	0.00
99		4844.73	0.00	4844.73	4844.73	0.00	0.00	0.00
100		43609.70	0.00	43609.70	0.00	0.00	0.00	43609.70
101		278.00	0.00	278.00	0.00	0.00	0.00	278.00
102		644.15	0.00	644.15	0.00	0.00	0.00	644.15
103		177554.22	21982.43	155571.79	0.00	0.00	0.00	189843.70
104		4670.89	4670.89	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
105		300.00	300.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
106		5693.99	3223.09	2470.90	2470.90	0.00	0.00	0.00
107		38131.56	0.00	38131.56	0.00	0.00	0.00	38131.56
108		9191.05	0.00	9191.05	0.00	0.00	0.00	9191.05
109		16955.95	0.00	16955.95	0.00	0.00	0.00	16955.95
110		5613.08	0.00	5613.08	0.00	0.00	0.00	5613.08
111		2950.00	0.00	2950.00	0.00	0.00	0.00	2950.00
112		104288.31	0.00	104288.31	0.00	0.00	0.00	104288.31
113		3002.50	0.00	3002.50	0.00	0.00	0.00	3002.50
114		107325.65	0.00	107325.65	0.00	0.00	0.00	107325.65
115		11459.58	0.00	11459.58	0.00	0.00	0.00	11459.58
	Iš viso:	2130157.00	570711.63	1559445.37	273176.16	84167.42	10123.01	1250335.30

15 PRIEDAS. UAB „X“ 2013 m. pirkėjų skolų senėjimo suvestinė

Eil.nr.	Partnerio pavadinimas (informacija konfidenciali)	Skola	Iki termino	Po termino	Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	Vėluojama >90 d.
1		98537.18	0.00	98537.18	0.00	0.00	0.00	98537.18
2		14580.74	0.00	14580.74	6392.55	8188.19	0.00	0.00
3		236540.22	0.00	236540.22	0.00	0.00	0.00	236540.22
4		5754.64	0.00	5754.64	5754.64	0.00	0.00	0.00
5		6065.95	6065.95	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
6		74568.16	0.00	74568.16	0.00	0.00	0.00	74568.16
7		218.20	0.00	218.20	218.20	0.00	0.00	0.00
8		1007.92	1007.92	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
9		3499.99	0.00	3499.99	0.00	0.00	0.00	3499.99
10		29895.00	0.00	29895.00	29895.00	0.00	0.00	0.00
11		2307.47	0.00	2307.47	0.00	2307.47	0.00	0.00
12		221.00	0.00	221.00	221.00	0.00	0.00	0.00
13		1143.32	0.00	1143.32	1143.32	0.00	0.00	0.00
14		441.68	0.00	441.68	0.00	441.68	0.00	0.00
15		14055.66	0.00	14055.66	0.00	0.00	0.00	14055.66
16		14945.01	0.00	14945.01	14945.01	0.00	0.00	0.00
17		67375.87	67375.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
18		58379.06	13454.17	44924.89	44924.89	0.00	0.00	0.00
19		3108.39	0.00	3108.39	0.00	0.00	0.00	3108.39
20		96215.05	0.00	96215.05	0.00	0.00	0.00	96215.05
21		16240.00	16240.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
22		1176.86	0.00	1176.86	0.00	0.00	0.00	1176.86
23		1465.42	0.00	1465.42	0.00	0.00	0.00	1465.42
24		80.00	0.00	80.00	80.00	0.00	0.00	0.00
25		91578.36	0.00	91578.36	0.00	91578.36	0.00	0.00
26		14468.12	0.00	14468.12	14468.12	0.00	0.00	0.00
27		10000.01	0.00	10000.01	10000.01	0.00	0.00	0.00
28		61600.00	0.00	61600.00	0.00	0.00	0.00	61600.00
29		14712.45	0.00	14712.45	0.00	0.00	0.00	14712.45
30		42753.77	0.00	42753.77	0.00	0.00	0.00	42753.77
31		490.53	0.00	490.53	0.00	0.00	0.00	490.53
32		58929.10	0.00	58929.10	0.00	0.00	0.00	58929.10
33		93.80	0.00	93.80	93.80	0.00	0.00	0.00
34		7574.57	0.00	7574.57	7574.57	0.00	0.00	0.00
35		49703.67	0.00	49703.67	0.00	0.00	0.00	49703.67
36		2416.96	0.00	2416.96	0.00	0.00	0.00	2416.96
37		1471.71	0.00	1471.71	0.00	0.00	1471.70	0.01
38		20100.68	5194.77	14905.91	14905.91	0.00	0.00	0.00
39		600.00	0.00	600.00	0.00	0.00	0.00	600.00
40		32006.63	0.00	32006.63	0.00	0.00	0.00	32006.63
41		1846.84	0.00	1846.84	1846.84	0.00	0.00	0.00
42		455.00	0.00	455.00	0.00	0.00	0.00	455.00
43		15000.01	0.00	15000.01	0.00	0.00	0.00	15000.01
44		11347.27	0.00	11347.27	0.00	11347.27	0.00	0.00
45		121.00	0.00	121.00	0.00	0.00	0.00	121.00
46		150.05	0.00	150.05	150.05	0.00	0.00	0.00
47		799.61	0.00	799.61	0.00	0.00	0.00	799.61
48		85.60	0.00	85.60	85.60	0.00	0.00	0.00
49		7510.85	0.00	7510.85	7510.85	0.00	0.00	0.00
50		6.39	0.00	6.39	6.39	0.00	0.00	0.00
51		360.00	0.00	360.00	360.00	0.00	0.00	0.00
52		25124.29	25124.29	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
53		137.48	0.00	137.48	0.00	0.00	0.00	137.48
54		36813.36	0.00	36813.36	0.00	0.00	0.00	36813.36
55		6886.51	0.00	6886.51	0.00	0.00	0.00	6886.51
56		8917.16	0.00	8917.16	8917.16	0.00	0.00	0.00
57		69.06	0.00	69.06	0.00	69.06	0.00	0.00
58		1089.00	0.00	1089.00	0.00	0.00	0.00	1089.00
59		3990.05	0.00	3990.05	0.00	0.00	0.00	3990.05

15 PRIEDO tęsinys

Eil.nr.	Partnerio pavadinimas (konfidenciali informacija)	Skola	Iki termino	Po termino	Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	Vėluojama >90 d.
60		3194.48	0.00	3194.48	3194.48	0.00	0.00	0.00
61		395.26	0.00	395.26	0.00	0.00	0.00	395.26
62		1560.67	0.00	1560.67	0.00	1560.67	0.00	0.00
63		5465.95	0.00	5465.95	3677.40	0.00	1788.55	0.00
64		1448.90	0.00	1448.90	0.00	0.00	1448.90	0.00
65		51.79	0.00	51.79	0.00	0.00	0.00	51.79
66		53802.12	0.00	53802.12	53802.12	0.00	0.00	0.00
67		68725.20	0.00	68725.20	0.00	0.00	0.00	68725.20
68		12.60	0.00	12.60	0.00	0.00	0.00	12.60
69		594.91	594.91	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
70		26.66	0.00	26.66	26.66	0.00	0.00	0.00
71		900.00	0.00	900.00	0.00	0.00	0.00	900.00
72		43246.35	0.00	43246.35	0.00	0.00	0.00	43246.35
73		15371.05	11221.05	4150.00	4150.00	0.00	0.00	0.00
74		210.42	0.00	210.42	0.00	0.00	0.00	210.42
75		9000.01	0.00	9000.01	9000.01	0.00	0.00	0.00
76		6780.00	0.00	6780.00	0.00	0.00	0.00	6780.00
77		12895.00	0.00	12895.00	12895.00	0.00	0.00	0.00
78		2573.81	0.00	2573.81	0.00	0.00	2573.81	0.00
79		700.00	0.00	700.00	700.00	0.00	0.00	0.00
80		19728.06	0.00	19728.06	0.00	0.00	0.00	19728.06
81		137.34	0.00	137.34	0.00	0.00	137.34	0.00
82		27591.66	27591.66	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
83		416.00	0.00	416.00	0.00	416.00	0.00	0.00
84		600.00	0.00	600.00	0.00	0.00	600.00	0.00
85		122835.48	0.00	122835.48	91132.92	0.00	31702.56	0.00
86		600.00	0.00	600.00	0.00	600.00	0.00	0.00
87		15520.81	15520.81	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
88		505.01	0.00	505.01	0.00	505.01	0.00	0.00
89		2976.79	0.00	2976.79	2976.79	0.00	0.00	0.00
90		34128.14	34128.14	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
91		2245.75	0.00	2245.75	2245.75	0.00	0.00	0.00
92		5811.63	5811.63	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
93		3438.42	3438.42	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
94		51.43	0.00	51.43	51.43	0.00	0.00	0.00
95		155.00	0.00	155.00	0.00	155.00	0.00	0.00
96		1183.00	0.00	1183.00	1183.00	0.00	0.00	0.00
97		257.01	0.00	257.01	257.01	0.00	0.00	0.00
98		755.14	0.00	755.14	755.14	0.00	0.00	0.00
99		2580.00	0.00	2580.00	2580.00	0.00	0.00	0.00
100		157.83	0.00	157.83	157.83	0.00	0.00	0.00
101		61.34	0.00	61.34	61.34	0.00	0.00	0.00
102		105.00	105.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
103		2399.19	0.00	2399.19	0.00	0.00	0.00	2399.19
104		20000.00	0.00	20000.00	20000.00	0.00	0.00	0.00
105		46824.04	46824.04	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
106		5457.15	0.00	5457.15	0.00	0.00	0.00	5457.15
107		94.48	94.48	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
108		1997.50	1997.50	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
109		5219.32	0.00	5219.32	5219.32	0.00	0.00	0.00
110		493.15	0.00	493.15	493.15	0.00	0.00	0.00
111		768.49	0.00	768.49	768.49	0.00	0.00	0.00
112		7498.62	0.00	7498.62	0.00	0.00	0.00	7498.62
113		130829.10	0.00	130829.10	0.00	0.00	0.00	130829.10
114		278.00	0.00	278.00	0.00	0.00	0.00	278.00
115		644.15	0.00	644.15	0.00	0.00	0.00	644.15
116		410.33	0.00	410.33	410.33	0.00	0.00	0.00
117		6122.28	0.00	6122.28	6122.28	0.00	0.00	0.00
118		33089.13	0.00	33089.13	0.00	0.00	0.00	33089.13
119		331.30	0.00	331.30	0.00	0.00	0.00	331.30
120		3392.49	0.00	3392.49	0.00	0.00	0.00	3392.49
121		150.74	0.00	150.74	150.74	0.00	0.00	0.00
122		6739.22	0.00	6739.22	0.00	0.00	0.00	6739.22
123		9191.05	0.00	9191.05	0.00	0.00	0.00	9191.05
124		16955.95	0.00	16955.95	0.00	0.00	0.00	16955.95
125		5613.08	0.00	5613.08	0.00	0.00	0.00	5613.08
126		104288.31	0.00	104288.31	0.00	0.00	0.00	104288.31
127		107325.65	0.00	107325.65	0.00	0.00	0.00	107325.65
128		11459.58	0.00	11459.58	0.00	0.00	0.00	11459.58
	Iš viso:	2273401.00	281790.61	1991610.39	391505.10	117168.71	39722.86	1443213.72

16 PRIEDAS. UAB „X“ 2014 m. pirkėjų skolų senėjimo suvestinė

Eil. nr.	Partnerio pavadinimas (konfidenciali informacija)	Skola	Iki termino	Po termino	Vėluojama nuo 1 iki 30 d.	Vėluojama nuo 31 iki 60 d.	Vėluojama nuo 61 iki 90 d.	Vėluojama >90 d.
1		28543.59	28543.59	0	0	0	0	0
2		567.22	0	567.22	0	567.22	0	0
3		15995.24	0	15995.24	0.00	0	0	15995.24
4		31217.83	0	31217.83	0	0	0	31217.83
5		335.29	0	335.29	0	0	0	335.29
6		4475.63	0	4475.63	0	0	4475.63	0.00
7		196098.35	175220.18	20878.17	0	20878.17	0	0.00
8		41.48	0	41.48	0	0	0	41.48
9		6121.60	4043.71	2077.88	2077.88	0	0	0.00
10		2785.48	2785.48	0.00	0.00	0	0	0.00
11		57.70	0	57.70	0.00	0	57.70	0.00
12		317.03	0	317.03	0.00	317.03	0	0.00
13		333.48	0	333.48	0.00	0.00	0	333.48
14		1036.92	0	1036.92	0.00	1036.92	0	0.00
15		13481.94	0	13481.94	0.00	0	0	13481.94
16		2436.14	0	2436.14	0.00	0	0	2436.14
17		175947.50	52035.86	123911.64	0.00	0.00	27362.34	96549.31
18		240.31	0	240.31	0.00	0.00	0.00	240.31
19		654.24	0	654.15	0.00	436.16	0.00	217.96
20		5805.78	0	5805.78	0.00	0.00	0.00	5805.78
21		3012.10	0	3012.10	3012.10	0.00	0.00	0.00
22		432.80	0	432.80	0.00	0.00	0.00	432.80
23		99.74	0	99.74	0.00	0.00	0.00	99.74
24		1917.99	0	1917.99	1917.99	0.00	0.00	0.00
25		180.59	0	180.59	0.00	0.00	0.00	180.59
26		582.11	0	582.11	0.00	0.00	0.00	582.11
27		5797.77	0	5797.77	0.00	0.00	0.00	5797.77
28		1590.64	0	1590.64	0.00	0.00	0.00	1590.64
29		51.76	0	51.76	0.00	0.00	0.00	51.76
30		796.87	796.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
31		3365.67	0	3365.67	0.00	3365.67	0.00	0.00
32		1160.60	0	1160.60	0.00	0.00	1160.60	0.00
33		86.51	0	86.51	0.00	0.00	0.00	86.51
34		3102.37	0	3102.37	0.00	0.00	3102.37	0.00
35		488.01	0	488.01	0.00	0.00	0.00	488.01
36		69.37	0	69.37	0.00	0.00	0.00	69.37
37		249.24	0	249.24	0.00	0.00	0.00	249.24
38		1007.60	0	1007.60	0.00	0.00	0.00	1007.60
39		1978.15	0	1978.15	0.00	0.00	0.00	1978.15
40		14.89	0	14.89	0.00	0.00	14.89	0.00
41		213.46	0	213.46	0.00	0.00	0.00	213.46
42		8236.35	0	8236.35	0.00	0.00	8236.35	0.00
43		2356.24	0	2356.24	0.00	2356.24	0.00	0.00
44		117.28	0	117.28	0.00	0.00	0.00	117.28
45		1886.32	1886.32	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
46		2276.34	0	2276.34	0.00	2276.34	0.00	0.00
47		4291.86	0	4291.86	4291.86	0.00	0.00	0.00
48		1225.73	0	1225.73	0.00	0.00	0.00	1225.73
49		120885.18	120885.18	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
50		2517.41	0	2517.41	0.00	2517.41	0.00	0.00
51		1802.20	1802.20	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
52		8434.96	0	8434.96	0.00	8434.96	0.00	0.00
53		26428.14	6571.28	19856.86	19856.81	0.05	0.00	0.00
54		26467.33	26467.33	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
55		59279.64	59279.64	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
56		22195.28	13879.26	8316.02	8316.02	0.00	0.00	0.00
57		98641.09	98641.09	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
58		106327.27	106327.27	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
59		20027.38	0	20027.38	0.00	0.00	0.00	20027.38

16 PRIEDO tēsinys

Eil. nr.	Partnerio pavadinimas (konfidenciali informacija)	Skola	Iki termino	Po termino	Vēluojama nuo 1 iki 30 d.	Vēluojama nuo 31 iki 60 d.	Vēluojama nuo 61 iki 90 d.	Vēluojama >90 d.
60		1305.23	0	1305.23	0.00	0.00	1305.23	0.00
61		1377.73	0	1377.73	0.00	0.00	0.00	1377.73
62		1671.33	0	1671.33	0.00	0.00	0.00	1671.33
63		726.00	0	726.00	0.00	0.00	0.00	726.00
64		2508.64	0	2508.64	0.00	0.00	0.00	2508.64
65		2817.43	0	2817.43	0.00	0.00	2817.43	0.00
66		12155.62	12155.62	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
67		15100.74	0	15100.74	0.00	0.00	3360.17	11740.57
68		1160.00	1160.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
69		4278.68	0	4278.68	0.00	4278.68	0.00	0.00
70		4017.10	0	4017.10	0.00	4017.10	0.00	0.00
71		13931.60	0	13931.60	0.00	0.00	0.00	13931.60
72		14858.67	3604.72	11253.95	0.00	9193.39	2060.53	0.00
73		15777.16	0	15777.16	0.00	0.00	0.00	15777.16
74		2630.97	0	2630.97	0.00	0.00	0.00	2630.97
75		2377.28	0	2377.28	0.00	0.00	0.00	2377.28
76		418.46	0	418.46	0.00	0.00	0.00	418.46
77		139.20	0	139.20	0.00	0.00	0.00	139.20
78		2030.00	0	2030.00	0.00	0.00	0.00	2030.00
79		3662.31	0	3662.31	3662.31	0.00	0.00	0.00
80		574.69	0	574.69	0.00	0.00	0.00	574.69
81		1466.38	0	1466.38	0.00	109.34	1357.04	0.00
82		116.00	0	116.00	0.00	0.00	0.00	116.00
83		394.17	0	394.17	0.00	0.00	0.00	394.17
84		1749.07	0	1749.07	0.00	0.00	1749.07	0.00
85		4118.44	0	4118.44	0.00	0.00	0.00	4118.44
86		996.02	996.02	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
87		7758.08	7758.08	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
88		52717.24	0	52717.24	0.00	0.00	0.00	52717.24
89		27473.46	0	27473.46	0.00	0.00	0.00	27473.46
90		2527.87	2527.87	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
91		11402.01	0	11402.01	0.00	0.00	0.00	11402.01
92		13482.98	13482.98	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
93		7977.13	7977.13	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
94		119.32	0	119.32	119.32	0.00	0.00	0.00
95		359.60	0	359.60	0.00	359.60	0.00	0.00
96		2744.56	0	2744.56	0.00	0.00	0.00	2744.56
97		596.26	0	596.26	596.26	0.00	0.00	0.00
98		1751.92	0	1751.92	1751.92	0.00	0.00	0.00
99		5985.60	0	5985.60	0.00	0.00	0.00	5985.60
100		366.17	0	366.17	366.17	0.00	0.00	0.00
101		142.31	0	142.31	142.31	0.00	0.00	0.00
102		243.60	243.60	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
103		5566.12	0	5566.12	0.00	0.00	0.00	5566.12
104		46400.00	0	46400.00	0.00	0.00	0.00	46400.00
105		108631.77	0.00	108631.77	0.00	0.00	0.00	108631.77
106		12660.59	0	12660.59	0.00	0.00	0.00	12660.59
107		219.19	219.19	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
108		4634.20	0.00	4634.20	0.00	0.00	0.00	4634.20
109		12108.82	0	12108.82	0.00	0.00	0.00	12108.82
110		1144.11	0	1144.11	1144.11	0.00	0.00	0.00
111		1782.90	0	1782.90	1782.90	0.00	0.00	0.00
112		17396.80	0	17396.80	0.00	0.00	0.00	17396.80
113		101174.50	0	101174.50	0.00	0.00	0.00	101174.50
114		644.96	0	644.96	0.00	0.00	0.00	644.96
115		13022.35	0	13022.35	0.00	0.00	0.00	13022.35
116		241948.88	0	241948.88	0.00	0.00	0.00	241948.88
117		14203.69	0	14203.69	0.00	0.00	0.00	14203.69
118		76766.78	0	76766.78	0.00	0.00	0.00	76766.78
119		26586.23	0	26586.23	0.00	0.00	0.00	26586.23
120		7870.58	0	7870.58	0.00	0.00	0.00	7870.58
121		248995.51	0	248995.51	0.00	0.00	0.00	248995.51
122		15634.99	0	15634.99	0.00	0.00	0.00	15634.99
123		21323.24	0	21323.24	0.00	0.00	0.00	21323.24
124		37011.80	0	37011.80	0.00	0.00	0.00	37011.80
	Iš viso:	2289822.00	749290	1540531.416	49037.956	60144	57059	1374290